

Wiadomości **Uniwersyteckie**

4 | Rekrutacja

*Specjalny dodatek dla kandydatów
na studia w UMCS*

52 | Nauka i ludzie

*Ukraina wejdzie w horyzont
Europejczyków. Rozmowa z prof. dr. hab.
Krzysztofem Pomianem – historykiem,
filozofem, publicystą, doktorem honoris
causa UMCS*

62 | Nauka i ludzie

*Dbłość o jakość kształcenia to zadanie
permanentne. Rozmowa z dr Jolantą
Rodzół, prof. UMCS – pełnomocnikiem
rektora ds. jakości kształcenia*

Otwarcie Welcome Center UMCS, 12.05.2022 r.

Fot. Bartosz Proll

Spotkanie ze stypendystami Ministra Edukacji i Nauki, 19.05.2022 r.

Fot. Bartosz Proll

Spis treści

REKRUTACJA

WYDARZENIA

- 22** | Z życia Uczelni
- 32** | Nasze sukcesy
- 35** | Na wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 50** | Profesor Waldemar Paruch (1964–2022)
- 51** | Pożegnanie prof. Waldemara Parucha

NAUKA I LUDZIE

- 52** | Ukraina wejdzie w horyzont Europejczyków. Rozmowa z prof. dr. hab. Krzysztofem Pomianem – historykiem, filozofem, publicystą, doktorem honoris causa UMCS
- 56** | Mamy jedną planetę. Rozmowa z prof. dr. hab. Wojciechem Zgłobickim z Katedry Geologii, Gleboznawstwa i Geoinformacji UMCS
- 58** | Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej. Okazja do opamiętania się?
- 62** | Dbałość o jakość kształcenia to zadanie permanentne. Rozmowa z dr Jolantą Rodzoń, prof. UMCS – pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia

WYDARZENIA NAUKOWE

- 65** | Ortofotomapa Lublina 1983 już dostępna
- 66** | IX Polsko-Ukraińskie/Ukraińsko-Polskie Forum Naukowe nt. edukacji w okresie pandemii COVID-19
- 68** | UMCS na Targach Edukacyjnych w Tanzanii
- 69** | Goście zagraniczni na Wydziale Ekonomicznym

- 70** | Jubileusz 115-lecia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie
- 71** | Wykładowcy z Instytutu Filologii Polskiej UMCS na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu
- 72** | „Grundprobleme...” po raz trzydziesty drugi
- 73** | Centrum Europy Wschodniej UMCS na rzecz Ukrainy
- 74** | Pogoda kosmiczna, skutki i zagrożenia. Wykład prof. Stefaana Poedtsa
- 75** | Konferencja „Information, Communication, Society 2022”
- 76** | Wizyta studyjna w Rudolf Steiner University College w Oslo

SPRAWY STUDENCKIE

- 77** | IV Konkurs wiedzy o wykonywaniu zawodu radcy prawnego
- 78** | Warsztaty laboratoryjne z geografii dla uczniów
- 78** | O lubelskim Dniu Afryki w afrykańskiej prasie
- 79** | XXIV Tydzień Samorządności
- 80** | Studenci UMCS na konferencji matematycznej
- 81** | Warsztaty dla dzieci z Ukrainy
- 81** | Spotkanie z Absolwentem pt. „Rogowscy w podróży”
- 82** | Powrót „Analogowego Grania”
- 83** | Różne oblicza kombinatoryki
- 83** | Wygrana Koła Naukowego Studentów Archeologii UMCS
- 84** | Z życia Centrum Kultury Fizycznej UMCS

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- 85** | Ostatnia taka książka...

ŻYCIE KULTURALNE

- 86** | Teatry studenckie przejęły Chatkę Żaka
- 88** | Wystawa prac Janusza Skowrona

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

PL ISSN 1233-216X

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1606, 20-031 Lublin,
tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@mail.umcs.pl
www: wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Magdalena Cichocka, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Klaudia Olender, Bartosz Prohl (fotograf), Katarzyna Skaficka

Współpracownicy: Krzysztof Bartnik, Agata Dzyr, Sara Filipiak, Monika Gabryś-Sławińska, Agnieszka Gryglicka, Urszula Jackowska, Teresa Klimowicz, Andrzej Kokowski,

Ihor Kolisnichenko, Eliza Komierzyńska-Orlińska, Marta Kostrzewa, Monika Lenarciak, Urszula Lewartowicz, Julia Maj, Monika Mielko-Remiszewska, Anna Obara-Pawłowska, Anna Pastuszka, Tomasz Poślada, Michał Zembrzycki

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl,
<http://dtp.academicon.pl/>

Druk: Magic

Nakład: 700 egzemplarzy

Okładka: @ Centrum Promocji UMCS

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Drodzy Maturzyści, Kandydaci na studia,

pomyślnie zdany egzamin maturalny stanowi nie tylko zwieńczenie nauki w szkole średniej, ale jest przede wszystkim zwiastunem zmian i nowego etapu w życiu. Przed Wami czas kluczowych decyzji dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, dlatego serdecznie zachęcam do bliższego poznania naszej Uczelni, a w szczególności do zapoznania się z ofertą kształcenia na UMCS i zasadami rekrutacji.

Ten specjalny dodatek do „Wiadomości Uniwersyteckich” został stworzony z myślą o Was – maturzystach, kandydatkach na studia, bo to właśnie Wy przez najbliższe lata będziecie stanowić o sile społeczności studenckiej na naszym Uniwersytecie. Jestem przekonana, że lektura tego wydania pomoże Wam w wyborze przyszłej ścieżki kształcenia.

UMCS to jeden z największych ośrodków naukowych w Polsce. Wszechstronna oferta edukacyjna oraz bogate doświadczenie stanowią nasze atuty. Prowadzimy kształcenie na 80 kierunkach z różnych dziedzin nauki i sztuki oraz na blisko 300 specjalnościach. Oferujemy również kształcenie z językiem wykładowym angielskim. W zbliżającym się roku akademickim przygotowaliśmy wiele interesujących nowości dydaktycznych, wśród których na studiach pierwszego stopnia proponujemy: Technical Physics, ekobiznes, studia śródziemnomorskie – podróże historyczne oraz międzynarodowe stosunki gospodarcze, a na studiach drugiego stopnia – e-edytorstwo i techniki redakcyjne.

Nasza Uczelnia posiada nowoczesną i zmodernizowaną bazę naukowo-dydaktyczną, a swoim studentom stwarza możliwości wszechstronnego rozwoju. Warto również wspomnieć o unikatowym w skali Polski kampusie uniwersyteckim zlokalizowanym w ścisłym centrum Lublina, na który składają się obiekty dydaktyczne, biblioteka, domy studenckie, kluby, kawiarnie, strefy coworkingowe, a także infrastruktura kulturalna i sportowa.

To Wy, młodzi ludzie, jesteście dla nas najcenniejszym kapitałem. Dlatego wspieramy Was nie tylko na etapie zdobywania wiedzy, ale i rozwijania zainteresowań, odkrywania pasji, co jest możliwe m.in. poprzez dołączenie do kół naukowych czy organizacji studenckich, które prężnie działają na naszej Uczelni. Z pewnością każdy z Was znajdzie coś dla siebie. UMCS to miejsce, gdzie rozwinięcie swoje talenty!

Drodzy Maturzyści!

Zapraszam do aplikowania na kierunki studiów prowadzone na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Jestem przekonana, że jako absolwenci jednej z największych uczelni w Polsce z blisko 80-letnią tradycją prowadzenia kształcenia i badań zdobędziecie wiedzę i doświadczenie niezbędne do podjęcia satysfakcjonującej Was przyszłej pracy zawodowej.

Życzę Wam odwagi w marzeniach, wytrwałości i powodzenia.

Pozdrawiam serdecznie!

Dorota Kołodyńska
Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia

Nowe kierunki – nowe perspektywy

1 kwietnia 2022 r. w systemie obsługi rekrutacji rozpoczęła się internetowa rejestracja kandydatów na studia na rok akademicki 2022/2023 w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, która potrwa do 8 lipca. Nasza Uczelnia posiada bardzo bogatą i różnorodną ofertę kształcenia – kandydaci mogą wybierać spośród 80 kierunków (studia I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie, stacjonarne i niestacjonarne) realizowanych na 13 wydziałach. Ale to nie wszystko, ponieważ w ramach poszczególnych kierunków przyszli studenci do wyboru mają także blisko 300 specjalności.

UMCS bierze pod uwagę zmieniające się trendy na rynku pracy, dlatego rokrocznie wzbogaca swoją ofertę o nowe kierunki, które pozwalają młodym ludziom nie tylko rozwijać pasje i zainteresowania, ale także zapewniają szerokie perspektywy zawodowe. W rekrutacji na rok akademicki 2022/2023 znajdują się następujące nowości:

- ekobiznes,
- międzynarodowe stosunki gospodarcze,
- e-edytorstwo i techniki redakcyjne,
- studia śródziemnomorskie – podróże historyczne,
- Technical Physics (fizyka techniczna).

O to, jakie możliwości rozwoju dają nowe kierunki, zapytaliśmy wykładowców, którzy brali udział w ich tworzeniu. Zaczniemy od Wydziału Ekonomicznego, gdzie ruszą aż dwa nowe kierunki: ekobiznes (stacjonarne i niestacjonarne studia I stopnia) oraz międzynarodowe stosunki gospodarcze (stacjonarne studia I stopnia).

Dr Bartłomiej Twarowski, Katedra Zarządzania:

» Absolwenci ekobiznesu będą specjalistami w dziedzinie zarządzania zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw i instytucji. Zostaną przygotowani do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, zgodnie z zasadami zielonej gospodarki.

Trendy edukacyjne w zakresie ekobiznesu są obecne na świecie. Kierunek jest nowatorski na rynku edukacyjnym w Polsce. Pozwala zdobyć kompetencje, na które istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na rynku pracy i będzie ono wzrastać. Wynika to z tego, że systemy gospodarcze, wspierane regulacjami prawnymi, ewoluują w kierunku ochrony środowiska. Do wymogów w tym zakresie będą musiały dostosować się zarówno przedsiębiorstwa, jak i wszelkie instytucje. Dlatego też będą potrzebować profesjonalistów potrafiących zarządzać prośrodowiskowymi aspektami ich funkcjonowania.

Ekobiznes jest kierunkiem praktycznym. Zajęcia praktyczne stanowią ponad 60% przedmiotów. Znaczna ich część będzie prowadzona przez przedsiębiorców oraz specjalistów z lubelskich firm i instytucji. Kształcenie będzie opierało się na symulacjach biznesowych, zgodnie z zasadą *learning by doing*. Twórcy kierunku gwarantują miejsca praktyk zawodowych wszystkim studentom, a następnie wsparcie w znalezieniu miejsca pracy.

Studia na kierunku ekobiznes będą mieć charakter zrównoważony. Zapewnią unikalną kompilację wiedzy, praktyki, aktywności studentckich, zajęć terenowych oraz wartościowych relacji z przyszłymi pracodawcami.

Dr hab. Paweł Pasierbiak, Katedra Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej:

» Rzeczywistość, w której żyjemy, nieustannie utwierdza nas w przekonaniu, że kraje, przedsiębiorstwa czy gospodarstwa domowe nie funkcjonują w próżni. Przeciwnie, wszystkie te podmioty pozostają w daleko idącej współzależności i nie da się współcześnie efektywnie funkcjonować w bańce rynku lokalnego, regionalnego czy nawet krajowego, bez uwzględnienia perspektywy międzynarodowej. To jest po prostu niemożliwe. Zatem znajomość zjawisk i procesów ekonomicznych, umiejscowienie ich w perspektywie międzynarodowej, a także umiejętne poruszanie się w środowisku międzynarodowym to podstawowy warunek osiągnięcia sukcesu przez kraje, przedsiębiorstwa i ludzi.

Fot. Artur Nudak

Wydział Ekonomiczny UMCS daje możliwość zgłębiania tego rodzaju zagadnień i zdobywania niezbędnych na rynku kompetencji w ramach nowego kierunku studiów – międzynarodowe stosunki gospodarcze. Do zdobycia jest rzetelna wiedza i praktyczne umiejętności z obszaru handlu zagranicznego, funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku Unii Europejskiej oraz funkcjonowania gospodarki i rynków azjatyckich. Zapraszamy!

Wśród proponowanych przez naszą Uczelnię nowości znajduje się także kierunek realizowany na Wydziale Filologicznym, a jest nim e-edytorstwo i techniki redakcyjne.

Dr hab. Aleksander Wójtowicz, prof. UMCS, Katedra Współczesnej Literatury i Kultury Polskiej:

„E-edytorstwo i techniki redakcyjne to stacjonarne studia II stopnia, które są odpowiedzią na intensywny rozwój społeczeństwa informacyjnego. Dynamiczna cyfryzacja gospodarki narzuca konieczność nieustannego rozwijania kompetencji komunikacyjno-

-informacyjnych, co przekłada się na potrzeby rynku pracy, w którym szczególnie ceniona jest znajomość technologii cyfrowych.

Studia II stopnia na kierunku e-edytorstwo i techniki redakcyjne przeznaczone są dla osób, które wiążą swoją przyszłość z pracą w zawodzie e-edytora, edytora oraz w zawodach pokrewnych. Oferta zajęć dydaktycznych w ramach kierunku została dostosowana do współczesnych potrzeb rynku, w którym coraz większą rolę odgrywają kompetencje cyfrowe, będące dziś niezbędnym uzupełnieniem warsztatu redaktora, e-redaktora, copywritera czy webwritera. Podczas zajęć studenci będą uczyć się m.in. jak redagować książki, projektować strony internetowe, opracowywać pliki graficzne i przygotowywać teksty do publikacji w sieci.

UMCS nie zapomniał również o miłośnikach dalekich podróży i zwiedzania ciekawych miejsc, którzy chcieliby przekuć swoją pasję w biznes. Dlatego na Wydziale Historii i Archeologii powstał kierunek o nazwie: studia śródziemnomorskie – podróże historyczne.

Prof. dr hab. Grzegorz Jawor, Katedra Historii Starożytnej i Średniowiecznej:

» Nowa propozycja dydaktyczna to wynik wieloletnich dyskusji historyków nad wypracowaniem modelu studiów nowoczesnych i dających w perspektywie realne szanse na znalezienie atrakcyjnej pracy, dlatego jej twórcy odeszli od utartych poglądów w myśleniu o wykorzystaniu wiedzy historycznej w praktyce (odrzucili np. irracjonalne dzisiaj prowadzenie kierunków jak najmniejszym kosztem finansowym).

Student, tytułowy podróżnik historyczny, uczestniczyć będzie w dwóch lektoratach, ale na jeden z nich, prowadzony od podstaw i szczególnie ważny dla profilu studiów – z języka włoskiego, francuskiego lub hiszpańskiego do wyboru – przeznaczono 120 godzin, czyli aż cztery semestry!

W programie znalazły się dwie praktyki zawodowe odbywane w biurach podróży i ośrodkach turystycznych. Na jedną z nich przeznaczono semestr szósty, stąd studia licencjackie wyjątkowo będą trwały siedem semestrów. Wszystko po to, aby zdobyłą wcześniej wiedzę teoretyczną zweryfikowali działający w krajach śródziemnomorskich zagraniczni pracodawcy, którzy z powodu napływu naszych turystów są bardzo zainteresowani przyjęciem praktykantów z Polski. Chcemy, aby każdy student skorzystał z takiego specyficznego i rzetelnego egzaminu zawodowego.

Proponowane studia mają charakter wybitnie interdyscyplinarny. Przedmioty zawodowe poprowadzą praktycy z branży turystycznej, a pozostałe zajęcia przypadną historykom, archeologom, geografom i przedstawicielom innych dyscyplin humanistycznych.

W tegorocznej rekrutacji nie zabrało też nowego kierunku oferującego kształcenie w języku angielskim. Mowa oczywiście o Technical Physics (fizyce technicznej), czyli inżynierskich stacjonarnych studiach I stopnia, które będą prowadzone na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki.

Dr hab. Bożena Zgardzińska, prof. UMCS, Katedra Fizyki Materiałowej:

» Za przyspieszającym rozwojem współczesnej techniki i technologii stoi fizyk techniczny – inżynier, który kreatywnie i umiejętnie stosuje wiedzę podstawową do rozwiązywania złożonych problemów praktycznych.

Fot. Bartosz Proll

Program studiów oferuje trzy specjalności: fizykę medyczną, fizykę komputerową oraz nowoczesne materiały i techniki pomiarowe – wszystkie ściśle związane z rozwojem nowoczesnych technologii i kształceniem wysoko wykwalifikowanej kadry dla branży medycznej, informatycznej, analitycznej i materiałowej.

Studia Technical Physics to najwyższa jakość kształcenia w nowoczesnie wyposażonych laboratoriach studenckich i naukowych. Specjalność medyczna jest dla tych, którzy wiążą swoją przyszłą karierę z placówkami medycznymi, fizyką medyczną, diagnostyką obrazową, terapią. Fizyka komputerowa to modelowanie, programowanie, wizualizacja, optymalizacja procesów, obliczenia kwantowe, interfejsy i sterowanie systemami kontrolno-pomiarowymi – specjalność kształcąca inżynierów branży IT, finansowej, ubezpieczeniowej, analitycznej i technologicznej. Specjalność materiałowa kształci natomiast kadry dla branży fotonicznej, bionanotechnologów, technologów i analityków nowoczesnych materiałów.

Przytoczone wyżej wypowiedzi najlepiej oddają charakter nowych kierunków studiów, które znalazły się w ofercie UMCS na rok akademicki 2022/2023. Każdego, kto chce dowiedzieć się czegoś więcej na ich temat, zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej systemu obsługi rekrutacji: www.rekrutacja.umcs.pl. To specjalna platforma dedykowana kandydatom na studia. Ponadto z myślą o przyszłych studentach na profilu Uczelni na Facebooku została utworzona grupa, dzięki której można poznać bliżej nasz Uniwersytet, a także otrzymać dodatkowe informacje związane z procesem rekrutacji.

Opracowała Magdalena Cichocka

Studia anglojęzyczne na UMCS

Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie posiadamy bogatą i bardzo atrakcyjną ofertę studiów w języku angielskim. Najlepszym wyrazem uznania i jednocześnie potwierdzeniem jakości oraz wysokich standardów kształcenia jest niesłabnąca popularność kierunków anglojęzycznych zarówno wśród kandydatów z Polski, jak i z zagranicy. Obecnie na naszej Uczelni na kierunkach realizowanych w języku angielskim kształcą się studenci z ponad 40 państw, w tym m.in. z: Armenii, Azerbejdżanu, Brazylii, Chin, Ghany, Indii, Jemenu, Kamerunu, Kazachstanu, Kenii, Kolumbii, Korei Południowej, Malezji, Sri Lanki, Stanów Zjednoczonych, Wietnamu czy Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Bez wątpienia naszą anglojęzyczną ofertę edukacyjną wyróżnia fakt, że kandydaci mogą znaleźć interesujący ich program na każdym stopniu kształcenia – posiadamy bowiem kierunki w języku angielskim zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Katalog programów anglojęzycznych zawiera propozycje studiów, które są popularne na całym świecie – dzięki temu wpisujemy się w globalne trendy edukacyjne. Niemniej jednak kandydaci znajdą na UMCS również unikatowe kierunki, co z kolei sprawia, że nasza oferta w sposób atrakcyjny różni się od propozycji innych uczelni. W obu przypadkach nasze programy studiów stanowią odpowiedź nie tylko na oczekiwania kandydatów, ale przede wszystkim na potrzeby rynku pracy.

Aktualnie kandydaci na studia mogą znaleźć w ofercie edukacyjnej następujące programy anglojęzyczne:

Studia I stopnia:

- Business Analytics – Wydział Ekonomiczny
- International Relations – Wydział Politologii i Dziennikarstwa
- Medical Biology – Wydział Biologii i Biotechnologii
- Technical Physics – Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki
- Tourism Management – Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

Studia II stopnia:

- Biology, spec. Molecular Biology – Wydział Biologii i Biotechnologii
- Chemistry – Wydział Chemii
- Data Science – Wydział Ekonomiczny
- Graphic Arts – Wydział Artystyczny
- Intercultural Communication in Education and the Workplace – Wydział Filologiczny
- International Relations – Wydział Politologii i Dziennikarstwa
- IT Cyber Security – Wydział Politologii i Dziennikarstwa

Dla kogo studia w języku angielskim?

Nasza anglojęzyczna oferta kształcenia jest skierowana zarówno do osób z obywatelstwem polskim, jak i do cudzoziemców. Warto wspomnieć, że w przypadku tej pierwszej grupy kandydatów, jak również osób rekrutujących się na zasadach obowiązujących obywateli Polski (np. posiadaczy Karty Polaka), niemalże na każdym anglojęzycznym kierunku studiów zapewniamy pulę miejsc bezpłatnych. Natomiast kandydaci na studia pełnopłatne mają szansę na pozyskanie zniżki z tytułu opłaty za studia. Od czterech lat realizujemy promocyjny projekt „Early Birds” dla osób, które najwcześniej sfinalizują cały proces rekrutacji.

Nie tylko dbamy o jakość programów kształcenia, ale również podejmujemy działania na rzecz pozyskania jak najlepszych kandydatów. Od 2018 r. corocznie organizujemy „Best Applicant Contest” – konkurs dla najlepszych aplikantów na studia. Laureaci stają się następnie Ambasadorem UMCS, wspierając organizowane przez Uniwersytet przedsięwzięcia o charakterze promocyjno-informacyjnym.

Na czym polega atrakcyjność studiów anglojęzycznych?

O atrakcyjności naszych anglojęzycznych programów studiów decyduje kilka czynników. Po pierwsze, ja-

← Dr Ewelina Panas, pełnomocnik rektora ds. umiędzynarodowienia kształcenia

kość oraz najwyższe standardy w zakresie kształcenia, które potwierdzone są przez zewnętrzne, niezależne instytucje. Przykładowo kierunek chemia otrzymał międzynarodowy certyfikat European Chemistry Thematic Network – ECTN Chemistry Euromaster, kierunek stosunki międzynarodowe uzyskał ocenę wyróżniającą Polskiej Komisji Akredytacyjnej, zaś kierunek Data Science – Certyfikat Akredytacyjny „Studia z Przyszłością”.

Po drugie, istotnym elementem naszego potencjału jest wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli akademickich, w tym native speakerów. Dodatkowo organizujemy dla naszych studentów zajęcia z zagranicznymi *visiting professors*, a także z wybitnymi naukowcami o najwyższych wskaźnikach cytowań na świecie.

Po trzecie, należy podkreślić, że stawiamy również na praktyczny wymiar realizowanych zajęć. W proces dydaktyczny na kierunkach anglojęzycznych angażujemy wykładowców-praktyków współpracujących z Uczelnią, dzięki czemu proces kształcenia ma nie tylko wymiar teoretyczny, ale też czysto praktyczny.

Po czwarte, studia anglojęzyczne dają możliwość pozyskania konkretnej wiedzy z określonej dziedziny przy jednoczesnym doskonaleniu specjalistycznego języka. Ważna jest również możliwość studiowania w środowisku wielokulturowym – nasi studenci pochodzą niemalże ze wszystkich kontynentów. Natomiast dla kandydatów z Polski oferta anglojęzyczna oznacza, że kształcenie w języku angielskim w środowisku wielokulturowym nie musi wiązać się z koniecznością wyjazdu za granicę oraz ponoszenia związanych z tym dodatkowych kosztów.

Po piąte, tradycje kształcenia w języku angielskim – programy anglojęzyczne realizujemy na UMCS od wielu lat (pierwszy anglojęzyczny kierunek studiów International Relations został uruchomiony w 2015 r.). Wykształciliśmy już kilka roczników anglojęzycznych absolwentów, którzy doskonale radzą sobie na rynku pracy w Polsce i za granicą.

Wsparcie instytucjonalne dla studentów anglojęzycznych

Na UMCS konsekwentnie realizujemy działania na rzecz wzmacniania systemu wsparcia dla kandydatów i studentów anglojęzycznych. W maju br. otworzyliśmy nowy punkt pierwszego kontaktu dla cudzoziemców – Welcome Center UMCS, na Uczelni funkcjonuje również Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych oraz wielonarodowy Zespół ds. Rekrutacji Anglojęzycznej. Dbamy o jakość obsługi administracyjnej studentów anglojęzycznych, m.in. organizujemy kursy angielskiego dla pracowników administracyjnych. Od wielu lat realizujemy również na Uniwersytecie programy o charakterze integracyjno-adaptacyjnym pn. „Welcome to Poland”, finansowane ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Programy te wpisują się w koncepcję strategicznego zarządzania losami studenta anglojęzycznego – obejmują działania nie tylko w trakcie pobytu studenta na UMCS i w Lublinie, ale również jeszcze przed rozpoczęciem kształcenia, a także po jego zakończeniu w ramach współpracy z anglojęzycznymi absolwentami.

*Dr Ewelina Panas
Pełnomocnik rektora
ds. umiędzynarodowienia kształcenia*

Praca „w rekrutacji” trwa cały rok

Rozmowa z dr Anną Jańską – pełnomocnikiem rektora ds. rekrutacji

Działania pełnomocnika rektora ds. rekrutacji najbardziej widoczne są w okresie tzw. boomu rekrutacyjnego, ale osoba na tym stanowisku zaangażowana jest w szeroko rozumiane wsparcie rekrutacyjne przez cały rok. Wyjaśnijmy, czym zajmuje się Pani jako pełnomocnik i z jakimi problemami najczęściej zwracają się do Pani kandydaci na studia?

Jako pełnomocnik rektora ds. rekrutacji prowadzę i koordynuję bieżącą współpracę z Biurem Rekrutacji (obejmującym trzy zespoły: Zespół ds. Rekrutacji Polskojęzycznej, Zespół ds. Rekrutacji Anglojęzycznej i Zespół ds. Obsługi Serwisu Rekrutacyjnego), Rectorskim Zespołem ds. Rekrutacji oraz Wydziałowymi Komisjami Rekrutacyjnymi. Współpracuję również z innymi jednostkami UMCS, takimi jak m.in. Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów/Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych, Centrum Kadrowo-Płacowe, Centrum Prawno-Organizacyjne, LubMAN, Centrum Prasowe, Centrum Promocji, Centrum Kultury Fizycznej, w celu realizacji zadań związanych z rekrutacją.

Przygotowanie rekrutacji na studia w danym roku obejmuje następujące działania: projektowanie zarządzeń, planowanie harmonogramów, opracowywanie formularzy i druków, szkolenia dla Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych, komunikacja bieżąca, informowanie o nowych aktach prawnych, terminach realizacji kolejnych etapów prac rekrutacyjnych, opiniowanie pism i wniosków od kandydatów, opracowanie materiału statystycznego, rozliczenia. Praca „w rekrutacji”

trwa cały rok, a kandydat zauważa uwieńczenie tego procesu, kiedy zostaje przyjęty na wymarzone studia.

Większość kandydatów jest bardzo sprawnie obsługiwana przez Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne oraz Biuro Rekrutacji. Do pełnomocnika zwracają się najczęściej kandydaci w sprawie odwołań od decyzji komisji rekrutacyjnych oraz wniosków o przyjęcia na wolne miejsca.

Najważniejszym miejscem dla wszystkich kandydatów na studia jest portal www.rekrutacja.umcs.pl. Do czego służy i jakie informacje znajdują tam kandydaci na studia?

Przede wszystkim znajdują się tam najważniejsze informacje dotyczące kierunków studiów: ich opisy, specjalności, sylwetka absolwenta, informacje bieżące. Wszystko to ma za zadanie pomóc kandydatom w podjęciu trudnej decyzji, jaką jest wybór kierunku studiów. Dodatkowo w każdej ofercie znajduje się terminarz rekrutacji oraz opis zasad kwalifikacji – pozwala to na sprawdzenie, jakie przedmioty z egzaminów maturalnych będą brane pod uwagę w rekrutacji na dany kierunek. Kandydaci zagraniczni także mogą liczyć na wskazówki dotyczące wymaganych dokumentów.

Proces rekrutacji obejmuje kilka etapów, a jego zasadniczą część odbywa się z wykorzystaniem naszego portalu. W pierwszym kroku należy zapoznać się z naszą ofertą edukacyjną, zasadami oraz harmonogramem rekrutacji. Po wybraniu wymarzonego kierunku warto sprawdzić, czy prowadzone są na nim egzaminy wstępne. Kandydat powinien założyć konto w systemie, uzupełnić wszystkie dane i upewnić się, że są poprawne. Należy

Fot. Barbara Prohl

pamiętać o wprowadzeniu ocen do systemu i zapisaniu się na wybrany kierunek studiów (w przypadku większej liczby kierunków konieczne jest ustawienie priorytetów). Opłatę rekrutacyjną należy wnieść poprzez system rekrutacyjny przed zakończeniem rejestracji. Osoby, które dopełnią wymienionych formalności, mogą spokojnie czekać na wyniki rekrutacji. Po zalogowaniu się na swoje konto w systemie będą widziały, czy zostały zakwalifikowane na studia i mogą złożyć dokumenty.

Wiele osób po maturze podejmuje pracę jeszcze podczas wakacji. Czy czasowa nieobecność młodzieży zamyka jej drogę do studiowania, czy też ktoś w imieniu kandydata może dopełnić formalności rekrutacyjne?

Wszystkie wymienione czynności, poza egzaminami wstępnymi na wybrane kierunki studiów, realizowane są w trybie online, więc osoby pracujące mogą dopełnić rejestracji z każdego miejsca na świecie. Warto przypomnieć, że zgodnie z Regulaminem systemu internetowej rejestracji kandydatów w UMCS Uniwersytet nie ponosi odpowiedzialności za udostępnienie przez kandydata loginu i hasła osobom trzecim i uzyskanie dostępu do konta kandydata w systemie przez osobę inną niż kandydat (osoba nieuprawniona). Każda zmiana danych na indywidualnym koncie kandydata

dokonana przez osobę nieuprawnioną jest traktowana jako zmiana dokonana przez kandydata i na jego rzecz.

Po zakwalifikowaniu na studia należy dostarczyć dokumenty zgodnie z informacjami zamieszczonymi w systemie – w opisie danego kierunku studiów. Dokumenty może złożyć osoba uprawniona przez kandydata, po okazaniu stosownego upoważnienia.

Czy niedostanie się w pierwszym terminie na wymarzony kierunek studiów zamyka drogę do studiowania do czasu kolejnej rekrutacji?

Maturzyści, którzy w pierwszym terminie nie dostali się na wymarzony kierunek studiów, a także ci, którzy w sierpniu podjęli trud przystąpienia do poprawkowego egzaminu maturalnego, wciąż mają szansę stać się studentami UMCS. Rekrutacja na wiele kierunków na naszym Uniwersytecie kończy się dopiero we wrześniu, czyli po otrzymaniu przez maturzystów wyników matury poprawkowej. Dzięki temu zainteresowani podjęciem studiów na UMCS – już po ogłoszeniu wyników – wciąż będą mieli możliwość zapisania się na wybrane kierunki studiów. W przypadku rekrutacji dodatkowej na większości kierunków z wolnym naborem decydująca jest kolejność zgłoszeń.

Wywiad przeprowadziła Ewa Kawalko-Marczuk

Fot. Bartosz Proń

©Centrum Promocji UMCS

↑ Zespół Biura Rekrutacji

©Centrum Promocji UMCS

©Centrum Promocji UMCS

©Centrum Promocji UMCS

©Centrum Promocji UMCS

Fot. Bartosz Proń

©Centrum Promocji UMCS

➤ Kampus Zachodni im. Unii Lubelskiej

➤ Miasteczko akademickie

➤ Zespół Welcome Center

Czas decyzji. Jak wybrać najlepszy kierunek studiów dla siebie?

Decyzja o wyborze kierunku studiów jest wypadkową wielu elementów i nie można jej wyjąć z kontekstu. Zależy m.in. od wychowania, naszych zainteresowań, wartości, którymi się kierujemy, naszych możliwości, zasobów osobistych i intelektualnych, zaplecza rodzinnego. Tych czynników jest wiele.

Osoby, które stoją przed wyborem kierunku studiów, mogłabym podzielić na dwie główne grupy. Pierwsza to ci, którzy wiedzą, co chcą robić, mają sprecyzowane cele i plany życiowe, i oni są w trochę łatwiejszej sytuacji. Druga grupa to ci, którzy jeszcze nie wiedzą, co chcą robić, wahają się, czy też nie wiedzą, skąd czerpać informacje. Te osoby mogą kierować się różnymi przesłankami, podejmując decyzję o studiach.

Myślę, że bezwzględnie pierwszym kryterium wyboru kierunku studiów są nasze indywidualne zasoby – predyspozycje, zainteresowania, znajomość swoich możliwości dotyczących danego obszaru wiedzy i umiejętności.

Warto też brać pod uwagę i śledzić trendy i prognozy ekspertów dotyczące rynku pracy. Trzeba pamiętać, że dzisiaj rynek pracy jest dużo bardziej nieprzewidywalny niż 10–15 lat temu. Postęp technologiczny, zmiany społeczno-gospodarczo-ekonomiczne dokonują się w takim tempie, jak jeszcze nigdy. Do tego dochodzi bieżąca sytuacja polityczna na świecie związana najpierw z pandemią, a teraz z wojną na Ukrainie. W związku z tym warto śledzić trendy, ale trzeba pamiętać o tym, że właściwie nie jesteśmy w stanie do końca przewidzieć, czy to, co my uważamy, że będzie się działo za 5 lat, rzeczywiście się wydarzy, bo w każdej chwili może zaistnieć nowa sytuacja, pojawić się nowy wynalazek czy nowa maszyna, która zrewolucjonizuje daną branżę. Warto mieć oko na to, co się dzieje, ale nie przeceniałabym tych informacji.

Ważnym czynnikiem decydującym o wyborze kierunku studiów są także rankingi i zestawienia dostępne np. na różnych stronach internetowych. Z rankingów możemy dosyć sporo się dowiedzieć o danej uczelni czy wybranym kierunku, ponieważ tworzone są zazwyczaj na bazie konkretnych wskaźników, takich jak np. warunki kształcenia, umiędzynarodowienie, potencjał naukowy, innowacyjność czy sytuacja absolwentów na rynku pracy. Pewnie każdy chciałby studiować w jak najlepszym miejscu i zdobyć jak najlepsze wykształcenie, ale trzeba pamiętać, że dla niektórych ważniejsze niż miejsce uczelni w rankingu będzie to, że jest ona bliżej domu albo więcej znajomych się na nią wybiera.

I tu pojawia się kolejne kryterium. Wiele niezdecydowanych osób kieruje się właśnie namowami znajomych czy rodziców. Może to być jeden z czynników decydujących o wyborze, zwłaszcza w sytuacji, gdy zupełnie nie wiemy, co zrobić. Wówczas możemy posłuchać rady rodziców albo podjąć decyzję, żeby rozpocząć kierunek, którzy wybrali znajomi, i zacząć studiować w dobrym towarzystwie. Nie zachęcam jednak, aby to była nasza główna motywacja, ale znam ludzi, którzy zdecydowali się na jakieś studia albo drogę zawodową właśnie pod wpływem znajomych i to była dobra decyzja. To jest zawsze bardzo indywidualna sprawa.

Trzeba pamiętać o tym, że w dzisiejszych czasach wybór kierunku studiów nie zamyka nam dróg rozwoju w innych dziedzinach, a pojęcie zawodu trochę się rozmywa, poza wybranymi profesjami, których wykonywanie wiąże się z ukończeniem konkretnych kierunków (np. lekarz, prawnik czy architekt). Bardzo duża część rynku pracy funkcjonuje obecnie na podstawie zbiorów pewnych kompetencji i kwalifikacji. Kierunki, zwłaszcza te uniwersyteckie, które są przecież dosyć

ogólne, nie zamykają nam drogi do zmiany, wyboru specjalności, przekwalifikowania się, zdobycia dodatkowych kompetencji.

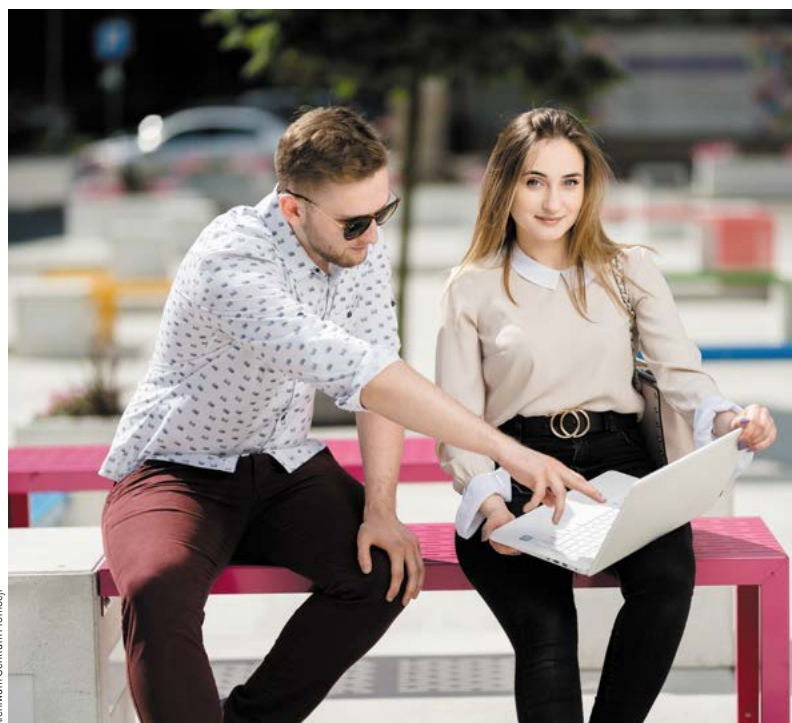
Młodzi ludzie, którzy będą za chwilę funkcjonowali na rynku pracy, muszą nastawić się na elastyczność, ciągle uczenie się, zmianę. To z jednej strony może być trudne, ale z drugiej strony stwarza ogromne możliwości, bo człowiek ma taką naturalną tendencję do uczenia się i rozwijania przez całe życie. I to akurat mamy zagwarantowane.

Ponadto trzeba nastawić się na to, aby oprócz studiowania szukać innych ścieżek rozwoju. Pracodawcy cenią sobie wiedzę, ale także doświadczenie (np. wolontariat, działalność w organizacjach studenckich, praktyki, korzystanie z wyjazdów i wymian studenckich). Przyszły pracodawca podczas procesu rekrutacji może nas pytać o doświadczenie zarówno zawodowe, jak i takie ogólnożyciowe. Każda dodatkowa działalność podejmowana w czasie studiów poszerza nasze horyzonty i buduje nasze CV – uczymy się bowiem, jak to jest pracować, w praktyce korzystać ze swoich umiejętności, zasobów, kontaktować się z ludźmi.

Żyjemy w tzw. ciekawych czasach. Jak już wspomniałam, rynek pracy zmienia się gwałtownie. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jak będzie wyglądał za 5 lat. Do drzwi głośno puka sztuczna inteligencja, czyli pewne rozwiązania, które spowodują, że wiele zawodów zniknie, a powstanie mnóstwo nowych profesji, o których my dzisiaj nie wiemy. Przewiduje się, że 60% dzieci, które obecnie uczą się w szkołach podstawowych, będzie pracowało w zawodach, których my jeszcze nie znamy.

Warto mieć świadomość, że niezależnie od tego, jaki kierunek wybierzemy, studiowanie obecnie wygląda już trochę inaczej, na inne rzeczy musimy kłaść nacisk. Jeszcze 15–20 lat temu mogliśmy się skupić na zdobywaniu czysto merytorycznej wiedzy. Dzisiaj studiowanie powinno być bardziej otwarciem się na to, co się dzieje dookoła nas. Nauka jest bardzo ważna, musimy zdobywać wiedzę i utrzymywać ją, zdawać egzaminy. Dużo bardziej jednak zachęca się dzisiaj studentów, żeby korzystaliz z tego, co jest obok studiów lub równolegle.

Gwałtowny rozwój nowych technologii i szybka dezaktualizacja wiedzy dotyczą w zasadzie każdej branży i dziedziny. Mądrość osób, które rozpoczynają teraz studia i naukę na poziomie wyższym, to mądrość bycia otwartym także na inne doświadczenia. Dotyczy to zresztą wszystkich – studentów, ale i osób prac-

Archiwum Centrum Promocji

cujących zawodowo – uczymy się i będziemy się uczyć przez całe życie. Jest to pewne wyzwanie, ale mamy ku temu ogromne możliwości, bo mamy dostęp do różnych form nauczania – tych instytucjonalnych, jak np. studia, ale i innych, nieformalnych.

Nawet jeśli kierunek, na który się dostaniemy lub który wybierzemy, nie będzie spełniał naszych oczekiwań, warto wziąć z tych studiów tyle, ile się da. Studia wyższe dają nam bazę wiedzy, która sprawia, że możemy nazywać siebie ludźmi wykształconymi. Studiowanie daje nam możliwości i narzędzia, żebyśmy wiedzieli, jak z tej wiedzy później korzystać, gdzie szukać informacji i jak się dalej rozwijać. Wiele kierunków ma charakter ogólny (np. ekonomia, politologia, socjologia) i obejmuje bardzo szeroki obszar wiedzy. Potem sami, podejmując dodatkowe aktywności, mamy czas przez kilka lat studiów, żeby doświadczyć, przetestować na sobie pewne zawodowe wyzwania, żeby podjąć decyzję o specjalizacji. Każdy musi być czujny i otwarty, bo tylko to pozwoli nam niezależnie od zmian dopasować się do zmieniającego się rynku pracy.

Magdalena Bis

Po maturze, czyli jak nie zmarnować najdłuższych wakacji w życiu

Rozmowa z Małgorzatą Kwiatkowską z Biura Rozwoju Kompetencji UMCS

W maju uczniowie ostatnich klas szkół ponadpodstawowych zdawali egzaminy maturalne. Przed nimi teraz trudne wybory i decyzje dotyczące przyszłości. Jak przygotować się do takiej życiowej zmiany?

Młode osoby kończące szkołę średnią i rozpoczynające studia wchodzi w zupełnie nowy etap w życiu. Wiele z nich po raz pierwszy będzie mieszkać z dala od rodziców i bliskich. Taka zmiana może wzbudzać niepokój o to, czy sobie poradzę, ale także entuzjazm związany z nowym etapem w życiu. Trzeba pamiętać, że wiąże się ona zarówno z pewnymi przywilejami, jak i zupełnie nowymi obowiązkami. Różne jednostki UMCS, w tym także Biuro Rozwoju Kompetencji, poprzez oferowane warsztaty czy poradnictwo edukacyjne pomagają młodzieży rozpoczynającej studia zredukować stres wynikający z nowej sytuacji i miejsca, które wybrali.

Czy po dużych emocjach związanych z maturą i wyborem uczelni młodzi ludzie mogą zatrzymać się i odetchnąć w wakacyjne miesiące?

Wychodzę z założenia, że aby zdać maturę, młodzi ludzie musieli w sobie wyrobić nawyk systematycznego uczenia się i dyscypliny. Proponuję więc, żeby w wakacje, odpoczywając i odreagowując stres związany z egzaminami i rekrutacją, poświęcili chwilę na poznanie uczelni i miasta, które wybrali. Rozpoczęcie studiów, które wymusza na młodzieży zmianę otoczenia i czę-

sto miejsca zamieszkania, może generować napięcie i stres. Jednocześnie nie każdy jest pewien, czy odpowiednio wybrał kierunek studiów, co dodatkowo frustruje. Stąd wynika moje przeświadczenie, że osoby te mogą wykorzystać okres wakacyjny na wykonanie kilku prostych działań, które pozwolą im zniwelować potencjalny „październikowy szok”. Czasami wcześniejsze zainteresowanie się inicjatywami podejmowanymi przez uczelnię czy poznanie kół naukowych i wykładowców pomaga oswoić się z nową sytuacją.

Dodatkowo nawiązanie wcześniejszego kontaktu z innymi studentami z roku np. przez profile uczelni i wydziałów oraz grupy tematyczne (np. dotyczące rekrutacji) w mediach społecznościowych ułatwi wejście w nową grupę i nowe środowisko. Można tam poznać osoby z danego kierunku i rocznika lub po prostu ludzi o podobnych pasjach i zainteresowaniach. Zdecydowanie wygodnym elementem działania w social mediach jest fakt, że można to robić niejako „przy okazji”. Zachęcam osoby, które wybiorą UMCS jako miejsce studiowania, do oznaczania Uczelni na Facebooku czy Instagramie.

Jak jeszcze maturzyści mogą spędzić wakacje, żeby mieć poczucie niezmarnowanego czasu? Rozwijać swoje hobby, włączyć się w wolontariat czy może podjąć wakacyjne zatrudnienie lub staż?

Polecam, aby każdy absolwent szkoły średniej zainteresował się ofertą organizacji pozarządowych i za-

Archiwum Centrum Promocji

angażował się w ich funkcjonowanie. Jako wolontariusz może zdobyć doświadczenie, dzięki któremu pomoże innym, a równocześnie dowie się wiele o sobie samym. W zależności od zainteresowań w organizacjach takich jak np. Fundacja Sempre a Frente, Teatrikon, Homo Faber czy Centrum Wolontariatu może rozwijać się każdy, bez względu na wybrany kierunek studiów. Zachęcam również do włączenia się w przygotowanie wydarzeń związanych ze zdobyciem przez Lublin tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023. To właśnie uczniowie ostatnich klas liceum oraz studenci pierwszych lat studiów są koordynatorami obchodów.

Rozpoczynając studia w Lublinie, warto również włączyć się w pracę wolontariacką przy festiwalach i wydarzeniach kulturalnych, z których słynie nasze miasto. Wśród nich są m.in. Carnaval Sztukmistrzów, Wschód Kultury – Inne Brzmienia Art’n’Music Festival, Noc Kultury czy Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca. Podczas tych wydarzeń można zdobyć cenne doświadczenie oraz zobaczyć, jak wygląda praca na różnych etapach realizacji potężnych, często międzynarodowych, inicjatyw.

Jeżeli chodzi o staże czy praktyki wakacyjne, to serdecznie zapraszam do obserwowania strony Biura Rozwoju Kompetencji UMCS, na której pracodawcy zamieszczają informacje o prowadzonych naborach. Polecam również założenie profilu na portalach dotyczących kariery, takich jak np. LinkedIn. Wiele młodych osób może uznać, że ma za mało atrakcyjne CV,

co jest zrozumiałe, jednak jest to świetne narzędzie do obserwowania informacji publikowanych przez firmy oraz najszybsze źródło informacji o atrakcyjnych stażach i projektach. Jednocześnie, jeżeli maturzysta przeznaczy wakacyjny czas na dodatkową pracę, która np. pomoże mu w utrzymaniu się na studiach, warto, żeby wykorzystał to zatrudnienie w różnorodny sposób. Mam tu na myśli poznawanie nowych ludzi, budowanie sieci kontaktów, naukę pracy w zespole i zdobywanie nowych kompetencji, które zapoczentują w przyszłości.

Czy wszystkie działania młodych osób muszą być produktywne, czy może warto też beztrudno skorzystać z jedynej tak długiej przerwy od nauki?

Zdecydowanie maturzyści po trudnym emocjonalnie czasie egzaminów maturalnych i rekrutacji na studia powinni odpocząć i cieszyć się nową przygodą, która ich czeka. Mogą przeznaczyć ten czas na rozwijanie swoich pasji i podróżowanie lub połączenie przyjemnego z pożytecznym – mam tu na myśli np. wyjazd na zasadzie *work and travel* lub jako *au pair*. Dzięki temu skorzystają z wymiany kulturowej, podszlifują język obcy, ale też zobaczą nowe rejony i zarobią dodatkowe pieniądze. Jednocześnie te drobne działania mogą zaowocować zwiększeniem ich poczucia bezpieczeństwa i pewności siebie w październiku. Warto więc zadbać o wypoczynek, ale też zainwestować w siebie.

Rozmawiała Katarzyna Skątecka

Warto studiować na UMCS

Rozmowa z Justyną Rokitą-Kasprzyk – pełnomocnikiem rektora ds. studenckich

Nazwa zajmowanego przez Panią stanowiska jest dosyć jednoznaczna, ale mimo to zaczniemy od uszczegółowienia, czym zajmuje się pełnomocnik ds. studenckich, z jakimi sprawami można się do niego zgłosić.

Ppełnomocnik rektora ds. studenckich zajmuje się kwestiami, które są ważne dla naszych studentów. Z mocy prawa – a konkretnie Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów – pełnomocnik jest również przewodniczącym Komisji Stypendialnej (pierwszej instancji) oraz wchodzi w skład Komisji ds. domów studenckich.

Zagadnienia, z jakimi mogą zgłosić się do mnie studenci, to tak naprawdę wszystkie sprawy, które dotyczą studiowania na naszej Uczelni i studiowania w ogóle. Najwięcej z nich dotyczy pomocy materialnej oraz właśnie domów studenckich. Studenci często pytają, jak wypełnić wnioski bądź proszą o wyjaśnienie im poszczególnych kwestii związanych z regulaminem świadczeń. Wpływają do mnie również sprawy, które dotyczą egzaminów i zaliczeń przeprowadzanych na naszym Uniwersytecie, oraz trudności pojawiających się podczas studiowania.

Jako pełnomocnik ds. studenckich współpracuję także z organizacjami studenckimi oraz Samorządem Studentów UMCS, z którymi często się spotykam w celu omówienia ważnych kwestii dotyczących studiowania.

Studenci i doktoranci mogą się ze mną kontaktować za pośrednictwem e-maila: pełnomocnikstudent@umcs.pl bądź profilu na Facebooku @Pełnomocnik Rektora UMCS ds. Studenckich. Mogą też odwiedzić mnie na dyżurze stacjonarnym w Biurze Spraw Studenckich w każdą środę.

Studenci mogą liczyć na różne stypendia. Wiem, że ich oferta na UMCS jest bardzo szeroka. O jakie konkretnie świadczenia finansowe mogą się ubiegać?

Świadczenia materialne, o jakie mogą ubiegać się nasi studenci, to stypendia ujęte w naszym Regulaminie świadczeń – te wprost wynikające z ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. 1) stypendium socjalne (stypendium socjalne w zwiększonej wysokości); 2) stypendium dla osób niepełnosprawnych; 3) zapomoga; 4) stypendium rektora oraz dodatkowe stypendia Uniwersytetu, czyli Stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego UMCS bądź Stypendium Santander. Istnieją również stypendia dedykowane naszym doktorantom.

Zasady ubiegania się o każde z tych świadczeń są odrębnie uregulowane w poszczególnych aktach prawnych Uniwersytetu. Zasady te (wraz z wzorami wniosków i załączników) każda zainteresowana osoba może znaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce Student. Umieszczane są tam również informacje dotyczące stypendiów pozauczelnianych (w tym zagranicznych), o które także można się ubiegać.

Wybitnie uzdolnionym studentom, którzy mogą pochwalić się szczególnymi osiągnięciami, są zapewnione dodatkowe formy wsparcia. To właśnie do nich skierowany jest „Program dwutorowej kariery UMCS”. Na czym on polega?

Uczelnianym koordynatorem „Programu dwutorowej kariery UMCS” jest dr Tomasz Bielecki, prof. UMCS. Program ten obejmuje każdorazowo okres nie dłuż-

szy niż rok akademicki i polega na ustaleniu indywidualnych terminów i sposobów realizacji obowiązków wynikających z programu studiów, tj. daje możliwość zwolnienia z części zajęć dydaktycznych w sytuacji, gdy student z uwagi na różne aktywności nie może w nich brać udziału, lub daje możliwość zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Co istotne, programu tego nie można mylić z indywidualną organizacją studiów, którą oferuje nasz Uniwersytet.

„Program dwutorowej kariery UMCS” również ma swoją dedykowaną podstronę w zakładce Student na naszej stronie internetowej, gdzie zostały opisane jego szczegółowe kryteria oraz zasady kwalifikacji.

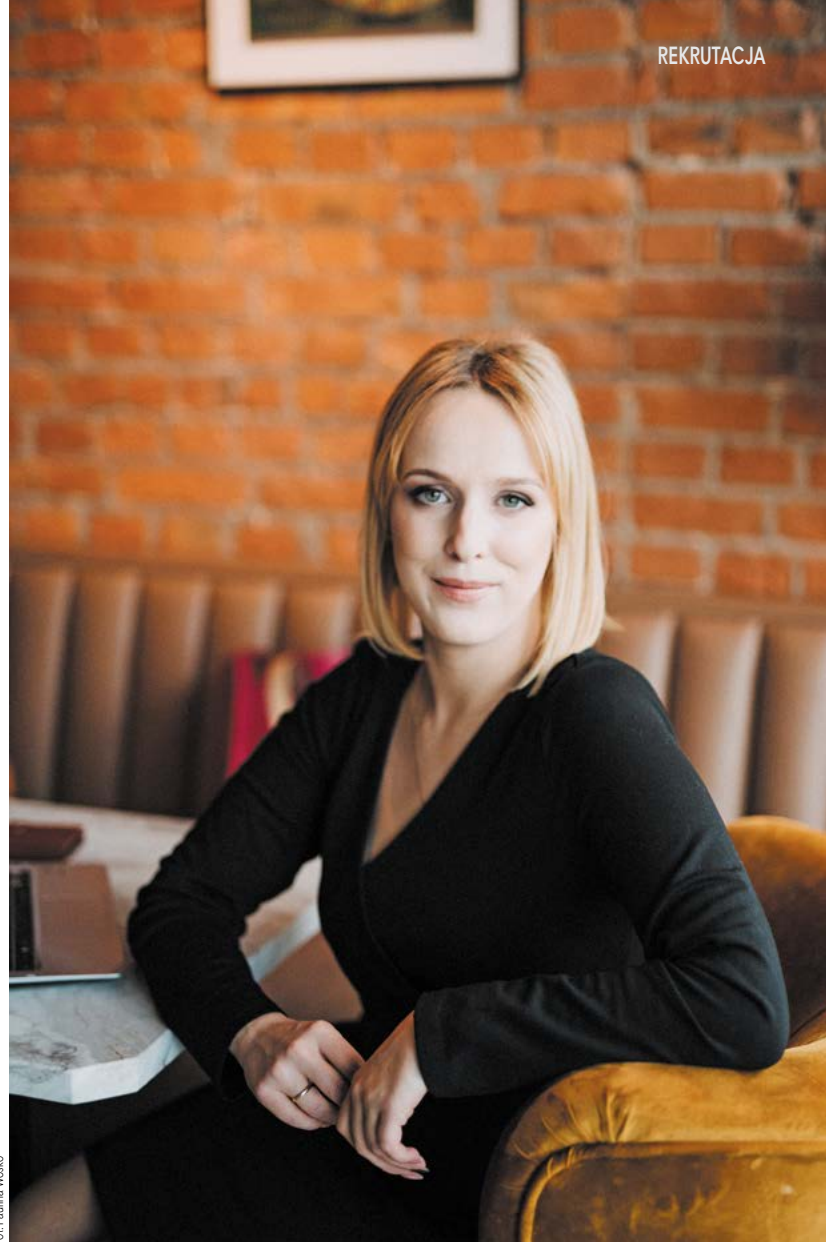
Od kilku lat niesłabnącą popularnością wśród studentów cieszą się programy oferujące im możliwość odbycia (zwykle kilkumiesięcznego) kształcenia na nie tylko polskich, ale także zagranicznych uniwersytetach. Co w tym kontekście oferuje UMCS? Czy warto brać udział w tego typu programach?

To dobrze, że nasi studenci chcą wyjeżdżać. Takie wyjazdy poszerzają horyzonty zarówno naukowe, jak i życiowe. Oferujemy wyjazdy polskie i zagraniczne w ramach programów Erasmus+, MOST, CEEPUS oraz możliwość rekrutacji studentów UMCS na studia częściowe (semestr lub rok) na uczelniach tajwańskich i brazylijskich w związku z podpisanymi porozumieniami o wymianie studenckiej pomiędzy Uniwersyteciem Marii Curie-Skłodowskiej a uczelniami zagranicznymi. Nasi studenci mogą również ubiegać się o studia i staże organizowane w ramach umów zawartych przez rząd RP. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej NAWA.

Erasmus+ to program Komisji Europejskiej na lata 2014–2020, który wspiera wszystkie sektory kształcenia i szkolenia, zwłaszcza kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się dorosłych, pozaformalnego kształcenia się młodzieży.

MOST to program mobilności studentów i doktorantów, który umożliwia studiowanie przez semestr lub cały rok akademicki na jednej z ponad dwudziestu polskich uczelni partnerskich. Udział w programie jest bezpłatny i niezależny od trybu studiów.

CEEPUS to środkowoeuropejski (rządowy) program wymiany akademickiej. Jego sygnatariuszami są: Al-

Fot. Paulina Wędko

bania, Austria, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Chorwacja, Czechy, Macedonia, Mołdawia, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Węgry oraz Kosowo – Uniwersytet w Prisztinie.

Dodatkowo w ramach Funduszu Wyszehradzkiego absolwenci z tytułem magistra i naukowcy mogą uczestniczyć w wyjeździe naukowym do uczelni i ośrodków badawczych w Albanii, Armenii, Azerbejdżanie, Bośni i Hercegowinie, Gruzji, Kosowie, Macedonii, Mołdawii, Czarnogórze, Serbii i Ukrainie.

Uczelnia dysponuje kilkoma domami studenckimi, usytuowanymi na miasteczku akademickim. Zapewnia w ten sposób swoim studentom zakwaterowanie bardzo blisko Uniwersytetu. Czy każdy student może z nich skorzystać, czy może trzeba spełnić jakieś specjalne warunki?

Archiwum Centrum Promocji

Nasi studenci mogą ubiegać się o własne zakwaterowanie lub zakwaterowanie małżonka bądź dziecka w domu studenckim Uczelni. Aby starać się o miejsce w akademiku należy złożyć właściwy wniosek oraz, od roku akademickiego 2022/2023, na który wnioskowanie już rusza, konieczne będzie dwuetapowe potwierdzenie przez osoby, którym to miejsce zostanie przyznane. Nasi studenci do 20 lipca 2022 r. będą musieli potwierdzić w USOSweb chęć skorzystania z przyznanego im miejsca, a następnie do 26 lipca zobligowani są do wpłacenia kaucji/opłaty rezerwacyjnej, która służy do zabezpieczenia rezerwacji miejsca oraz pokrycia ewentualnych strat spowodowanych przez studenta bądź doktoranta w obiekcie. Opłata ta wynosi 400 zł. Oczywiście podlega ona zwrotowi po wykwaterowaniu studenta, jeżeli nie doszło do zniszczenia pokoju lub jego wyposażenia albo szkód w częściach wspólnych obiektu z winy osoby, która w nim mieszkała.

Dzisiaj niezwykle ważną kwestią jest wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. Nasza Uczelnia poświęca temu szczególną uwagę i rozwija się w tym zakresie. Na jakie formy wsparcia mogą liczyć niepełnosprawni studenci?

Osoby z niepełnosprawnościami na naszym Uniwersytecie mogą liczyć zarówno na pomoc materialną, o której już wyżej opowiadałam, jak i wsparcie w procesie studiowania. Można tutaj wymienić chociażby pomoc asystenta, bezpłatny transport, nagrywanie wykładów czy wypożyczenie sprzętu.

Na naszym Uniwersytecie funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Wsparcia Psychologicznego, które współpracuje ze studentami i doktorantami z niepełnosprawnościami oraz osobami doświadczającymi kryzysów zdrowia psychicznego. Biuro prowadzi doradztwo i szkolenia z zakresu efektywnego uczenia się i wykorzystania czasu studiów. Każdy student z niepełnosprawnością może liczyć na wsparcie w procesie studiowania. Uniwersytet dąży do zapewnienia wszelkiej niezbędnej pomocy poprzez ciągłe zwiększanie ilości sprzętów oraz udogodnień niezbędnych dla naszych studentów.

Na Uczelni powołany został także Zespół ds. optymalizacji warunków kształcenia studenta z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi – OPTIMUM UMCS. Działania Zespołu wpisują się m.in. w zadania podejmowane przez Uniwersytet na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Mają one na celu zapewnienie warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej. Zespół tworzą specjaliści – nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS.

Na koniec warto wspomnieć o tym, że na Uniwersytecie aktywnie działa Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem”, które jest organizacją skupiającą na równych prawach studentów z niepełnosprawnościami i osoby pełnosprawne.

Rozmawiała Magdalena Cichocka

Otwarcie Welcome Center UMCS

Na mapie kampusu UMCS powstał nowy, niezwykle ważny punkt. 12 maja oficjalnie rozpoczął działalność Welcome Center UMCS mieszczący się w gmachu Biblioteki Głównej. W otwarciu udział wzięli: rektor UMCS prof. Radosław Dobrowolski oraz prorektor ds. studentów i jakości kształcenia prof. Dorota Kołodyńska, władze kanclerskie, kwestorskie, wykładowcy, przedstawiciele poszczególnych wydziałów, administracji oraz studenci.

Welcome Center UMCS to miejsce pierwszego kontaktu dla studentów zagranicznych, którzy przybyli na nasz Uniwersytet w celu studiowania na największej uczelni we wschodniej Polsce. Główne zadania realizowane w ramach jednostki to m.in. stworzenie punktu kontaktowo-informacyjnego dla zagranicznych studentów, zapewnienie im pomocy i mentoringu, organizacja wydarzeń integracyjnych i edukacyjnych, a także wspieranie internacjonalizacji na naszej Uczelni. W skład zespołu Welcome Center wchodzi: dr Ewelina Panas – pełnomocnik rektora ds. umiędzynarodowienia kształcenia, mgr Robert Ainebyona oraz lic. Maciej Cieciora.

Podczas oficjalnej części rektor podkreślił, że otworzyliśmy niezwykle ważne miejsce na miasteczku akademickim, które wpisuje się w strategię funkcjonowania Uczelni: *UMCS od wielu lat stawia na umiędzynarodowienie. Traktujemy je jako absolutnie kluczową kwestię dla funkcjonowania nowoczesnego uniwersytetu, który aspiruje do utrzymania wysokiej pozycji i konkurencyjności w świecie badań, nauki i dydaktyki realizowanych na poziomie kształcenia wyższego. Welcome Center dla uczelni europejskich, nowoczesnych jest standardem. I od dnia dzisiejszego już formalnie standardem będzie również na UMCS. (...) Uruchomiony punkt służyć będzie zarówno przyjęciu studentów, jak i wprowadzeniu ich w życie akademickie. Często osoby te przyjeżdżają z dalekich krajów, innych obszarów kulturowych i dla nich ten początek, pierwsze zetknięcie z uniwersytetem jest elementem niezwykle istotnym, który rzutuje na ich percepcję w przyszłości.*

Prof. R. Dobrowolski, nawiązując do wizji funkcjonowania punktu, który mimo że zajmuje niewielką powierzchnię, będzie miał przełożenie na międzynarodową sferę działalności Uczelni, dodał: *Welcome Center powstał, aby z jednej strony zaopiekować się studentami z zagranicy jeszcze zanim przyjadą do Uniwersytetu i trafią do naszego miasta, ale również żeby utrzymywać*

Fot. Bartosz Proń

Fot. Bartosz Proń

z nimi stały kontakt po zakończeniu studiów, śledzić ich losy i w miarę możliwości współpracować, po to, by absolwenci zagraniczni stali się ambasadorami naszej Uczelni na świecie. Rektor podziękował wszystkim osobom, które zaangażowały się w proces stworzenia tej jednostki i stale włączają się w umiędzynarodowienie Uczelni. Na koniec przypomniał, że aż 10% studentów UMCS to właśnie osoby z zagranicy, pochodzące z ponad 40 krajów świata.

Kilka słów do zebranych skierowała również kanclerz Grażyna Elżbieta Fiok: *Cieszę się, że oddajemy kolejną – tym razem mniejszą – inwestycję, aczkolwiek bardzo istotną z punktu widzenia funkcjonowania Uczelni i dedykowaną studentom, którzy przybywają z zagranicy. Mam nadzieję, że ta placówka będzie spełniała Państwa oczekiwania.* Pani kanclerz zaprosiła także młode osoby do innych obiektów Uczelni, m.in. Chatki Żaka i Stołówki Akademickiej, „Trójkę” ze specjalną strefą coworkingową przeznaczoną dla studentów.

W imieniu prezydenta Lublina władzom UMCS podziękował i pogratulował dr Mariusz Sagan, dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin. Dodał, że Welcome Center świetnie realizuje również strategię miasta – od lat nakierowaną na umiędzynarodowienie, pozyskiwanie jak największej liczby studentów zagranicznych, ale i tworzenie przyjaznego ekosystemu dla młodych osób z zagranicy. Dr M. Sagan zaznaczył, że rektor R. Dobrowolski był inicjatorem programu Research in Lublin, którego celem jest zapraszanie do Lublina nie tylko studentów z całego świata, ale także naukowców. Ten program środowiskowy funkcjonuje do dziś pod nazwą Visiting Professors in Lublin.

Podczas otwarcia Welcome Center wręczono certyfikaty uznania dla wyróżniających się studentów

zagranicznych. Uroczystość uświetniły występy studenckich zespołów: The Helping Hand oraz UMCS Butterflies, których członkowie pochodzą z Tanzanii, Zimbabwe, Ugandy i Namibii.

Tak zwane *welcome services* są obecnie standardem w wewnętrznej strukturze nowoczesnych uniwersytetów. Sprzyjają budowaniu i umacnianiu wizerunku uczelni przyjaznej cudzoziemcom. Aktywności w ramach Welcome Center UMCS – aby w jak najlepszy

sposób wpisać się w koncepcję strategicznego zarządzania losami studenta cudzoziemca – będą obejmować działania przed przyjazdem studenta do Polski oraz zadania podejmowane w trakcie jego pobytu w Lublinie i na UMCS.

Projekty realizowane przez Welcome Center UMCS finansowane są ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA).

Katarzyna Skątecka

Spotkanie z laureatami stypendium Ministra Edukacji i Nauki

14 studentów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej otrzymało stypendia Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe na rok akademicki 2021/2022. 19 maja w sali Senatu UMCS odbyło się spotkanie rektora prof. Radosława Dobrowolskiego, prorektora ds. studentów i jakości kształcenia prof. Doroty Kołodyńskiej oraz dyrektora Centrum Kształcenia i Obsługi Stu-

diów Alicji Borzęckiej-Szajner z laureatami tegorocznej edycji stypendium.

Spośród 910 wniosków minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek przyznał stypendium 432 studentom, których aplikacje zostały pozytywnie zarekomendowane. Z ramienia naszej Uczelni otrzymali je: Tomasz Belew – grafika, Maja Ćwiek – grafika, Michał Karpiński – grafika, Izabela Kucharska – grafika, Karolina Lasota – grafika, Dominika Marek – grafika, Jakub Skibiński – gospodarka przestrzenna, Daniel Stempurski – turystyka i rekreacja, Natalia Tukiendorf-Bączek – filologia polska, Piotr Urbański – geografia, Kamil Wroński – dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Michał Zabielski – grafika, Mykhailo Zaslavskyi – stosunki międzynarodowe, Magdalena Żuk – edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych.

Aneta Adamska

Fot. Bartosz Proń

Promocja książki Leopolda Ungera pt. *Widziane z Brukseli*

Pracownia Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu UMCS oraz Muzeum Narodowe w Lublinie zorganizowały promocję książki Leopolda Ungera pt. *Widziane z Brukseli*. Spotkanie odbyło się 9 maja w Galerii Malarstwa Polskiego XIX–XX wieku Muzeum Narodowego w Lublinie. O książce oraz publicystyce Ungera, roli „Kultury” i koncepcji politycznych Jerzego Giedroycia rozmawiali prof. Krzysztof Pomian, prof. Jan Pomorski i prof. Rafał Habielski. Panel prowadziła prof. Iwona Hofman, dyrektor Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS. Władze Uczelni reprezentował rektor prof. Radosław Dobrowolski, a Miasto Lublin – prezydent dr Krzysztof Żuk.

Staraniem Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu UMCS ukazał się tom wybranej publicystyki Leopolda Ungera w 10. rocznicę śmierci autora. Wybór oparty jest na wydany przez Instytut Literacki w 1986 r. zbiorze publicystyki „Brukselczyka” pt. *Orzeł i reszta*. 13 artykułów miało swój pierwodruk w „Kulturze” – zostały wyselekcjonowane przez samego Ungera jako najważniejsze i najbardziej reprezentatywne dla jego twórczości. Prof. Iwona Hofman zdecydowała się uzupełnić ten wybór o 7 tekstów Ungera publikowanych później. Dzięki chronologicznemu układowi artykułów czytelnik może towarzyszyć

Ungerowi na bieżąco w jego komentowaniu aktualnej rzeczywistości.

Wybór pierwszego „lubelskiego” tytułu nie jest przypadkowy. Unger w 2009 r. otrzymał doktorat *honoris causa* UMCS, a od 2012 r. w Uniwersytecie działa Program Stypendialny im. Leopolda Ungera, adresowany do młodych dziennikarzy. Publicystyka „Kultury”, w tym L. Ungera, zachowała aktualność. Jest przypomniana w europejskich mediach opiniotwórczych właśnie teraz, podczas wojny na Ukrainie, ze względu na diagnostyczny charakter polityki Rosji.

Książka Leopolda Ungera *Widziane z Brukseli* jest kolejnym tomem serii „W kręgu paryskiej Kultury”, wydawanej w UMCS od 2002 r. na podstawie umowy ze Stowarzyszeniem Instytut Literacki Kultura w Paryżu. Jeszcze w tym roku planowane jest wydanie dwóch kolejnych tomów poświęconych obecności Ukrainy i Białorusi w publicystyce „Kultury”.

10 maja prof. Krzysztof Pomian w auli Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców wygłosił wykład dla słuchaczy szkół doktorskich UMCS pt. „Doświadczenia historyka i spekulacje o przyszłości uprawiania humanistyki”. Zachęcamy do lektury wywiadu z prof. Krzysztofem Pomianem (s. 52–55).

Katarzyna Skątecka

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

Wizyta delegacji UMCS w KU Leuven

13 maja odbyło się spotkanie delegacji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z przedstawicielami nauk ścisłych i przyrodniczych Katolickiego Uniwersytetu w Leuven (Belgia).

Naszą Uczelnię reprezentowali: prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej prof. Wiesław Gruszecki, dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych prof. Anna Jarosz-Wilkolańska, wicedyrektor Instytutu Nauk Chemicznych prof. Katarzyna Szymczyk, dyrektor Instytutu Fizyki prof. Ryszard Zdyb oraz kierownicy katedr z Instytutu Fizyki UMCS. Natomiast w imieniu władz KU Leuven wystąpili: dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych prof. Philippe Muchez, pracownicy uniwersytetu odpowiedzialni za współpracę międzynarodową, kierownicy ogólnouczelnianych jednostek i przedstawiciele odpowiednich dyscyplin naukowych.

Spotkanie dotyczyło nawiązania współpracy w obszarze badań naukowych oraz edukacji pomiędzy UMCS i KU Leuven. Podczas obrad zostały zaprezentowane najważniejsze tematy prac realizowanych w obu uniwersytetach w zakresie wybranych dyscyplin naukowych. Dyskutowano także o możliwościach wykonywania wspólnych projektów badawczych w ramach

unijnych programów oraz o warunkach realizacji wspólnych doktoratów i wymiany studenckiej.

Omówione zagadnienia otwierają pole do nawiązania i zacieśnienia współpracy pomiędzy naukowcami z UMCS oraz z KU Leuven, który plasuje się na najwyższych lokatach w międzynarodowych rankingach szkół wyższych.

Wiesław Gruszecki

Archiwum Wiesława Gruszeckiego

UMCS na targach innowacji

W dniach 18–19 maja odbyły się Ogólnopolskie Targi Innowacji Polskich Uczelni i Instytutów Badawczych – PACTT Science Business Innovation EXPO 2022, na których zespół Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS promował ofertę technologiczną naszego Uniwersytetu.

Organizatorami przedsięwzięcia byli: Politechnika Łódzka, Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii (PACTT), Ministerstwo Edukacji i Nauki, Łódzki Urząd Wojewódzki i Miasto Łódź.

Wydarzenie było okazją do zapoznania się z ofertą: know-how, technologiami, usługami badawczy-

Źródło: www.facebook.com/CTWTUMCS

mi oraz zewnętrznymi możliwościami finansowania wdrożeń. Podczas paneli eksperckich poruszone zostały tematy z różnych branż przemysłu oraz zagadnienia dotyczące prowadzenia działalności innowacyjnej w Polsce.

Agata Kołodziej

Ambasador Republiki Federalnej Niemiec na UMCS

5 maja władze UMCS gościły ambasadora Republiki Federalnej Niemiec Arndta Freytaga von Loringhove. Tematem spotkania była perspektywa dalszego zacieśniania współpracy naukowej z ośrodkami z Republiki Federalnej Niemiec, a także zwiększania intensywności wymiany studenckiej.

Podczas podróży ambasador Niemiec odwiedził miejsca pamięci ofiar II wojny światowej w Lublinie, Bełżcu i Sobiborze, a także spotkał się z przedstawicielami uczelni oraz administracji rządowej i samorządowej. Ambasadorowi towarzyszyli małżonka oraz sekretarz i konsul honorowy Republiki Federalnej Niemiec w Lublinie prof. dr hab. Andrzej Kidyba. Z ramienia władz

Fot. Bartosz Prohl

UMCS w spotkaniu uczestniczyli: rektor prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Wiesław Gruszecki i prorektor ds. ogólnych dr hab. Arkadiusz Beza, prof. UMCS.

Aneta Adamska

Spotkanie rektora UMCS z twórcami WAXO

19 maja odbyło się spotkanie rektora UMCS prof. dr hab. Radosława Dobrowolskiego z twórcami urządzenia WAXO – prof. dr hab. Mariuszem Gagosiem, dr. hab. Markiem Pietrowem, dr. Janem Wawryszczukiem oraz prezesem zarządu spółki celowej UMCS Synergia odpowiedzialnym za komercjalizację urządzenia – dr. Bartłomiejem Twarowskim.

WAXO jest innowacyjnym, opracowanym na naszym Uniwersytecie, analizatorem wosków pszczelich. Pozwala on w szybki, a jednocześnie relatywnie tani sposób ustalić jakość badanego wosku i dzięki temu ocenić jego przydatność w gospodarce pasiecznej. Więcej informacji na jego temat można znaleźć na stronie: www.waxo.umcs.pl.

Okazją do spotkania było wręczenie przez rektora twórcom urządzenia symbolicznej płaskorzeźby,

jaką wykonał własnoręcznie i przekazał Uczelni jeden z pszczelarzy – Wiktor Korczyński. Stanowi ona wyraz uznania środowiska pszczelarskiego za wkład, jaki wnoszą naukowcy z UMCS w poprawę jakości wosków pszczelich dostępnych na rynku.

Decyzją twórców płaskorzeźba pozostała w rękach rektora i znalazła godne miejsce w jego gabinecie.

Magdalena Cichocka

Fot. Bartosz Prohl

Archiwum Ryszarda Naskręckiego

UMCS w Centrum Innowacji 3W

W dniach 11–12 maja w Centrum Kongresowym Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się konferencja IMPACT’22, czyli spotkanie przedstawicieli biznesu, polityki, nauki i nowoczesnych technologii.

W tegorocznej edycji IMPACT wzięło udział ponad 6000 uczestników i 400 mówców, którzy wymieniali poglądy oraz toczyli merytoryczne dyskusje w 19 obszarach tematycznych, takich jak m.in. Przemysł 5.0 (w jaki sposób globalnie konkurencyjne i wiodące na świecie branże powinny przyspieszyć inwestycje w badania i innowacje?); Zielona Ekonomia (jak wykorzystać technologie, aby pomóc Europie stać się neutralną dla klimatu do 2050 r.); Mobilność (jak skutecznie napędzać „nowy transport” w nadchodzących latach?); Przyszłość cyfrowa (dlaczego powinniśmy inwestować w umiejętności cyfrowe?); Zdrowie (jakie są najnowsze projekty umożliwiające naukowcom pracę nad innowacjami w medycynie i systemie ochrony zdrowia w Polsce?) oraz Energia (jak technologie mogą zwiększyć efektywność energetyczną?).

Podczas IMPACT’22 zostało powołane Interdyscyplinarne Centrum Innowacji 3W (ICI), którego jednym ze współzałożycieli jest Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Określenie 3W nawiązuje do symbolu rewolucji informatycznej, czyli www, i w tym przypadku oznacza wodę, wodór i węgiel. W imieniu rektora akces do tego przedsięwzięcia podpisał prof. dr hab. Ryszard Naskręcki, dyrektor Centrum ECOTECH-COMPLEX i pełnomocnik rektora ds. inicjatywy 3W.

Konsorcjum ICI 3W tworzą: Bank Gospodarstwa Krajowego, Sieć Badawcza Łukasiewicz oraz uczelnie: Po-

Archiwum Ryszarda Naskręckiego

litechnika Poznańska, Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Warszawska, Politechnika Krakowska, Politechnika Koszalińska, Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny. Warto podkreślić udział Banku Gospodarstwa Krajowego, który jest polskim bankiem rozwoju – jedyną taką instytucją w Polsce. Misją BGK jest wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Cele działania ICI 3W to m.in. opracowanie diagnoz istniejącego potencjału i strategii rozwoju technologii w obszarze wody, wodoru i węgla, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wspólnych (synergicznych); ustalenie agendy badawczej dla polskiego środowiska naukowego w obszarze 3W i jej koordynacja; odpowiednie ukierunkowanie aktywności naukowo-badawczej w celu ograniczenia wewnętrznej konkurencji oraz efektywnego wykorzystania zasobów intelektualnych do rozwiązywania najważniejszych problemów innowacyjnych; wsparcie procesu komercjalizacji poprzez dedykowaną ofertę usług consultingowo-doradczych; kreowanie nowych i sieciowanie istniejących inkubatorów w celu efektywnego wsparcia firm typu start-up i spin-off specjalizujących się w tematyce 3W i jej aplikacjach, a także stworzenie skutecznych mechanizmów odpowiadania światu nauki na potrzeby rynkowe.

Ryszard Naskręcki

Symposium legislacyjne na Wydziale Prawa i Administracji UMCS

W dn. 30–31 maja na Wydziale Prawa i Administracji UMCS odbyło się Symposium Legislacyjne. Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Procedury prawodawcze – znaczenie, zmiany i wyzwania”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Naukowe *Pro Scientia Iuridica* oraz Centrum Badań nad Parlamentaryzmem. Patronat nad nim objęli rektor UMCS prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie, Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie, Izba Komornicza w Lublinie oraz Polskie Towarzystwo Legislacji. W gronie patronów medialnych znaleźli się: „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, „Studia Iuridica Lublinensia”, Polskie Radio Lublin, Radio Centrum i TV UMCS.

Przedmiotem konferencji była problematyka procesów tworzenia prawa, w szczególności zagadnienia dotyczące przygotowywania i uchwalania ustaw, a także procedur i funkcji legislatora.

Symposium uroczystie otworzył dr hab. Sławomir Patyra, prof. UMCS – kierownik Katedry Prawa Konstytucyjnego oraz kierownik Centrum Badań nad Parlamentaryzmem. Głos zabrali również dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. UMCS – prorektor i dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie oraz prof. dr hab. Leszek Leszczyński – dyrektor Instytutu Nauk Prawnych UMCS.

Przed konferencją rzecznik praw obywatelskich prof. Marcin Wiącek spotkał się z władzami Uczelni →

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

W wydarzeniu wzięło udział ponad 110 osób – teoretycy i praktycy prawa, a także legislatorzy, którzy wykazali, jak ważne jest przestrzeganie procedur prawodawczych w tworzeniu wysokiej jakości prawa. Obecni byli m.in. przedstawiciele Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta RP, Kancelarii Rady Ministrów, Rządowego Centrum Legislacji, Ministerstw, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Obrady 30 maja podzielono na sesję ogólną i panel I. Moderatorem sesji ogólnej była prof. Anna Przyborowska-Klimczak, dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS. W sesji ogólnej wystąpienia zaprezentowali dr hab. Marcin Wiącek, prof. UW – rzecznik praw obywatelskich, prof. dr hab. Dariusz Dudek oraz dr hab. Sławomir Patyra, prof. UMCS. Moderatorem panelu I pt. „Procedury a funkcja legislatora” był dr hab. Grzegorz Koksanowicz, prof. UMCS. Wystąpili w nim dr hab. Krzysztof Szczucki – prezes Rządowego Centrum Legislacji, Małgorzata Paprocka – sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dr hab. Bogusław Przywora, prof. UJD oraz dr Sławomir Peszkowski.

W drugim dniu symposium obrady były kontynuowane w dwóch panelach. Panel II pt. „Zdalne obrady konstytucyjnych kolegialnych organów prawodawczych” poprowadził dr Paweł Sadowski. Wystąpienia zaprezentowali: Mariusz Skowroński – dyrektor Departamentu Koordynacji Procesu Legislacyjnego z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, dr Piotr Kędziora – dyrektor Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu, Roman Kapeliński – dyrektor Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu oraz dr Maciej Berek. Panel III pt. „Aksjologia i efektywność procedur prawodawczych” moderował dr Jacek Sobczak. Wystąpienia zaprezentowali: dr hab. Małgorzata Stefaniuk, prof. UMCS, dr Mariusz Paradowski, dr Marek Suska oraz dr Mateusz Chrzanowski.

Symposium legislacyjne wyróżniał bardzo wysoki poziom merytoryczny, wyrażony zarówno w jakości wystąpień prelegentów, jak i w obecności licznie zebranych przedstawicieli obsługujących konstytucyjne organy władzy.

*Mgr Paulina Augustyn
Szkoła Doktorska Nauk Społecznych (nauki prawne)
Katedra Prawa Konstytucyjnego UMCS*

Międzynarodowa Szkoła Letnia dla Doktorantów

W dniach 18–20 maja w naszym Uniwersytecie odbyła się międzynarodowa Szkoła Letnia dla Doktorantów pn. „Modern Research Techniques for Physicochemical Characterization of the Potential Application Systems”. Została zorganizowana przez Wydział Chemii UMCS w celu uzupełnienia wiedzy zdobytej na przedmiotach kursowych. W inauguracji wydarzenia udział wzięli prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej prof. Wiesław Gruszecki oraz władze Wydziału Chemii.

Doktoranci uczestniczyli w wykładach zagranicznych i krajowych prelegentów, warsztatach oraz dyskusjach panelowych. Prezentowali także własne osiągnięcia w formie posterów i komunikatów.

Wśród zaproszonych wykładowców znaleźli się naukowcy i doświadczeni nauczyciele akademicy: prof. Carlos Bravo-Díaz (University of Vigo, Hiszpania), dr Agnieszka Brzyska (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN w Krakowie), prof. Małgorzata Maciejewska (Wydział Chemii UMCS) i prof. Radosław Zaleski (Wydział Matematyki,

Fot. Bartosz Proń

ki, Fizyki i Informatyki UMCS). Wykłady dotyczyły nowoczesnych technik badawczych, takich jak: magnetyczny rezonans jądrowy (NMR), wysokosprawna chromatografia cieczowa (HPLC), technika sprzężenia spektroskopii w podczerwieni techniką termograwimetrii (TG-IR), skaningowa kalorymetria różnicowa (DSC), modelowanie molekularne, spektroskopia czasów życia pozytonów (PALS) oraz ich zastosowania w badaniach układów o wysokim potencjale aplikacyjnym. Warsztaty były ściśle powiązane z tematyką wykładów.

Spotkanie doktorantów z różnych krajów i ośrodków akademickich zapewniło wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w sferze naukowo-badawczej.

W skład komitetu organizacyjnego weszli pracownicy Wydziału Chemii UMCS: przewodnicząca dr hab. Małgorzata Jurak, prof. UMCS, wiceprzewodnicząca dr hab. Agnieszka Ewa Wiącek, prof. UMCS, członkowie: dr hab. Agnieszka Kierys, dr hab. Elżbieta Grządka, prof. UMCS i dr hab. Marta Worzakowska.

Szkoła Letnia dla Doktorantów została objęta honorowym patronatem prezydenta Lublina dr. Krzysztofa Żuka, rektora UMCS prof. Radosława Dobrowolskiego oraz Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Wydział Chemii UMCS

Wizyta przedstawicieli PDIG

18 maja nasz Uniwersytet gościł przedstawicieli Polsko-Dominikańskiej Izby Gospodarczej – prezesa Herikca Agestę Smitha, wiceprezesa Andrzeja Włodarskiego oraz Jędrzeja Pacaka. Z ramienia UMCS w spotkaniu uczestniczyli: prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Wiesław Gruszecki, dr hab. Beata Brzozowska-Zbuzryńska oraz przedstawicielki Centrum Współpracy Międzynarodowej.

PDIG pośredniczyła w nawiązaniu współpracy pomiędzy UMCS a Uniwersytetem Iberoamerykańskim UNIBE w Santo Domingo na Dominikanie. Tema-

Fot. Bartosz Proń

tem spotkania była perspektywa dalszego zacieśniania współpracy naukowej z ośrodkami z Dominikany, a także możliwości wymiany studenckiej.

Ponadto prezes PDIG wygłosił wykład na Wydziale Filologicznym pt. „Espanol dominicano” dotyczący różnic w języku hiszpańskim na Dominikanie.

Centrum Współpracy Międzynarodowej UMCS

Dzień Jakości Kształcenia na UMCS

Grecki filozof Platon definiował jakość jako pewien stopień doskonałości. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej staje w szranki w walce o tę doskonałość i stale podwyższa jakość swoich usług oraz oferty kształcenia, dostosowując ją do obecnych oczekiwań zarówno studentów, jak i rynku pracy. W związku z tym 14 czerwca w Auli im. E. Romera na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej zorganizowano wyjątkowe wydarzenie – Dzień Jakości Kształcenia UMCS pod hasłem „Kompetencje nauczycieli a potrzeby studentów w czasach ciągłej zmiany”.

Prof. Dorota Kołodyńska, prorektor ds. studentów i jakości kształcenia powitała gości i przedstawiła genezę wydarzenia:

„Zainicjowaliśmy taką formułę Dni Jakości Kształcenia na UMCS, aby wszystkie osoby, którym na sercu leży dydaktyka, mogły się spotykać w regularnych odstępach czasu i dyskutować m.in. o sposobach podnoszenia jej efektywności. (...) Aktualnie jakość kształcenia należałoby traktować nie jako naukę, a sztukę. Trudno ją bowiem zdefiniować i włożyć w pewne ramy, dlatego też w tej sztuce powinniśmy się stale doskonalić – stąd pomysł na dzisiejsze wydarzenie. Mam nadzieję, że podejmiemy do tej inicjatywy życzliwie i będziemy mogli dzielić się dobrymi praktykami oraz wzajemnie się od siebie uczyć.

Prorektor Dorota Kołodyńska dodała, że w ramach Dni Jakości Kształcenia planowany jest również powrót do wręczania dyplomów *Homo Didacticus* dla wyróżniających się pracą, jakością i zaangażowaniem w pro-

ces dydaktyczny nauczycieli akademickich. Zwróciła się także z przesłaniem do uczestników wydarzenia:

„Szanowni Państwo, w trakcie Dni Jakości rozmawiamy ze sobą, zadajemy pytania związane z jakością kształcenia, inspirujemy się wzajemnie. (...) Dziękuję za Państwa obecność i liczne zapisy na warsztaty. To pokazuje, szczególnie po okresie pandemii, że potrzebujemy takich spotkań, życzliwej rozmowy oraz wymiany różnych doświadczeń.

Głos zabrała również dr Jolanta Rodzoś, prof. UMCS, pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia:

„Dzisiaj na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej gościmy nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów z całego Uniwersytetu, ponieważ zorganizowany został pierwszy w historii UMCS Dzień Jakości Kształcenia. To wydarzenie ma charakter promujący jakość kształcenia, a więc zwraca uwagę na to, jak pracujemy i jakie efekty osiągamy w pracy ze studentami. Uniwersytet ma do spełnienia dwie podstawowe funkcje. Pierwsza to funkcja badawcza, druga z kolei związana jest z kształceniem studentów – obydwie muszą być równoważne w swojej randze. Żeby ta jakość kształcenia była wysoka, musimy stale się nad nią pochylać i o nią dbać. Zastanawiać się nad tym, jak pracujemy i jakie wyniki osiągamy, jacy są nasi studenci i w jakich warunkach funkcjonujemy.

Prof. Jolanta Rodzoś odniosła się również do wyzwań związanych z dydaktyką w dobie pandemii COVID-19:

„Po pandemii temat jakości kształcenia powrócił właściwie z natężoną siłą. Przez dwa lata byliśmy skupieni zupełnie na czymś innym – na tym, żeby prowadzić zajęcia w nowych warunkach i z użyciem nowych technologii. Teraz, kiedy wracamy ze studentami do kształcenia stacjonarnego, jest dobry moment, żeby odświeżyć nasze postawy, naszą wrażliwość na kwestie związane z kształceniem i żeby w tę nową rzeczywistość z tym „nowym” studentem wejść z zapasem sił, kolejnymi postanowieniami i umiejętnościami (...). Dzień Jakości Kształcenia składa się z dwóch części: konferencyjnej, bardziej dyskusyjnej i przeznaczonej dla dziekanów, prodziekanów, przedstawicieli zespołów ds. jakości i ds. programowych, a także warsztatowej. Tematy warsztatowe, kształtowanie konkretnych umiejętności oraz bardzo duże zainteresowanie programem dzisiejszego spotkania oznaczają, że my jako nauczyciele naprawdę potrzebujemy stale podnosić nasze kompetencje dydaktyczne.

Główną ideą Dnia Jakości Kształcenia na UMCS była wymiana dobrych praktyk poprzez udział w wykładach i dyskusjach, które pozwolą na dzielenie się doświadczeniami oraz ciekawymi inicjatywami z zakresu jako-

Fot. Bartosz Poll

ści kształcenia. Inspirujący wykład pt. „Dlaczego warto rozwijać kompetencje dydaktyczne?” poprowadziła dr hab. Katarzyna Klimkowska, prof. UMCS. Następnie o zajęciach dydaktycznych oczami studentów opowiedziała Dominka Pycka – przedstawicielka Samorządu Studentów UMCS.

Podczas wydarzenia miała miejsce także dyskusja pt. „Wyzwania współczesnego nauczyciela akademickiego”, którą poprowadziła prof. Jolanta Rodzoś. Zaprezentowane zostały ponadto wyniki ogólnouniwersyteckich badań nad jakością kształcenia w UMCS. O tych badaniach i analizie potrzeb szkoleniowych nauczycieli akademickich mówiła Alicja Borzęcka-Szajner, dyrektor Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów. Dr Beata Jarosz oraz dr Agnieszka Gabryś z Rady Młodych Naukowców UMCS zaprezentowały badanie ankietowe dotyczące różnych aspektów pracy dydaktycznej i jakości kształcenia, zaś wybrane punkty ankiety oceny zajęć przybliżyła Urszula Wojtczak-Kokoszkie-wicz z Biura ds. Analiz Jakości Kształcenia Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów.

Równolegle do konferencji odbywały się interesujące warsztaty adresowane do nauczycieli akademickich i pracowników UMCS, które pozwoliły na podniesienie ich kompetencji. Uczestnicy zapoznali się m.in. z metodą Design Thinking, ćwiczyli emisję głosu i doszkala-li się w zakresie projektowania zajęć oraz ciekawych materiałów dydaktycznych dla studentów.

W wydarzeniu wzięli udział dziekani, prodziekani, przedstawiciele wydziałowych zespołów ds. jakości kształcenia i zespołów programowych, pracownicy administracyjni odpowiedzialni za jakość kształce-nia, studenci, doktoranci i inne zainteresowane osoby.

Za organizację pierwszej edycji Dnia Jakości Kształce-nia na UMCS odpowiadał Wydział Nauk o Ziemi i Go-spodarki Przestrzennej UMCS, pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia oraz zespół Centrum Kształce-nia i Obsługi Studiów UMCS.

Zachęcamy do lektury wywiadu z dr Jolantą Ro-dzoś, prof. UMCS – pełnomocnikiem rektora ds. ja-kości kształcenia (s. 62–64).

Katarzyna Skątecka

3 miliony zł dla naukowców z UMCS w ramach konkursów NCN

Narodowe Centrum Nauki ogłosiło wyniki konkursów OPUS 22 i SONATA 17 na realizację projektów z zakresu badań podstawowych w polskich jednostkach. Naukowcy z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej pozyskali 3 mln zł na finansowanie projektów badawczych.

Wśród laureatów konkursu OPUS 22 znaleźli się:

1. dr hab. Michał Łuszczuk, prof. UMCS (Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UMCS), tytuł projektu: „Dyplomacja naukowa w Europie Północnej” (kwota: 1 033 540 zł);
2. dr hab. Agata Bartyzel (Instytut Nauk Chemicznych UMCS), tytuł projektu: „Nowe substancje o szerokim spektrum aktywności na ośrodkowy układ nerwowy: optymalizacja ich wielocelowego profilu działania” (projekt w konsorcjum; UMCS jest partnerem, Uniwersytet Medyczny w Lublinie liderem; kwota: 1 944 680 zł, w tym dla UMCS – 84 180 zł);
3. prof. dr hab. Patryk Oleszczuk (Instytut Nauk Chemicznych UMCS), tytuł projektu: „Chemiczne i biologiczne transformacje nanocząstek na bazie metali i ich rola w transmisji nowo pojawiających się zanieczyszczeń z gleby do diety człowieka” (projekt w konsorcjum; UMCS jest partnerem, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie liderem; kwota: 1 691 820 zł, w tym dla UMCS – 244 000 zł).

W ramach konkursu SONATA 17 granty uzyskali:

1. dr Olga Kielak (Instytut Filologii Polskiej UMCS), tytuł projektu: „Polskie ludowe relacje między człowiekiem i rośliną (na przykładzie krzewów). Badania z pogranicza etnolingwistyki i etnobotaniki” (kwota: 234 394 zł);
2. dr Katarzyna Szałapata (Instytut Nauk Biologicznych UMCS), tytuł projektu: „Preparaty dwuskładnikowe w zwalczaniu zakażeń wywołanych przez drobnoustroje chorobotwórcze” (kwota: 1 187 380 zł);
3. prof. dr hab. Patryk Oleszczuk (Instytut Nauk Chemicznych UMCS), tytuł projektu: „Demetalizacja osadów ściekowych w kierunku otrzymania surowców do produkcji bezpiecznych pofermentów i kompostów” (projekt w konsorcjum; UMCS jest partnerem, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie liderem; kwota: 1 519 800 zł, w tym dla UMCS – 298 800 zł).

Konkurs OPUS jest skierowany do naukowców na wszystkich etapach kariery. Podlegają oni kryteriom

Fot. Bartosz Prohl

oceny, wśród których znajdują się m.in. poziom naukowy zaplanowanych badań, nowatorski charakter problemu naukowego, którego rozwiązanie jest proponowane, wpływ realizacji projektu badawczego na rozwój dyscypliny naukowej czy osiągnięcia naukowe kierownika projektu. W tej edycji konkursu, oprócz wniosków obejmujących krajowe projekty badawcze, projekty z udziałem partnerów zagranicznych lub z wykorzystaniem przez polskie zespoły wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych, można było składać również wnioski o finansowanie projektów realizowanych we współpracy z Lead Agency Procedure w programie Weave. Dzięki tej ścieżce możliwe było zaplanowanie projektu wspólnie z zagranicznymi zespołami z Austrii, Czech, Słowenii, Niemiec lub Szwajcarii, które występowały równolegle o środki na realizację tych projektów do właściwych dla nich instytucji finansujących badania w ramach programu Weave.

Konkurs SONATA 17 skierowany jest z kolei do naukowców ze stopniem doktora, uzyskanym od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i ma na celu wsparcie osób rozpoczynających karierę naukową w prowadzeniu innowacyjnych badań. Wnioskodawcy mogą ubiegać się o finansowanie projektów obejmujących badania podstawowe (trwających 12, 24 lub 36 miesięcy).

Więcej informacji o konkursach na stronie NCN: www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2022-05-23-wyniki-opus22-sonata17.

Katarzyna Skątecka

Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego dla studentów UMCS

26 maja w Lubelskim Centrum Konferencyjnym odbyła się uroczysta gala z udziałem członka Zarządu Województwa Lubelskiego Bartłomieja Bałabana, podczas której przyznano Studenckie Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego. Otrzymało je 298 osób, w tym aż 98 studentów UMCS. Dodatkowo organizatorzy wyróżnili trzech żaków posiadających Kartę Polaka, którzy działali za granicą na rzecz promowania języka polskiego i kultury polskiej. Dwóch z nich to studenci naszej Alma Mater: Semyon Minich (społeczeństwo informacyjne) oraz Mykola Ostapchuk (informatyka).

Studenckie Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego finansowane są w całości z budżetu województwa lubelskiego, łącznie na ich cel przekazano blisko 800 tys. zł. Kwota stypendium to 450 zł brutto miesięcznie. Dofinansowanie przyznawane jest na maksymalnie 6 miesięcy. Ze względu na zmianę kryteriów przyznawania stypendium o dofinansowanie mogły starać się również osoby studiujące w województwie lubelskim, a nie jak w roku ubiegłym tylko w nim zamieszkałe.

Klaudia Olender

Student UMCS mistrzem olimpijskim!

Daniel Stempurski, student Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS na kierunku turystyka i rekreacja wywalczył złoty medal w sztafecie 4 x 400 m podczas XXIV Letnich Igrzysk Olimpijskich osób głuchych i słabosłyszących, które odbyły się w dn. 1–15 maja w Caxias do Sul w Brazylii.

W trakcie spotkania w Sali Senatu UMCS Daniel Stempurski odebrał osobiste gratulacje od rektora prof. Radosława Dobrowolskiego oraz prorektor ds. studentów i jakości kształcenia prof. Doroty Kołodyńskiej, a także opowiedział o swoim sukcesie: *Od zakończenia igrzysk minęło kilka dni. Emocje jeszcze nie opadły, wciąż nie mogę uwierzyć w to, że zostaliśmy mistrzami olimpijskimi. To wszystko dzięki super ekipie i ciężkiej pracy na treningach. Zdobyliśmy złoty medal, o którym marzy każdy sportowiec, w dodatku jest to pierwsze złoto w historii w sztafetach. Można powiedzieć, że jestem już spełnionym sportowcem, ale wciąż jestem głodny sukcesów. Teraz moim następnym celem są igrzyska olimpijskie w Tokio. Mam nadzieję, że wrócę stamtąd z kolejnym medalem.*

Wraz z Danielem Stempurskim biegli: Grzegorz Kotowski, Oskar Gołębiowski, Mateusz Borowski i Michał Kulpa.

Fot. Bartosz Proń

To jednak nie koniec sukcesów, ponieważ nasza sztafeta ustanowiła wówczas nowy rekord Polski niesłyszących. Warto także wspomnieć, że w tym roku Polskę na igrzyskach reprezentowało 150 zawodników, którzy wrócili do kraju z 42 krążkami (8 złotych, 22 srebrne i 12 brązowych).

Deaflympics, czyli igrzyska olimpijskie osób głuchych i słabosłyszących, to rozgrywane co cztery lata międzynarodowe zawody sportowe, w których mogą brać udział wyłącznie osoby ze znacznym ubytkiem słuchu. Letnie igrzyska po raz pierwszy odbyły się w 1924 r. w Paryżu. Zwykle bierze w nich udział około 4500 zawodników z ponad 100 krajów, którzy rywalizują m.in. w takich dyscyplinach sportowych, jak: lekka atletyka, pływanie, zapasy, piłka nożna, siatkówka, koszykówka czy judo. W czasie rozgrywek nie wolno korzystać z aparatów słuchowych, a komunikowanie się jest możliwe tylko poprzez gesty i sygnały świetlne.

Magdalena Cichocka

UMCS nagrodzony na Targach INTARG 2022

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej został uhonorowany Złotym Medalem INTARG®2022 oraz Pucharem Europe France Inventeurs za wynalazek dr hab. Beaty Podkościelnej, prof. UMCS z Instytutu Nauk Chemicznych pn. „Inteligentny lakier polimerowy na bazie akrylanów” (zgłoszenie patentowe nr P.439334). Nagrody wręczono podczas XV Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG®2022, które odbyły się w dn. 11–12 maja w katowickim Spodku.

Doceniony wynalazek to fotoluminescencyjna kompozycja lakiernicza, absorbująca promieniowanie widzialne w zakresie 400–500 nm, skutecznie zabezpieczająca przed degradacją, w szczególności fotochemiczną, powierzchni eksponowanych na promieniowanie słoneczne (zwłaszcza drewnianych czy też plastikowych ram okiennych, drzwi, konstrukcji ogrodowych, różnego typu zadaszeń chroniących przed słońcem, a także elementów konstrukcyjnych paneli słonecznych).

Lakier zwiększa żywotność chronionych produktów poddanych działaniu zmiennych warunków środowiskowych. Po usieciowieniu wykazuje całkowity brak toksyczności oraz wysoką stabilność w szerokim zakresie temperatur.

Międzynarodowe Targi Wynalazków i Innowacji INTARG® to networkingowa platforma promocji innowacyjnych produktów, technologii i usług z różnych branż oraz dziedzin. Głównym organizatorem jest Eurobusiness-Haller.

Joanna Bartnik

Sukces studentki Wydziału Ekonomicznego

W dniach 10–11 maja w sali konferencyjnej Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni odbyła się konferencja Top Young 100 „Powerful Connection” Academia-Science-Business.

Celem Top Young 100 jest rozwój praktycznych kompetencji biznesowych studentów uczestniczących w tym wyjątkowym w skali krajowej programie oraz stworzenie pomostu dla studentów i absolwentów, prowadzącego ze świata akademickiego do biznesu.

W trwającym rok programie bierze udział 100 studentów kierunków biznesowych i technicznych z najlepszych uczelni w kraju, którzy uczestniczą w projektach biznesowych wielu czołowych przedsiębiorstw oraz partnerów biznesowych programu, opracowując i wdrażając realne usprawnienia i innowacje procesowe i operacyjne.

Opiekunem akademickim Programu Top Young 100 na Wydziale Ekonomicznym UMCS jest dr Sergiusz Kuczyński.

Podczas uroczystej gali zamykającej IV edycję i otwierającej kolejną V odsłonę programu uczestnicy otrzymali certyfikaty uczestnictwa. Była to okazja do wyróżnienia studentów szczególnie zaangażowanych w realizację projektów analitycznych i wdrożeń.

Bardzo pozytywną oceną realizacji wyzwań w czasie trwania IV edycji Top Young 100 została wyróżniona studentka I roku studiów II stopnia na kierunku analityka gospodarcza, członkini Rady Wydziałowej Samorządu Studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS Anna Makuch.

Anna Makuch brała aktywny udział m.in. w takich projektach, jak: „Wsparcie strategii wyboru dostawcy za pomocą systemów Business Intelligence”, realizowanym dla PKP Energetyka, „Analiza rozmieszczenia rejonów dystrybucyjnych i zaprojektowanie optymalnego podziału rejonów” dla przedsiębiorstwa PEKAES oraz na rzecz organizatora programu Polskiego Stowarzyszenia Menedżerów Logistyki i Zakupów (PSML).

Sergiusz Kuczyński

Anna Makuch (druga od prawej) wraz z dr. Sergiuszem Kuczyńskim (pierwszy od lewej) oraz uczestnikami V edycji programu, studentami WE →

Wydział Artystyczny

Sukcesy

Doktoranci Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UMCS reprezentujący dyscyplinę sztuki muzyczne – Jagoda Prucnal-Podgórska i Jacek Podgórski, występując w Bohema Trio, odnieśli kolejny sukces (po tegorocznych nagrodach w Sarajewie i Wiedniu). Uzyskali I nagrodę w kategorii zespołów kameralnych w międzynarodowym konkursie muzycznym IX Rome International Competition w Rzymie.

Prace studentów: Yany Chrabowskiej, Iwony Magi, Aleksandry Wójcik oraz Krzysztofa Korszuna zostały wytypowane przez międzynarodowe jury do wystawy konkursowej Konfrontacji Plakatu Studenckiego w Tarnowie. Prace zostały wykonane na zajęciach pod kierunkiem dr. Lecha Mazurka. W tym roku organizatorzy zanotowali rekordową liczbę 900 zgłoszeń z 60 pracowni z 15 krajów, 3 kontynentów. Założeniem wystawy jest analiza trendów w rozwoju plakatu oraz przegląd pracowni projektowych pod kątem rodzaju, charakteru i odmienności programów nauczania. Wernisaż odbył się 27 maja w Tarnowskim Centrum Kultury oraz na rynku w Tarnowie.

Wystawy

11 maja w Galerii Šira w Zagrzebiu została otwarta wystawa „Lubelska Szkoła Litografii”, na której zaprezentowano prace dyplomantów Wydziału Artystycznego UMCS. Prezentacja odbyła się w ramach 36. Salonu Młodych, organizowanego przez tamtejszą Akademię Sztuk Pięknych. Na wystawie grafiki zaprezentowali: Aleksandra Rola, Pavel Pavelko, Katarzyna Dziedzic, Magdalena Jarska, Monika Jarska, Agnieszka Jachowicz oraz prowadzący pracownię dyplomową dr hab. Krzysztof Rukasz i mgr Tomasz Malec. Ogółem pokazano 22 litografie wykonane w technikach rysunku długopisowego, ossa sepii, rysunku tuszowego wykonanego piórkiem, tuszu lawowanego, tuszu prószonego, kredki oraz form mieszanych.

Galeria Šira to miejsce z wielkimi tradycjami artystycznymi, którego twórcą był Matiji Shira. Ekspozycja

naszych grafik została zorganizowana w ramach umowy o współpracy pomiędzy Instytutem Sztuk Pięknych UMCS a Akademią Sztuk Pięknych w Zagrzebiu i odbyła się pod patronatem dziekana prof. Tomisława Buntaka. Kuratelę nad wystawą ze strony chorwackiej pełnił doc. Miran Sabic, zaś ze strony polskiej – dr hab. Krzysztof Rukasz.

13 maja w Centrum ECOTECH-COMPLEX odbył się wernisaż wystawy wybranych prac dyplomowych (rzeźba) studentów Wydziału Artystycznego. Prace zostały zrealizowane pod opieką dr. hab. szt. Piotra Zieleniaka. W wystawie uczestniczyły: Monika Szydłowska, Karolina Karaś, Magdalena Kleszcz, Renata Markiewicz, Oliwia Kurosz, Aleksandra Dziekan.

26 maja w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika” odbył się wernisaż wystawy dr szt. Małgorzaty Gorzelewskiej-Namioty pt. „Czy artystce wolno być matką?”. Wystawa była czynna do 24 czerwca.

Koncerty

12 maja w sali kameralnej Instytutu Muzyki odbył się koncert studentów. Wykonawcy: Paweł Bartoszek, Michał Dmowski, Bogumił Jakubowski, Paulina Kuryanowa, Anna Kocyk, Karol Kozak, Sofia Maksymienko, Szymon Nowak, Anna Pyra, Patryk Renduda, Yuliya Romanyuk, Diana Rudetska, Patryk Stachel, Dominika Tokarska, Paulina Wasilik. Pedagodzy zaangażowani w wydarzenie: dr hab. Beata Dąbrowska, dr Karol Garwoliński, mgr Mariusz Gumiela, mgr Tomasz Krawczyk, dr hab. Małgorzata Krzezińska-Sribniak, dr hab. Jakub Niedoborek, dr Marlena Rekiel-Zezula, prof. dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak. Program: A. Barrios, M.A. Charpentier, F. Chopin, J.F. Dandrieu, M. Dworzak, G. Gruszeński, G.F. Haendel, L. Jelicz, M. Matuszak, J. Niedoborek, F. Poulenc, S. Rachmanidow, D. Scarlatti, Z. Szram, T. Thielemans. Kierownik artystyczny: prof. dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak. Organizacja: dr Marlena Rekiel-Zezula i dr hab. Jakub Niedoborek. Prowadzenie: dr Marlena Rekiel-Zezula.

Warsztaty

Po raz kolejny studenci Akademii Sztuk Pięknych w Zagrzebiu mieli okazję poznać metody tworzenia rysunku

na matrycy litograficznej przy pomocy technik prószonych. Pokaz przeprowadził wykładowca naszego wydziału dr hab. Krzysztof Rukasz. Studenci obserwowali proces powstawania grafiki od momentu przeniesienia projektu na płaszczyznę kamienia aż do ostatniego nadania tuszu na matrycę. W wyniku dwugodzinnej pracy powstała matryca litograficzna tematycznie nawiązująca do zabytkowej architektury Zagrzebia. W drugiej części prezentacji uczestnicy mogli sami zmierzyć się z techniką prószania tuszu na powierzchnię łupka wapiennego. Prezentacja odbyła się na zaproszenie i dzięki uprzejmości kierownika Katedry Grafiki prof. Josipa Bace oraz prodziekana doc. Mirana Sabica.

W dn. 14–15 maja na Wydziale Artystycznym odbyły się warsztaty graficzne dla laureatów II Lubelskiego Konkursu Graficznego „Mały format 2021”. Prowadził je dr szt. Andrzej Mosio z Katedry Grafiki Warsztatowej Instytutu Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego. Dzieci i młodzież z lubelskich szkół, domów kultury i stowarzyszeń w twórczej atmosferze wykonywały oryginalne matryce graficzne, poznawały technikę monotypii oraz odbijały grafiki na profesjonalnych prasach graficznych.

Wydział Biologii i Biotechnologii

Doktoraty

Rada Naukowa Instytutu Nauk Biologicznych Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 18 maja nadała stopień doktora nauk biologicznych w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne mgr Joannie Sumorek-Wiadro. Temat pracy: „Potencjał terapeutyczny kumaryn w terapii skojarzonej z temozolomidem w eliminacji ludzkich komórek glejaka na drodze zaprogramowanej śmierci”. Promotor: dr hab. Joanna Jakubowicz-Gil, prof. UMCS z Katedry Anatomii Funkcjonalnej i Cyto biologii. Recenzenci: prof. dr hab. Dorota Dworakowska z Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz dr hab. Agata Przekora-Kuśmierz, prof. UM z Samodzielnej Pracowni Inżynierii

Tkankowej i Medycyny Regeneracyjnej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Sukcesy

Kamil Filipek, doktorant z Katedry Biologii Molekularnej został laureatem EMBO Scientific Exchange Grant. Projekt pt. „Phosphorylation of P-stalk protein regulates ribosomal stress responses” będzie realizowany w czasie stażu w Instytucie Medycyny Komórkowej i Molekularnej Uniwersytetu Kopenhaskiego wraz z grupą badawczą prof. Simona Bekkera-Jensena. Celem projektu jest wyjaśnienie roli rybosomalnych białek P oraz znaczenia ich fosforylacji w procesie wyczuwania i przekazywania sygnału stresu. Badania przyniosą nowy wgląd w rolę rybosomów jako „wartowników” odpowiedzi na stres, ze szczególnym uwzględnieniem rybosomalnych białek P jako platformy aktywacji białek efektorowych. Promotorem rozprawy doktorskiej Kamila Filipka jest prof. Marek Tchórzewski.

Prof. Jerzy Rogalski, kierownik Katedry Biochemii i Biotechnologii 30 maja został uroczystie odznaczony przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski zgodnie z postanowieniem z 14 września 2020 r.

Wydarzenia

29 kwietnia członkowie Studenckiego Koła Naukowego Neurobiologów wraz z opiekunem dr hab. Dorotą Nieoczym przeprowadzili warsztaty neurobiologiczne dla dzieci z Ukrainy. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z „Lubartowska 77”. Studenci zaznajomili dzieci z budową i funkcjonowaniem mózgu człowieka. Największą ciekawość wzbudziły modele czaszki i mózgu, który dzieci mogły same rozłożyć na części pierwsze, a następnie złożyć. W trakcie zajęć każdy mógł też wykonać czapkę w kształcie mózgu.

11 maja odbyło się kolejne spotkanie w ramach inicjatywy Instytutu Nauk Biologicznych pt. „Naukowe 60 minut” – cyklicznie odbywających się wykładów online z naukowcami o uznanym dorobku w kraju i za granicą oraz młodymi, obiecującymi badaczami. Gościem była dr hab. Anna Kulma, prof. UW, kierownik Zakładu Biochemii Genetycznej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Zaprezentowała temat: „W stronę poprawy właściwości użytkowych roślin – badania nad metabolizmem drugorzędowym lnu”.

18 maja już po raz szósty świętowaliśmy na naszym wydziale Dzień Roślin w ramach międzynarodowej akcji Fascination of Plants Day. Tegoroczne obchody Dnia Roślin przypadły na szczególny czas – Rok Botaniki ustanowiony przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej. W roku 2022 przypada także dziesiąta rocznica obchodów Dnia Roślin. Uroczystość otworzył rektor prof. dr hab. Radosław Dobrowolski razem z dziekan dr hab. Joanną Czarnecką, prof. UMCS oraz prodziekan dr hab. Małgorzatą Wójcik, prof. UMCS.

Uczestnicy Dnia Roślin mogli wysłuchać wykładu „Wrażliwe i inteligentne – najnowsze doniesienia naukowe ze świata roślin”, który wygłosiła dr hab. Małgorzata Wójcik, prof. UMCS. Następnie uczniowie wzięli udział w czterech warsztatach naukowych przygotowanych przez pracowników Katedry Botaniki, Mykologii i Ekologii oraz Katedry Biologii Komórki. Mogli samodzielnie założyć hodowlę nasion in vitro, sprawdzić swoje umiejętności rozpoznawania drzew i krzewów, samodzielnie przygotować preparaty mikroskopowe i z bliska przyjrzeć się m.in. ziarnom pyłku lilii, a także wzbogacić wiedzę na temat sposobów rozprzestrzeniania się nasion. Koordynatorem akcji była dr hab. Ewa Szczuka, prof. UMCS.

Wydział
Ekonomiczny

Doktoraty

28 kwietnia w trybie wideokonferencji odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Mateusza Hałki pt. „Współpraca zamawiających z wykonawcami w innowacyjnych zamówieniach publicznych”. Promotor: prof. dr hab. Wacława Starzyńska. Recenzenci: dr hab. Łukasz Popławski, prof. UEK oraz dr hab. Magdalena Zioło, prof. US. 19 maja Rada Naukowa Instytutu Ekonomii i Finansów przyjęła uchwałę o nadaniu stopnia naukowego doktora mgr. Mateuszowi Hałce w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i fi-

nanse oraz w wyniku głosowania tajnego postanowiła wyróżnić rozprawę doktorską.

Rada Naukowa Instytutu Nauk o Zarządzaniu i Jakości na posiedzeniu 19 maja przyjęła uchwałę o nadaniu stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości mgr. Karolinie Ławickiej-Kruk. Publiczna obrona rozprawy odbyła się 26 kwietnia. Temat: „Kompetencje menedżerów branży wyrobów medycznych w aspekcie zarządzania różnorodnością”. Promotor: prof. dr hab. Agnieszka Sitko-Lutek (UMCS). Recenzenci: dr hab. Izabela Jonek-Kowalska, prof. PŚ oraz prof. dr hab. Czesław Sikorski z Uniwersytetu Łódzkiego.

Konferencje

19 maja w formie zdalnej odbyła się IX Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Aktualna problematyka współczesnego świata ekonomii, finansów i rachunkowości”, zorganizowana przez Koło Naukowe Ekonomistów oraz Studenckie Koło Naukowe Finansistów. 43 prelegentów z 10 ośrodków akademickich z Polski i Ukrainy wygłosiło 31 wykładów. W oficjalnej części wydarzenia wystąpili: dr Ilona Skibińska-Fabrowska – dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Lublinie oraz adiunkt w Katedrze Ubezpieczeń i Inwestycji UMCS, Krzysztof Ostafiński – dyrektor Programu Edukacyjnego „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem”, dr Nataliia Poznaniakowska, prof. nadzw. – dyrektor Katedry Rachunkowości i Audytu Narodowego Uniwersytetu Inżynierii Wodnej i Środowiska na Ukrainie oraz dr Małgorzata Kamieniecka, prof. UMCS.

25 maja w Auli III im. dr. Lesława A. Pagi, z inicjatywy Rady Wydziałowej Samorządu Studentów Wydziału Ekonomicznego, odbyła się konferencja naukowa „What's up Economy” poświęcona dyskusjom dotyczącym aktualnych trendów w świecie ekonomii. W pierwszej części wydarzenia wystąpili: Elwira Pyk z firmy Vistra, Honorata Kępowicz-Olszówka z Urzędu Miasta Lublin oraz dr Grzegorz Matysek, pracownik Wydziału Ekonomicznego, członek zarządu DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych. Kolejnym punktem był panel dyskusyjny poświęcony adaptacji do trendów i zmian zachodzących w świecie ekonomii, w którym udział wzięli: dr hab. Mariusz Kicia, dr hab. Radosław

Mącik, prof. UMCS, dr Jakub Czerniak, dr Sergiusz Kuczyński oraz mgr inż. Dorota Wolińska z Urzędu Miasta Lublin. Konferencję zwieńczyły wystąpienia studentów, którym towarzyszyły prezentacje posterów.

26 maja z inicjatywy Katedry Polityki Gospodarczej i Regionalnej odbyło się seminarium naukowe dotyczące społeczno-ekonomicznych przyczyn i konsekwencji wojny na Ukrainie. Spotkanie odbyło się na platformie MS Teams, a rozpoczął je prof. dr hab. Maciej Bałtowski, kierownik katedry. Słowo powitalne przekazała także prof. dr hab. Irina Wachowicz, rektor Łuckiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego. W panelu dyskusyjnym prowadzonym przez prof. dr. hab. Andrzeja Miszczuka udział wzięli: prof. dr hab. Maciej Bałtowski (UMCS), prof. dr hab. Tomasz Mickiewicz (Aston University, Birmingham), prof. dr hab. Oleksandr Shubalyi, dr Antonina Gordiichuk (Łucki Narodowy Uniwersytet Techniczny) oraz dr Marek Cierpiął-Wolan (Uniwersytet Rzeszowski), dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie.

27 maja w formule online odbyło się III seminarium naukowe „Wielowymiarowość Logistyki”, zorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe „Logistyk”. Wydarzenie rozpoczął dziekan Wydziału Ekonomicznego dr hab. Mariusz Kicia oraz opiekun Studenckiego Koła Naukowego „Logistyk” mgr inż. Katarzyna Budzyńska. Prezentację pt. „Uwarunkowania pracy zdalnej z perspektywy pracodawców – co dalej?” przedstawił dr Zenon Pokojski z Wydziału Ekonomicznego. Wystąpił także gość specjalny, praktyk w branży logistycznej – mgr Dominik Wójtowicz, kierownik działu logistyki w MW Lublin z tematem „Zagrożenia w łańcuchu dostaw w branży automotive”.

30 maja w formule online odbyła się konferencja naukowa pt. „Diagnoza stanu finansów samorządu terytorialnego – problemy, wyzwania, rekomendacje”, zorganizowana przez Katedrę Finansów Publicznych Instytutu Ekonomii i Finansów UMCS we współpracy z Katedrą Finansów Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym rektora UMCS prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego oraz rektora Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr. hab. Roberta Ciborowskiego.

Patronat nad wydarzeniem sprawowali: Komitet Nauk o Finansach PAN, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oraz miesięcznik „Samorząd Terytorialny”. W konferencji wzięło udział blisko 50 uczestników z czołowych ośrodków akademickich w Polsce, m.in. z Warszawy, Wrocławia, Katowic, Poznania, Gdańska i Szczecina oraz goście z Łuckiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego. Pokłosiem konferencji będą artykuły naukowe w czasopiśmie: „Annales UMCS Sectio H (Oeconomia)”, „Optimum. Economic Studies” oraz „Samorząd Terytorialny”.

Wydarzenia

26 maja uczniowie II LO im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Świdniku z klasy o profilu matematyczno-fizycznym uczestniczyli w wykładach prowadzonych przez dr. Bartłomieja Twarowskiego, który poruszał tematy przedsiębiorczości osobistej i biznesowej, dr Anety Karasek, przedstawiającej, jak twórczo rozwiązywać problemy oraz dr. Jarosława Banasia, który omówił techniczne aspekty funkcjonowania robotów. Wykłady odbyły się w ramach programu dla szkół partnerskich, który prowadzi Biuro Promocji i Popularyzacji Nauki.

W ramach Europejskiego Zielonego Tygodnia Koło Naukowe Zarządzania i Marketingu zorganizowało 31 maja wykład ekspercki na temat społecznej odpowiedzialności biznesu. Gościem był Wojciech Leśniewski, dyrektor Santander Universidades. Podczas wydarzenia uczestnicy mogli dowiedzieć się więcej o CSR w bankowości, a także zapoznać się z programami realizowanymi przez Santander Universidades.

Wyjazdy

W dn. 4–7 maja w Linz (Austria) odbyło się pierwsze spotkanie zespołu badawczego powołanego do realizacji projektu pt. „Differences in Financial Decisions between Family Firms and Non-Family Firms: A Spotlight on Listed Companies in Central and Eastern Europe”. W projekcie ze strony Instytutu Ekonomii i Finansów uczestniczą dr hab. Robert Zajkowski, prof. UMCS (koordynator), prof. dr hab. Jerzy Węclawski i dr Ada Domańska. Institute of Corporate Finance, Johannes Kepler University reprezentują Ph.D. Thomas Brunner-Kirchmair (koordynator) oraz o. Univ. Prof. Dr. Helmut Pernsteiner i M.Sc. Anna Gappmaier.

Wydział Filologiczny

Habilitacje

18 maja Rada Naukowa Instytutu Filologii Polskiej podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie językoznawstwo dr. Piotrowi Sorbetowi. Osiągnięcie naukowe: *Panorama del vesre hispánico* (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2021). Recenzenci: dr hab. Iwona Kasperska, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr hab. Janusz Pawlik, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr hab. Janusz Bień (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), dr hab. Marek Baran, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki). Przewodnicząca: prof. dr hab. Teresa Tomaszewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Członek: dr hab. Marek Olejnik (UMCS). Sekretarz: dr hab. Edyta Jabłonna (UMCS).

Doktoraty

11 maja odbyła się w trybie hybrydowym publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Kruk pt. „Problemy przekładu portugalskojęzycznej literatury afrykańskiej: wielojęzyczność, oralność i obcość a językowy obraz świata”. Promotor: prof. dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz. Recenzenci: dr hab. Jacek Pleciński, emerytowany profesor Wyższej Szkoły Filologicznej we Wrocławiu, dr hab. Wojciech Charchalis, prof. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Rada Naukowa Instytutu Filologii Polskiej 18 maja nadała mgr Agnieszce Kruk stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Wyjazdy

W dn. 15–17 maja w Sofii odbyła się Międzynarodowa Jubileuszowa Konferencja Naukowa Instytutu Języka Bułgarskiego im. Profesora Ljubomira Andrejczina Bułgarskiej Akademii Nauk. Była poświęcona 80-leciu powstania instytutu. Uczestniczyło w niej ponad 90 prelegentów z 10 krajów Europy. Jako specjalny gość na konferencję został zaproszony dr hab. Petar Sotirov, prof. UMCS, bułgarysta z Katedry Językoznawstwa Słowiańskiego. Wygłosił wykład plenarny podczas uroczystej części konferencji, na której obecni byli m.in.

Elena Jotowa – wiceprezydent Republiki Bułgarii oraz prof. Maciej Szymański – ambasador RP w Bułgarii. Prof. Petar Sotirov przekazał również kierownictwu Instytutu Języka Bułgarskiego w Sofii list gratulacyjny od prof. dr hab. Małgorzaty Karwatowskiej, dyrektora Instytutu Filologii Polskiej UMCS i przewodniczącej Rady Naukowej w dyscyplinie językoznawstwo.

Publikacje

Ukazał się X tom *Słownika gwar Lubelszczyzny. Obrzędowość i obyczajowość ludowa* (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2022) autorstwa Haliny Pelcowej. Tom zawiera 2069 haseł wzbogaconych 25 ilustracjami i 41 mapami językowymi. Jest to nazewnictwo różnych etapów obrzędów przejścia (narodzin i chrztu, zaślubin i wesela, śmierci i pogrzebu), świąt dorocznych i rodzinnych oraz związanych z tym obrzędów, zwyczajów, obyczajów religijnych i świeckich, z uwzględnieniem przesądów, zachowań magicznych i symbolicznych.

W najnowszym numerze czeskiego czasopisma „Slovo a Slovesnost” (100 pkt.), wydawanego przez Akademię Nauk Republiki Czeskiej, ukazał się artykuł *The professional language of Polish journalists in a diachronic perspective* autorstwa dr Beaty Jarosz z Instytutu Filologii Polskiej. Kwartalnik „Slovo a Slovesnost” jest najbardziej prestiżowym periodykiem lingwistycznym wydawanym w Czechach i jednym z najważniejszych czasopism językoznawczych ukazujących się w Europie Środkowej.

Dr Artur Sadecki z Katedry Literaturoznawstwa Słowiańskiego Instytutu Neofilologii opublikował debiut literacki pt. *Zielony koniec świata*. Wydana w Wydawnictwie Narracje powieść podejmuje m.in. tematy przyrody, współczesnej technologii oraz folkloru słowiańskiego.

Konferencje

13 maja w formie zdalnej odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Epidemie – Zarazy – Plagi. Rozważania Humanistów 3”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Miłośników Kultury i Literatury Wieku XIX oraz Koło Młodych Dydaktyków. Udział w niej wzięło 15 prelegentów reprezentujących: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Państwową Uczelnię Angelusa Silesiusa

w Wałbrzychu, Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym. W programie znalazły się wystąpienia studentów UMCS – mgr Katarzyny Nakoniecznej, lic. Dawida Kobylańskiego oraz Agnieszki Wlazły. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym władz diekańskich Wydziału Filologicznego oraz rektora UMCS prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego.

Spotkania

17 maja dr Michael Jonik z University of Sussex (Wielka Brytania) wygłosił wykład pt. „Thoreau Unhoused”, poświęcony myśli ekologicznej amerykańskiego pisarza Henry’ego Davida Thoreau. Wykład został zorganizowany przez Katedrę Anglistyki i Amerykanistyki Instytutu Neofilologii.

30 maja odbyło się w formule online spotkanie z tłumaczką języka angielskiego mgr Agnieszką Szewczyk-Ładanowską pt. „Tłumaczenie i interpretacja symultaniczna”, zorganizowane przez Centrum Języka Portugalskiego/Camões oraz Katedrę Portugalistyki im. Luisa Lindleya Cintry (Instytut Neofilologii). Spotkanie moderował dr Ricardo Rato Rodrigues z Katedry Portugalistyki.

Wydział Filozofii i Socjologii

Habilitacje

6 kwietnia na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Filozofii został postawiony wniosek komisji habilitacyjnej o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia dr Annie Szykowskiej-Piotrowskiej. Osiągnięcie naukowe – monografia pt. *Dyrygując falom. Myślenie w wizualno-muzycznych awangardach*. Rada Naukowa Instytutu Filozofii zdecydowaną większością głosów podjęła uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia dr Annie Szykowskiej-Piotrowskiej. Skład komisji habilitacyjnej: prof. dr hab. Joanna Sosnowska (Instytut Sztuki PAN, przewodniczący), dr hab. Mateusz Salwa (Uniwersytet Warszawski, sekretarz), recenzenci: dr hab. Anna Kawalec, prof. KUL (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), prof. dr hab.

Iwona Lorenc (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Maciej Ożóg (Uniwersytet Łódzki), członkowie: dr hab. Monika Bakke, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), dr hab. Monika Murawska (Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie).

Konferencje

W dn. 19–20 maja w Centrum ECOTECH-COMPLEX odbyła się VI międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Społeczne granice pracy. Nierówności społeczne i nowe znaczenia pracy w erze cyfryzacji”, zorganizowana przez Instytut Socjologii UMCS i Sekcję Socjologii Pracy Polskiego Towarzystwa Socjologicznego we współpracy z Oddziałem Lubelskim PTS. Wśród zaproszonych gości znaleźli się: Alex Wood (Oxford Internet Institute, University of Oxford, UK), Virginia Doellgast (ILR School, Cornell University, USA), Vassil Kirov (Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria), Marta Kahancova (Central European Labour Studies Institute – CELSI, Slovakia), Renata Włoch (Uniwersytet Warszawski) oraz Bartosz Mika (Uniwersytet Gdański).

Tegoroczna edycja koncentrowała się na procesie cyfryzacji, która dotyczy praktycznie wszystkich sfer naszego życia (po)pandemicznego. W szczególności analizie poddana została rola technologii cyfrowych w kontekście pracy, a także problem pogłębiania nierówności społecznych, zwłaszcza w czasie pandemii. Istotne było również to, w jaki sposób cyfryzacja wpływa na istniejące i nowe instytucje życia społecznego, w jaki sposób aktorzy społeczni wykorzystują cyfrowe narzędzia i platformy do tworzenia własnych strategii adaptacji i oporu, a także czy i w jaki sposób platformy cyfrowe i narzędzia cyfrowe legitymizują społeczne, polityczne i ekonomiczne nierówności i ideologie w sferze pracy i mobilności oraz jak cyfryzacja wpływa na powstawanie instytucji społecznych.

Dzięki wsparciu Fundacji im. Friedricha Eberta (FES) została zorganizowana debata partnerów społecznych. Przedstawiciele związków zawodowych oraz organizacji pracodawców dyskutowali o tym, co pandemia zmieniła na gorsze, a co na lepsze na rynku pracy i w stosunkach pracy.

Wyjazdy

W dn. 18–19 maja dr Michał Nowakowski z Instytutu Socjologii, dr Kamil Fil, dr Ewelina Górka i dr Magdalena

Pataj z Instytutu Nauk o Komunikacji i Mediach oraz mgr Wioletta Ostrowska z Centrum Transferu Wiedzy i Technologii odbyli wizytę studyjną w KU Leuven.

Pierwszego dnia grupa z UMCS zapoznała się z organizacją pracy, dydaktyki oraz sposobami pozyskiwania studentów z krajów spoza UE w Faculty of Engineering Technology oraz uczestniczyła w warsztacie prowadzonym przez uczelnianych menedżerów zajmujących się transferem wiedzy do otoczenia zewnętrznego (prezentowane i dyskutowane były kwestie dotyczące transferu wiedzy, współpracy z otoczeniem zewnętrznym, finansowaniem projektów badawczych czy zakładaniem start-upów na bazie wiedzy i technologii z uczelni).

Wyjazd odbywał się w ramach projektu REINITIALISE „Ochrona podstawowych praw przy wykorzystywaniu technologii cyfrowych w usługach e-zdrowia” (www.reinitialise.eu), dlatego drugiego dnia odbyły się warsztaty dotyczące kwestii związanych właśnie z tym tematem. Gospodarze zorganizowali panele i dyskusje ze współpracującymi bądź powiązanymi z KU Leuven przedstawicielami firm (Johnson & Johnson, Byteflies), instytucji (domy opieki), stowarzyszeń (uniwersytet trzeciego wieku, stowarzyszenie lekarzy rodzinnych) oraz badaczy zajmujących się etycznymi aspektami ochrony danych w kontekście rozwoju e-health.

W dn. 23–26 maja w Atenach odbyła się 17th Annual International Conference on Philosophy, na której dr Dorota Tymura wygłosiła referat pt. „Antisthenes of Athens as iatros psyches”. Tematem wystąpienia był terapeutyczny wymiar działalności filozoficznej Antystenesa z Aten, który, podobnie jak u Sokratesa, odnosił się do właściwej troski człowieka o jego duszę, przyjmując jednak bardziej radykalną formę. Aktywność filozoficzna Antystenesa była wręcz terapią szokową, która proponowała radykalne metody na wyjście z wyjątkowo trudnej sytuacji, jaką był w przekonaniu filozofa ówczesny głęboki kryzys moralności.

Wydarzenia

6 maja na Wydziale Filozofii i Socjologii odbyło się uroczyste zakończenie V edycji studiów podyplomowych Coaching i Mentoring, które jako jedyne w województwie lubelskim posiadają program kształcenia coachów akredytowany przez Izbę Coachingu. Kadre kierunku stanowią renomowani wykładowcy UMCS, akredyto-

wani coachowie i superwizorzy Izby Coachingu oraz uznani trenerzy i szkoleniowcy. Absolwenci studiów uzyskują rzetelne i wszechstronne przygotowanie do pełnienia zawodu coacha. W ramach wydarzenia dyplomy z rąk prorektor ds. studentów i jakości kształcenia prof. dr hab. Doroty Kołodyńskiej oraz dziekana dr hab. Leszka Kopciucha, prof. UMCS odebrało 15 osób. W uroczystości udział wzięły także rodziny absolwentów, przedstawiciele Izby Coachingu oraz kierownik studiów dr Monika Baczewska-Ciupak. Pomoc w organizacji imprezy zapewnili pracownicy administracji wydziału – Magdalena Białkowska i Tomasz Poślada.

Wydział Historii i Archeologii

Sukcesy

28 maja dr hab. Dariusz Słapek, prof. UMCS z Katedry Historii Starożytnej i Średniowiecznej Instytutu Historii został wybrany wiceprezesem Stowarzyszenia Historyków Starożytności.

25 maja Minister Edukacji i Nauki powołał dr. hab. Mirosława Szumiło, prof. UMCS z Katedry Historii Społecznej i Edukacji Instytutu Historii na członka zespołu doradczego Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Konferencje

W dn. 27–28 maja w trybie online odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Zmiany i oczekiwania. Wobec nowych orientacji i nurtów badawczych w polskiej i ukraińskiej nauce historycznej”, zorganizowana przez Towarzystwo Historiograficzne oraz Wydział Historii i Archeologii UMCS.

Wydarzenia

3 maja dr Kamil Jakimowicz z Katedry Historii XVI–XIX w. i Europy Wschodniej Instytutu Historii wziął udział w uroczystej sesji Rady Miasta Lublin, zorganizowanej z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Wygłosił tam referat o znaczeniu Konstytucji dla polskiego dziedzictwa historycznego. Przedstawił również

rolę delegatów Lublina w ruchu mieszczańskim w dobie Sejmu Czteroletniego, mówił o znaczeniu symboli wykorzystywanych podczas świętowania uchwalenia Konstytucji w stolicy województwa lubelskiego (8 maja 1791 r.), okolicznościach obchodów pierwszej rocznicy Ustawy Rządowej (1792 r.) czy też powstania lubelskiego Pomnika Konstytucji 3 Maja (1916 r.).

14 maja studenci z Koła Naukowego Amatorów Antyku UMCS wraz ze stowarzyszeniem Hellas et Roma wzięli udział w Muzealiach w Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni, które odbyły się pod hasłem „Epoka żelaza i epoka stali. Antyczna kultura rzymska we współczesnej Bochni”.

26 maja w Sali Obrad Rady Wydziału odbyło się spotkanie autorskie z prof. Istvánem Kovácssem, historykiem, eseistą, poetą i tłumaczem, połączone z promocją książki *Anatomia przyjaźni, czyli dzieje wspólne polsko-węgierskie*, tom 1, Warszawa 2022. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Wschodnią Fundację Kultury „Akcent”, Katedrę Historii XVI–XIX w. i Europy Wschodniej Instytutu Historii UMCS oraz Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka. Spotkanie prowadzili dr hab. Andrzej Przeglasiński, prof. UMCS z Instytutu Historii oraz dr Bogusław Wróblewski, redaktor naczelny „Akcentu”.

Publikacje

Z inicjatywy i pod egidą Lubelskiego Centrum Dokumentacji Historii Sportu działającego przy Instytucie Historii ukazał się drugi tom serii *Moje lubelskie sportowe wspomnienia i... zapomnienia*. Jego autorem jest Witold Zimny, a tytuł memuarów brzmi *Sport, AZS i moje życie (które sobie chwale...)*.

Wydział Matematyki,
Fizyki i Informatyki

Habilitacje

Rada Naukowa Instytutu Fizyki przeprowadziła postępowanie habilitacyjne dr. Marka Pietrowa na podstawie osiągnięć i dorobku naukowego pt. „Badanie wpływu

oddziaływania pary $e^+ - e^-$ z materią w okolicy wolnych objętości w ośrodku skondensowanym na tworzenie atomu pozytu”. Recenzenci: dr hab. Ewa Dryzek, prof. IFJ (Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego w Krakowie), prof. dr hab. Marek Moszyński (Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku), dr hab. Jan Franz, prof. PG (Politechnika Gdańska), dr hab. Kamil Fedus, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Na posiedzeniu 25 kwietnia Rada Naukowa Instytutu Fizyki podjęła uchwałę o nadaniu dr. Markowi Pietrowowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki fizyczne. Dr hab. Marek Pietrow jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Fizyki Materiałowej Instytutu Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS.

Sukcesy

50 projektów z łącznym budżetem ponad 48 mln zł zrealizują badacze i badaczki ze wszystkich kontynentów, którzy przyjadą do Polski w ramach konkursu POŁONEZ BIS 1. W tym gronie jest dr Anna Zdeb z Instytutu Fizyki, która wróciła na UMCS po stażu naukowym w Nuclear Physics Section Bruyères-le-Châtel/Paris-Saclay University. Na naszej Uczelni realizowała wcześniej projekty w ramach grantów NCN PRELUDIUM i ETIUDA. Mentorem dr Anny Zdeb jest prof. Michał Warda.

Wyjazdy

Rok akademicki 2021/2022 obfituje w wyjazdy pracowników Katedry Neuroinformatyki i Inżynierii Biomedycznej Instytutu Informatyki. Obecnie na stażach naukowych finansowanych z projektu REINITIALISE w Faculty of Engineering Technology u prof. Barta Vanrumstego przebywają mgr Filip Postępski oraz mgr inż. Piotr Schneider. Jest to kontynuacja współpracy naukowej zainicjowanej jesienią 2021 r. przez dr. hab. Grzegorza Marcina Wójcika, prof. UMCS z partnerami z Katolickiego Uniwersytetu Leuven w ramach REINITIALISE. Do tej pory staże naukowe w Leuven odbyli dr Adam Kobus i dr Anna Gajos-Balińska. Na Uniwersytecie w Maceracie staż, finansowany również z projektu REINITIALISE, realizuje mgr inż. Bernadetta Bartosik. Badania prowadzone przez stażystów dotyczą zastosowań ucze-

nia głębokiego i konwolucyjnych sieci neuronowych w przetwarzaniu sygnałów pochodzących z kory mózgu człowieka.

W dn. 16–25 maja członkowie Zespołu Projektowego Grantu Interwencyjnego finansowanego w całości ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej „Zrozumieć mgłę mózgową – badania zespołu przewlekłego zmęczenia po przebyciu COVID-19” (nr BPN/GIN/2021/1/00019) w składzie: dr hab. Grzegorz Marciniak, prof. UMCS, mgr inż. Andrzej Kawiak, mgr Łukasz Kwaśniewicz z Katedry Neuroinformatyki i Inżynierii Biomedycznej oraz dr Ewelina Panas z Katedry Stosunków Międzynarodowych odbyli wizytę na Uniwersytecie Ben Guriona w Beer Szewie w Izraelu. W ramach projektu prowadzone są wspólne badania z grupą prof. Orena Shrikię mające na celu znalezienie biomarkerów postcovidowej mgły mózgowej w sygnale EEG.

Wydarzenia

10 maja w Auli Informatyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki odbyły się warsztaty naukowe Joint Scientific Workshop pt. „E-health applications and EEG analysis”. Spotkanie składało się z dwóch paneli. Pierwszy dotyczył opieki i diagnostyki osób przewlekle chorych przebywających w domu i wystąpili w nim Hannelore Strauven (KU Leuven) oraz dr Andrzej Juros (UMCS), zaś w panelu dyskusyjnym brali udział prof. Bart Vanrumste (KU Leuven) i prof. Alessia Bertolazzi (Uniwersytet w Maceracie). Drugi panel dotyczył analizy EEG i swoje badania przedstawili Piotr Schneider (UMCS) oraz dr Anna Gajos-Balińska (UMCS), zaś w dyskusji uczestniczyli prof. Bart Vanrumste, dr Jacek Rogala (Instytut Nenckiego) i prof. Grzegorz Wójcik (UMCS). Warsztaty odbywały się w ramach projektu REINITIALISE.

Dr hab. Beata Bylina, prodziekan ds. studentów oraz dr hab. Jarosław Bylina, zastępca dyrektora Instytutu Informatyki wzięli udziału w XXXII Zjeździe Dziekanów Wydziałów Elektrycznych, Elektroniki, Telekomunikacji, Automatyki, Robotyki, Cybernetyki, Mechatroniki oraz Informatyki. Zjazd odbył się w dn. 19–21 maja na Wydziale Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich.

W spotkaniu brało udział liczne grono przedstawicieli uczelni technicznych i uniwersytetów oraz innych instytucji z całej Polski. Było doskonałą okazją do wymiany doświadczeń związanych z działalnością dydaktyczną, naukowo-badawczą oraz ze współpracą z przemysłem i gospodarką.

18 maja Instytut Matematyki odwiedziły dwie klasy ze Szkoły Podstawowej nr 52 w Lublinie. Uczniowie wzięli udział w warsztatach zorganizowanych przez Koło Dydaktyków MaFiL. Każda klasa uczestniczyła w dwóch zajęciach m.in z robotyki, matematyki i gier logicznych.

W ramach współpracy Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS z XXX Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Jana Twardowskiego w Lublinie dr Jerzy Mycka wygłosił trzy wykłady o charakterze popularnonaukowym. 2 czerwca odbyły się wykłady pt. „Czy płaszczyzna jest płaska? Historia jednego aksjomatu” oraz „Co to jest liczba? Impresje filozoficzno-matematyczne”. 3 czerwca dr Jerzy Mycka zaprezentował wykład pt. „Jedno zadanie, wiele sposobów rozwiązania”. W spotkaniach łącznie udział wzięło ok. 220 osób.

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

Współpraca

28 kwietnia został podpisany list intencyjny wyrażający wolę współpracy między spółką Aviacon a Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS. Przedsiębiorstwo Aviacon reprezentował prezes zarządu Michał Ratajczak, a wydział – dziekan dr Jolanta Rodzoś, prof. UMCS. Na spotkaniu była obecna również przedstawicielka firmy oraz prodziekan ds. studenckich prof. dr hab. Wojciech Zgłobicki. Spółka Aviacon to część działającej od 2010 r. grupy Aviaton. Przedsiębiorstwo zajmuje się dostarczaniem wyspecjalizowanych szkoleń z zakresu transportu, turystyki i bezpieczeństwa. Firma jest jedynym w Polsce Autoryzowanym Centrum Szkoleniowym Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Lotniczych ATC IATA. Pod-

jęta współpraca ma ułatwić nawiązanie kontaktu studentom i absolwentom UMCS w celu odbyciu praktyk lub znalezienia pracy.

Wirtualna Księga Poległych w Twierdzy Przemysł to aplikacja przygotowana przez członków Studenckiego Koła Naukowego Geoinformatyków „GeoIT” oraz opiekuna koła dr. Mateusza Zawadzkiego (Katedra Geomatyki i Kartografii, Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej) w ramach współpracy między UMCS a Związkiem Gmin Fortecznych Twierdzy Przemysł. Aplikacja gromadzi, przechowuje oraz udostępnia informacje w postaci bazy danych. Dzięki interaktywnej mapie użytkownik może wyszukać m.in. lokalizację miejsca pochówku poległego, poznać datę śmierci, stopień wojskowy. Aplikacja dostępna jest w językach polskim, angielskim, ukraińskim, niemieckim, węgierskim oraz rosyjskim. Zapraszamy do odwiedzenia strony www.ksiega.fortytwierdzyprzemysl.pl.

Spotkania

6 maja odbyła się wizyta naukowców z Republiki Południowej Afryki na UMCS. Spotkanie miało na celu zacieśnienie współpracy naukowej i dydaktycznej z Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, zwłaszcza w odniesieniu do kierunku Tourism Management. Inicjatorką nawiązania tej współpracy jest dr hab. Anna Dłużewska, prof. UMCS (Katedra Geografii Społeczno-Ekonomicznej, Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej). Gośćmi byli: dr Erasmus Mzobanzi Mnguni, specjalista z zakresu *food tourism and indigenous food – hospitality sector* z Durban University of Technology, dr Andrea Giampiccoli – specjalista z zakresu *community based tourism* (turystyka w oparciu o społeczności lokalne) z Durban University of Technology oraz prof. Oliver Mtapuri – specjalista z zakresu *development studies (include poverty, redistribution and inequality, community-based tourism)* – studia krajów rozwijających się, walka z ubóstwem i nierównościami społecznymi) z University of KwaZulu-Natal. Goście spotkali się z władzami wydziału oraz Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, udzielili wywiadów mediom, a także przedstawili wykłady dla studentów z kierunków turystyka i rekreacja oraz Tourism Management.

11 maja na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa w formie hybrydowej odbyło się spotkanie z przedstawicielami Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – płk. Adamem Gwiazdowiczem i kpt. Magdaleną Jarzębską, zorganizowane przez Instytut Nauk o Polityce i Administracji. Uniwersytet reprezentował prof. dr hab. Walenty Baluk – dyrektor Centrum Europy Wschodniej i zastępca dyrektora INoPiA. W spotkaniu uczestniczyli dr Ewelina Górka, dr Łukasz Jędrzej-ski, dr Hanna Bazhenova oraz mgr Jakub Wołyniec. W trakcie wykładu płk Adam Gwiazdowicz przedstawił zakres działań i zadania ABW, obejmujące m.in. kontrwywiad, zwalczanie terroryzmu, przeciwdziałanie proliferacji BMR i ochronę informacji niejawnych. Omówił także sposoby działania agencji oraz proces rekrutacyjny i elementy podlegające ocenie podczas rekrutacji do służby specjalnej. Wspomniał także o pracy służb specjalnych w przeszłości, cofając się aż do bitwy pod Grunwaldem.

12 maja w Auli Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej odbyło się uroczyste przekazanie projektu zagospodarowania Strefy Green Human Space w Pszczelnej Woli przedstawicielom Starostwa Powiatowego w Lublinie. Projekt wykonał zespół autorski w składzie: dr hab. Waldemar Gorzym-Wilkowski, prof. UMCS, dr hab. Wioletta Kałamucka, mgr inż. arch. Iwona Kolak-Szymanek, dr inż. arch. Anna Polska, dr inż. arch. Anna Sawicka, dr Małgorzata Stanicka. Starostwo reprezentowali: Artur Rumiński, sekretarz powiatu lubelskiego oraz Waldemar Wapiński, pełnomocnik Zarządu Powiatu Lubelskiego ds. Strategii i Rozwoju. W spotkaniu uczestniczyli również dziekan dr Jolanta Rodzoś, prof. UMCS oraz dyrektor Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej dr hab. Wojciech Janicki, prof. UMCS.

17 maja w Roztoczańskiej Stacji Naukowej UMCS w Guciowie odbyły się warsztaty terenowe dla XXI Liceum Ogólnokształcącego im. św. Stanisława Kostki w Lublinie, zorganizowane przez Radę Wydziałową Samorządu Studentów WNoZiGP, pracowników Instytutu Nauk o Ziemi i Środowisku oraz Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geofizycznego. Tematyka warsztatów związana była z wyjątkowym

i zróżnicowanym środowiskiem przyrodniczym Roztocza (budową geologiczną, rzeźbą i działalnością wód płynących, rozwojem społeczno-gospodarczym oraz zmianami środowiska przyrodniczego pod wpływem antropopresji).

Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geograficznego zaprosił na tradycyjne czwartkowe odczyty popularno-naukowe w ramach swoich cotygodniowych posiedzeń. 5 maja dr hab. Sebastian Bernat, prof. UMCS wygłosił prelekcję „Organowe Podróże”, 12 maja mgr Stanisław Kusiak przedstawił wykład „Kwiaty Sycylii (część zachodnia)”. 19 maja odbyło się spotkanie z odczytem wspólnym z Lubelskim Towarzystwem Naukowym pt. „Z biegiem Dniepru – o ukraińskich lessach, czarnoziemach i stepach szerokich”, wygłoszonym przez dr. hab. Przemysława Mrocza, prof. UMCS i prof. dr hab. Marię Łanczont (UMCS). 26 maja mgr Alina Lewicka-Strzok (filolog i bibliotekarz) opowiedziała o wędrownicy „Wokół Nicei”. Z planem odczytów można zapoznać się na stronie OL PTG: www.ptgeogr.umcs.lublin.pl. W dn. 2–27 maja na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej przebywała mgr Alexandra Seidlová, doktorantka na Wydziale Geografii Społecznej i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Karola w Pradze. Staż naukowy odbywał się w ramach Programu Komisji Europejskiej Erasmus+. Mgr Alexandra Seidlová przygotowuje rozprawę doktorską pod kierunkiem prof. Libora Jelena na temat procesów reterytorializacji, analizując wpływ zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na przemiany społeczno-ekonomiczne na pograniczu polsko-ukraińskim. W trakcie stażu realizowanego na UMCS pod opieką dr. Andrzeja Jakubowskiego będzie kontynuować badania, których celem jest określenie kierunków i skali zmian społeczno-gospodarczych w polskiej części pogranicza po 2004 r. oraz ich ocena z perspektywy społeczności lokalnych zamieszkujących obszary przygraniczne.

Inne

W dn. 9–18 maja na wydziale odbyła się zbiórka darów (żywność trwała i środki opatrunkowe) na rzecz Ukrainy „Pomóżmy Ukrainie!”, zorganizowana przez Radę Wydziałową Samorządu Studentów WNoZiGP. Udało się zgromadzić kilkanaście kilogramów rzeczy.

Wydział Pedagogiki i Psychologii

Sukcesy

Rozprawa doktorska Emilii Krzyżanowskiej pt. „Doświadczenie rodzicielstwa w sytuacji choroby kardjologicznej dziecka. Studium fenomenologiczne narracji rodziców” otrzymała wyróżnienie w konkursie organizowanym przez Fundację Ronalda McDonalda Polska na najlepszą pracę poświęconą problematyce roli rodziny w procesie leczenia i zdrowienia dziecka. Promotorem pracy była dr hab. Teresa Parczewska, prof. UMCS, kierownik Katedry Dydaktyki Instytutu Pedagogiki.

Współpraca

5 maja zostało podpisane porozumienie o współpracy między Wydziałem Pedagogiki i Psychologii, reprezentowanym przez dziekana dr. hab. Andrzeja Różańskiego, prof. UMCS a Okręgowym Inspektorem Służby Więziennej w Lublinie, reprezentowanym przez dyrektora ppłk. Cypriana Basa. Porozumienie dotyczy współpracy na rzecz osób z niepełnosprawnością odbywających karę pozbawienia wolności.

11 maja zawarto umowę o współpracy pomiędzy Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UMCS a Szkołą Podstawową nr 2 w Kazimierzu Dolnym z siedzibą w Dąbrówce. W spotkaniu wzięli udział: dyrektor szkoły mgr Marzena Stypuła, dziekan dr hab. Andrzej Różański, prof. UMCS, dr Iwona Zwierzchowska z Katedry Wczesnej Edukacji oraz nauczyciele: mgr Alicja Kutnik i mgr Agnieszka Saran. Umowa ma na celu wspieranie wielopłaszczyznowej współpracy między środowiskiem akademickim i szkolnym.

Wydarzenia

16 maja Koło Naukowe Pedagogów i Animatorów Zabawy zorganizowało II Forum Naukowe pt. „Jak rozmawiać z dziećmi o seksualności?”, w którym wzięli udział członkowie koła wraz z opiekunem.

23 maja Koło Naukowe Pedagogów i Animatorów Zabawy zorganizowało spotkanie z cyklu Inspiracje Pedagogiczne pt. „Przyjazny żłobek, czyli jak pracować z dziećmi do lat 3?”. Ekspertem była mgr Marlena Chlabicz

– absolwentka Wydziału Pedagogiki i Psychologii, dyrektor oddziału niepublicznego żłobka „a.gugu” w Lublinie.

Wyjazdy

W ramach projektu „Edukacja włączająca bez granic – Polska – Islandia” dr hab. Agnieszka Lewicka-Zelent, prof. UMCS, dr hab. Marta Czechowska-Bieluga, prof. UMCS oraz dr Małgorzata Chojak odbyły wizytę studyjną w Uniwersytecie Haskoli Islands oraz w Szkole Podstawowej w Rejkiawiku.

Wydział Politologii i Dziennikarstwa

Habilitacje

13 maja Rada Naukowa Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach, na podstawie wniosku komisji habilitacyjnej w składzie: przewodnicząca: prof. dr hab. Jadwiga Woźniak-Kasperek (Uniwersytet Warszawski), sekretarz komisji: dr hab. Danuta Kępa-Figura, prof. UMCS, recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Kononiuk (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Katarzyna Pokorna-Ignatowicz (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), dr hab. Marek Chyliński (Uniwersytet Opolski), dr hab. Małgorzata Laskowska (Uniwersytet Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie), członek komisji: dr hab. Jan Pleszczyński (UMCS), podjęła uchwałę o nadaniu dr Katarzynie Drąg stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach. Osiągnięcie naukowe – monografia pt. *Lwowskie korzenie polskiego dziennikarstwa. Studia nad profesjonalizacją zawodu na przełomie wieków (1848–1914)*.

Sukcesy

Prof. dr hab. Krystyna Trembicka z Katedry Teorii i Metodologii Instytutu Nauk o Polityce i Administracji objęła stanowisko przewodniczącej Zespołu ds. programu „Rozwój czasopism naukowych”, powołanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. W skład zespołu weszła także dr hab. Katarzyna Stachurska-Szczesiak z Katedry Stosunków Międzynarodowych INoPiA. Celem programu jest wsparcie polskich czasopism na-

ukowych w podnoszeniu poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich. Szczegóły przystąpienia do programu oraz wytyczne dla projektów są realizowane na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 3 sierpnia 2021 r. w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”. Budżet programu to 20 mln zł.

Wyjazdy

W dn. 25–29 kwietnia przedstawicielki Wydziału Politologii i Dziennikarstwa (dr hab. Lidia Pokrzycka, prof. UMCS, dr Ewa Bulisz, mgr inż. Maria Czajka) oraz Centrum Współpracy Międzynarodowej UMCS (mgr Magdalena Pokrzycka-Walczak) brały udział w wizycie studyjnej w Oslo Metropolitan University w ramach projektu „Nowoczesne metody nauczania i zarządzania projektami”, finansowanego z Programu Edukacja FRSE (Komponent I) – Mechanizm Finansowy EOG 2014–2021. Zespół z UMCS, pod kierunkiem prof. Lidii Pokrzyckiej, miał możliwość zapoznania się z misją, strategią, strukturą oraz dotychczasowymi osiągnięciami OsloMet w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, np. w ramach Programu Horyzont 2020, oraz aplikowania o dotacje w nowych naborach Programu Horyzont Europa. Udało się nawiązać kontakty, które mają szansę przynieść konkretne efekty w postaci wspólnych aplikacji UMCS i OsloMet do programów międzynarodowych w zakresie edukacji oraz badań z wykorzystaniem rozwiązań stosowanych w OsloMet.

Dr Łukasz Lewkowicz z Katedry Myśli Politycznej INoPiA w ramach programu Erasmus+ gościł w dn. 2–6 maja w School of Advanced Social Studies w Nowej Goricy (Słowenia). Przeprowadził tam kurs pt. „Regional policy in Central Europe” oraz zaprezentował ofertę dydaktyczną UMCS i przekazał pracownikom uczelni swoje publikacje naukowe. 4 maja dr Łukasz Lewkowicz w ramach programu Erasmus+ przeprowadził wykłady o współpracy regionalnej w Europie Środkowej na Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ).

Publikacje

W maju ukazał się artykuł prof. dr hab. Marii Marczewskiej-Rytka, kierownik Katedry Ruchów Politycznych i Badań Etnicznych Instytutu Nauk o Polityce i Administracji pt. *The Roman Catholic Church and Forced Displacement in Poland* w monografii pt. *Religion and Forced*

Displacement in Eastern Europe, the Caucasus, and Central Asia pod redakcją V. Hudson i L.N. Leustean. Książka ukazała się nakładem Amsterdam University Press.

W „Komentarzach” Instytutu Nauk o Polityce i Administracji ukazał się tekst pt. *Decydowanie polityczne à la russe: anatomia putinowskiego autorytaryzmu* autorstwa dr. hab. Konrada Pawłowskiego z Katedry Stosunków Międzynarodowych.

W maju nakładem Wydawnictwa UMCS ukazał się bezpłatny anglojęzyczny e-book *Innovative Teaching Methods. E-learning in Practice* pod red. Lidii Pokrzyckiej i Bruno De Lièvre z Uniwersytetu w Mons (Belgia). Autorzy artykułów zamieszczonych w publikacji zajęli się m.in. najbardziej efektywnymi aplikacjami w praktyce dydaktycznej, charakterystyką nauczycieli pracujących online oraz przeanalizowali zajęcia, w których uczestniczyli lub sami je prowadzili w formie zdalnej (z wykorzystaniem innowacyjnych metod nauczania). Publikacja powstała w ramach realizacji grantu NAWA (współpraca bilateralna Polska – Walonia – Bruksela).

Nakładem Wydawnictwa UMCS ukazała się książka pt. *Mniejszość duńska i niemiecka w Szlezwiku – od konfliktu do koegzystencji. Rozważania w 100 lat po plebiscycie* autorstwa prof. dr. hab. Grzegorza Janusza, kierownika Katedry Systemów Politycznych i Praw Człowieka INoPiA.

Nakładem Towarzystwa Wydawniczego Historia Iagellonica ukazała się książka pt. *U źródeł obozu stańczykowskiego* autorstwa dr. Mateusza Gancewskiego z Katedry Teorii i Metodologii Nauk o Polityce i Administracji INoPiA.

W związku z premierą książki pt. *Mediatisation of Emotional Life*, wydanej pod redakcją dr. hab. Katarzyny Kopeckiej-Piech z Katedry Dziennikarstwa i mgr. Mateusza Sobiecha, która ukazała się w kwietniu br. nakładem wydawnictwa Routledge, 23 maja zostało zorganizowane spotkanie w formie online z autorami i redaktorami. Zaproszoną dyskusantką była prof. Tamar Dolidze z Batumi State Maritime Academy w Gruzji. Spotkanie poprowadziła dr Karolina Burno-Kalishuk z Katedry Dziennikarstwa INoKSiM.

Wydarzenia

W dn. 28–29 kwietnia odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „New Political Parties”, zorganizowana przez Faculty of Regional Development and International Studies, Mendel University in Brno we współpracy z Wydziałem Politologii i Dziennikarstwa i Instytutem Nauk o Polityce i Administracji. Referaty wygłosili: prof. dr. hab. Małgorzata Podolak, dr. hab. Katarzyna Kuć-Czajkowska, dr. hab. Mariusz Sienkiewicz, dr. Justyna Wasil, dr. Marta Michalczyk-Wliżło, dr. Michał Wallner oraz dr. Ewelina Kancik-Kołtun. Konferencja odbyła się w ramach międzynarodowego projektu „New political parties in the party systems of Poland and the Czech Republic”. Jej koordynatorami są doc. PhDr. Josef Smolík oraz dr. Ewelina Kancik-Kołtun.

9 maja w formie hybrydowej na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa został przeprowadzony warsztat naukowy pt. „New technologies in the process of social inclusion (in the context of health communication and active aging)”. To kolejne wydarzenie zrealizowane w ramach projektu REINITIALISE. Warsztat został poświęcony nowym technologiom i ich roli w procesie społecznej inkluzji (z uwzględnieniem kontekstu komunikowania o zdrowiu oraz procesu aktywnego starzenia).

10 maja odbył się wykład online dr. Grażyny Piechoty z Katedry Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach pt. „Gamifikacja w digitalizacji – projekty »ożywiania« zdigitalizowanych zbiorów (gify, remiksy, kolaże)”. Inaugurował on cykl spotkań w ramach współpracy międzynarodowej INoKSiM z partnerskimi instytucjami: Katedrą Komunikacji Społecznej i Działalności Informacyjnej Narodowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika” oraz Katedrą Komunikacji Medialnej Ukraińskiej Akademii Drukarstwa we Lwowie. Prelegentka zaprezentowała projekty wykorzystujące zdigitalizowane zbiory w gamifikacji i omówiła zjawisko tzw. fun learningu, czyli nauki z wykorzystaniem zabawy.

11 maja w formie online zostało przeprowadzone seminarium eksperckie pt. „Mgła zwycięstwa w wojnie Rosji na Ukrainie”, zorganizowane przez Katedrę Bezpieczeństwa Międzynarodowego. O niejednoznaczności zwycięstwa i jego zmiennej interpretacji przez

obie strony konfliktu dyskutowali eksperci z UMCS, PISM i UW. Z ramienia Uczelni głos w dyskusji zabrali: prof. dr hab. Walenty Baluk, dyrektor Centrum Europy Wschodniej oraz dr Grzegorz Gil, prowadzący i moderator seminarium.

13 maja Koło Naukowe Public Relations zorganizowało na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa wykład ekspercki dotyczący procesu budowania marki w social mediach, który poprowadziła Paulina Siewierska-Kowalczyk – absolwentka UMCS, psycholog i właścicielka agencji marketingowej StartUp Social Media, specjalistka ds. marketingu w mediach społecznościowych.

15 maja dr Elżbieta Pawlak-Hejno z Katedry Komunikacji Medialnej INoKSIM zainaugurowała drugi dzień ogólnopolskiej studencko-doktoranckiej konferencji naukowej pt. „Efektywna, efektowna i etyczna komunikacja” gościnnym wykładem pt. „Storytelling w wystąpieniach publicznych”.

18 maja reprezentacja Katedry Stosunków Międzynarodowych (dr Liliana Węgrzyn-Odzioba, mgr Jakub Wołyniec) gościła w Zespole Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie razem z prof. Robertem Westerfelausem (College of Charleston), który przebywa na UMCS na stypendium Fulbrighta. W spotkaniu w ramach Akademii Dyplomacji dotyczącym różnorodności kulturowej w Stanach Zjednoczonych udział wzięły klasy o profilu dyplomacja i stosunki międzynarodowe, działające pod patronatem wydziału i opieką merytoryczną dr Liliany Węgrzyn-Odzioby.

Dr Łukasz Lewkowicz uczestniczył w międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Three Seas One Opportunity” (Zielona Góra, 18–19 maja), gdzie wziął udział w Round Table Discussion „Stara Europa a Trójmorze”. Głównym tematem były wyzwania dla państw Inicjatywy Trójmorza, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa militarnego, energetycznego i gospodarczego.

Prof. dr hab. Iwona Hofman była gościem specjalnym dwóch międzynarodowych konferencji naukowych – XVI Konferencji Etyki Mediów pt. „Bezinteresowność w mediach – interesowne media” (Kraków, 18–

–19 maja) oraz „Język – Polityka – Ideologia” (Gdańsk, 19–20 maja). Na pierwszej prof. Iwona Hofman prowadziła obrady plenarne i miała wystąpienie otwierające obrady, podczas drugiej wygłosiła referat pt. „Dziennikarstwo jakościowe: model i funkcje w epoce post-prawdy”.

20 maja w Warsztatach Kultury odbyło się drugie spotkanie w ramach nowego cyklu „Dźwiękownia”, przygotowanego przez prof. Piotra Celińskiego z Katedry Teorii Mediów oraz doktorantów: mgr Justynę Kusto i mgr Krystiana Nowaka wspólnie z Warsztatami Kultury. Gośćmi spotkania byli: Antoni Beksiak (muzyk, kurator i krytyk muzyczny), który opowiedział, w jaki sposób za pomocą ludzkiego aparatu mowy wydobywać z siebie nadzwyczajne dźwięki, oraz Agnieszka Czyżewska-Jacquement (reportażystka Polskiego Radia Lublin), która opowiedziała o chwytaniu dźwięków oraz opisywaniu świata za ich pomocą. 21 maja Agnieszka Czyżewska-Jacquement poprowadziła warsztaty reportażu dźwiękowego, w trakcie których uczestnicy mogli nauczyć się uważnego słuchania i poszukiwania dźwiękowych inspiracji, kreowania dźwiękowych opowieści, pracy z mikrofonem i rekorderem oraz tworzenia różnych form dźwiękowych.

W ramach wdrażania Strategii HR Excellence in Research na UMCS 24 maja na platformie MS Teams odbył się wykład dotyczący planowania kariery zawodowej. Spotkanie poprowadził prof. Georgiy Kasianov, który prowadzi obecnie badania i działalność akademicką w Instytucie Nauk o Polityce i Administracji pod opieką prof. dr. hab. Marka Pietrasia.

26 maja dr Grzegorz Gil z Katedry Bezpieczeństwa Międzynarodowego INoPiA, ekspert sieci Team Europe uczestniczył w Europejskim Kongresie Rad Młodzieżowych w Warszawie. Przeprowadził dwa spotkania w formacie miniprelekcji o bezpieczeństwie UE w warunkach konfliktu na Ukrainie, a następnie w postaci 90-minutowych warsztatów, których celem było wypracowanie rozwiązań w takich obszarach, jak: bezpieczeństwo polityczne, bezpieczeństwo ekonomiczne, bezpieczeństwo militarne.

26 maja w ramach cyklu „Wieczorynka z Edukacją Medialną” odbyło się spotkanie online dotyczące edukacji medialnej w bibliotekach, zorganizowane przez Polskie

Towarzystwo Edukacji Medialnej. Spotkanie poprowadziła prof. Anita Has-Tokarz z Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach.

30 maja na platformie MS Teams odbył się wykład pt. „Występ medialny, czyli jak zachowywać się przed kamerą?”, który wygłosił Łukasz Borkowski, dziennikarz, prezenter, konferansjer i pracownik lubelskiego oddziału TVP. Uczestnicy mieli okazję poznać tajniki autoprezentacji medialnej, rady dotyczące tego, jak zachowywać się przed kamerą i jak przygotować się do występu tak, aby właściwie budować wizerunek własny i firmy. Spotkanie zostało przygotowane w ramach cyklu „Horyzonty Edukacji Medialnej, Informacyjnej i Cyfrowej”, którego organizatorem jest Katedra Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach.

Wydział Prawa
i Administracji

Konferencje

11 maja odbyło się online V Ogólnopolskie Forum Młodych Konstytucjonalistów pt. „Procedury parlamentarne – refleksje z okazji 25-lecia Konstytucji RP z 1997 r.”, zorganizowane przez Koło Naukowe Prawa Parlamentarnego UMCS we współpracy z Centrum Badań nad Parlamentaryzmem i Stowarzyszeniem Naukowym Pro Scientia Iuridica. Tematyka nawiązywała do rocznicy uchwalenia i wejścia w życie Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. Poddano analizie przepisy Konstytucji, ustaw, regulaminów parlamentarnych oraz akty unijne dotyczące procedur parlamentarnych. Tematem wystąpień były także zagadnienia dotyczące funkcjonowania Sejmu i Senatu, praktyki ustrojowej związanej z kształtowaniem się relacji pomiędzy izbami polskiego parlamentu, prawa wyborczego i organizacji państwa w sytuacjach kryzysowych.

13 maja odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Problematyka zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości”, zorganizowana przez Studen-

ckie Penalne Koło Naukowe, działające przy Katedrze Postępowania Karnego. Przedstawiono referaty dotyczące zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości popełnianych podczas konfliktu w Ukrainie. Rozważania miały charakter wielowymiarowy, ponieważ oprócz aspektów karnoprocesowych i karnomaterialnych uwzględniono także kwestie historyczne. Konferencja odbyła się na platformie MS Teams z udziałem studentów ukraińskich. Przewidziano nagrody za przedstawienie najlepszych referatów w postaci opublikowania referatu oraz wygłoszenia go podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Kijowie, zorganizowanej w formie zdalnej.

20 maja odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa Praw Osób z Niepełnosprawnościami, zorganizowana przez Koło Naukowe Praw Człowieka i Filozofii Prawa. Wystąpienia zaprezentowali przedstawiciele uczelni i organizacji zajmujących się tematyką konferencji, praktycy oraz studenci. Referaty dotyczyły m.in. Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz problemów osób z niepełnosprawnościami. Referat wprowadzający przedstawił dr hab. Marcin Wiącek, prof. UW, rzecznik praw obywatelskich. W konferencji uczestniczyli tłumacze polskiego języka migowego.

31 maja przedstawiciele wydziału: prof. dr hab. Anna Przyborska-Klimczak, dr Grzegorz Lubeńczuk i mgr Justyna Rokita-Kasprzyk (Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie) uczestniczyli w konferencji Lub Law Day 2022, zorganizowanej na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, której tematem były współczesne wyzwania edukacji prawniczej, z uwzględnieniem roli studenckich praktyk zawodowych i szkolenia wstępnego w zawodach prawniczych.

Sukcesy

Michał Janik, student II roku prawa, zwycięzca XLIX Środowiskowego Konkursu Krasomówczego, zorganizowanego na WPiA przez Studenckie Koło Naukowe Prawników, zajął II miejsce w XXIV Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym im. mecenas Joanny Agackiej-Indeckiej, który odbył się w Warszawie. Podczas konkursu wystąpił w roli prokuratora, wygłaszając mowę końcową w sprawie karnej.

Profesor Waldemar Paruch (1964–2022)

8 maja 2022 r. wieczorem po długiej i ciężkiej chorobie odszedł od nas prof. Waldemar Paruch.

Profesor Waldemar Paruch urodził się w 1964 r. w Lublinie. Ukończył szkołę podstawową w podlubelskim Miłocinie i VII Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Lublinie. W latach 1983–1988 studiował historię w Instytucie Historii na Wydziale Humanistycznym UMCS, a w latach 1985–1990 nauki polityczne w Międzyuczelnianym Instytucie Nauk Politycznych UMCS. W 1996 r. uzyskał na naszej Uczelni stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, broniąc rozprawę doktorską pt. „Mniejszości narodowe w myśli politycznej obozu piłsudczykowskiego (1926–1939)”. W 2005 r. także na UMCS uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, pisząc monumentalną monografię pt. *Myśl polityczna obozu piłsudczykowskiego (1926–1939)*. 30 listopada 2015 r. Prezydent RP nadał mu tytuł profesora nauk społecznych.

Profesor Waldemar Paruch posiadał wybitne osiągnięcia naukowe oraz w zakresie aktywności społecznej i politycznej. Wyróżniał się pasją twórczą i oddaniem studentom. Był autorem ok. 240 prac naukowych, w tym ok. 30 publikacji zwartych łączących wiedzę politologa i historyka. Zakres tematyczny jego zainteresowań badawczych był niezwykle szeroki. Obejmował m.in. tematykę obecności chrześcijaństwa w Polsce, wejścia Polski do Unii Europejskiej i Sojuszu Północnoatlantyckiego. Profesor był także uznanym w Polsce specjalistą z zakresu myśli politycznej, metodologii badań politologicznych, polityki zagranicznej Polski, systemów politycznych, dziejów Europy Środkowej, zarządzania strategicznego oraz jednym z prekursorów politologii stosowanej. Posiadał doświadczenie w realizacji licznych krajowych i międzynarodowych projektów badawczych. Był redaktorem albumu milenijnego, przygotowanego na 1050. rocznicę chrztu Polski na zlecenie Kancelarii Sejmu RP. W kwietniu 2022 r. Senat UMCS rekomendował jego monografię pt. *Realizm i wartości. Prawo i Spra-*

Fot. Bartosz Proń

wiedliwość o polityce zagranicznej (Instytut Europy Środkowej, Lublin 2021) do nagrody Prezesa Rady Ministrów.

W aktywności społecznej i politycznej prof. W. Paruch znany był jako twórca Centrum Analiz Strategicznych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, doradca ministra edukacji i nauki do spraw szkolnictwa wyższego, doradca marszałka Sejmu w zakresie polityki zagranicznej Polski i ekspert w odniesieniu do takich inicjatyw jak m.in. Europa Karpat, Szczyty Przewodniczących Parlamentów Państw Europy Środkowej i Wschodniej. Był pomysłodawcą utworzenia w Lublinie Instytutu Europy Środkowej i Muzeum Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej oraz redaktorem naczelnym wysoko punktowanego czasopisma „Przegląd Sejmowy”. W kwietniu 2022 r. Prezydent RP odznaczył prof. W. Parucha Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Panie Profesorze, pozostanie Pan w naszej wdzięcznej pamięci. Dziękujemy za zaangażowanie na rzecz UMCS. Niech Pan spoczywa w pokoju.

Prof. Marek Pietraś

Pożegnanie prof. Waldemara Parucha

16 maja 2022 r. w Tomaszowicach w województwie lubelskim pożegnano zmarłego po długiej chorobie w wieku 57 lat wybitnego naukowca, politologa, historyka, zasłużonego nauczyciela akademickiego prof. Waldemara Parucha. Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się w tamtejszym kościele pw. Świętych Piotra i Pawła i miały charakter państwowy. W ostatnim pożegnaniu uczestniczyła rodzina, bliscy, koledzy i przyjaciele Profesora.

Uczcić pamięć wieloletniego szanowanego pracownika Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Instytut Nauk o Polityce i Administracji Wydziału Politologii i Dziennikarstwa) do Tomaszowic przybyła pogrążona w smutku społeczność akademicka Uczelni, reprezentowana m.in. przez rektora UMCS prof. Radosława Dobrowolskiego, rektora UMCS w latach 2012–2020 prof. Stanisława Michałowskiego, prorektora ds. ogólnych prof. Arkadiusza Berezę, dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Administracji prof. Marka Pietrasia, zastępcę dyrektora INoPiA prof. Walentego Baluka, dyrektora Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach prof. Iwonę Hofman, zastępcę dyrektora INoKSIM dr. Wojciecha Magusia, dziekana Wydziału Politologii i Dziennikarstwa prof. Wojciecha Ziętare, dyrektora Instytutu Europy Środkowej w Lublinie prof. Beatę Surmacz czy prof. Krystynę Trembicką – koleżankę z katedry, która przed rozpoczęciem mszy

Fot. Bartosz Proń

Fot. Bartosz Proń

świętej przedstawiła najważniejsze wydarzenia z jego życia.

Premier Mateusz Morawiecki, wicepremier Jarosław Kaczyński, minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek, minister infrastruktury Andrzej Adamczyk, minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak, wicepremier i minister aktywów państwowych Jacek Sasin, wicepremier i minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, minister zdrowia Adam Niedzielski, wicemarszałek Sejmu Ryszard Terlecki i prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska – to tylko mała część licznie zgromadzonego grona przedstawicieli rządu, parlamentu i władz samorządowych, którzy przyjechali

złożyć ostatni ukłon prof. Waldemarowi Paruchowi.

Po podniosłej mszy żałobnej, w trakcie której o oprawę muzyczną zadbał Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej pod dyrekcją prof. Urszuli Bobryk, i odczytaniu listów od prezydenta RP Andrzeja Dudy i marszałek Sejmu Elżbiety Witek, a następnie przemówieniach Jarosława Kaczyńskiego, Mateusza Morawieckiego, Przemysława Czarńka i prof. Marzeny Góreckiej z KUL, która zabrała głos w imieniu rodziny, kolegów, przyjaciół i społeczności akademickiej Lublina, uczestnicy uroczystości pogrzebowych przeszli w żałobnym kondukcie na pobliski cmentarz parafialny, gdzie ciało śp. prof. Waldemara Parucha spoczęło w rodzinnym grobie.

Ihor Kolisnichenko

Ukraina wejdzie w horyzont Europejczyków

Rozmowa z prof. dr. hab. Krzysztofem Pomianem – historykiem, filozofem, publicystą, doktorem *honoris causa* UMCS

Wielokrotnie powtarzał Pan, że historyk powinien patrzeć w przyszłość. Dlaczego?

Historyk powinien patrzeć w przyszłość dlatego, że tylko w świetle przyszłości można dobrze odczytywać przeszłość. Nie mamy właściwie żadnych innych narzędzi myślowych niż takie, żeby próbować rozważać różne możliwości, to znaczy zastanawiać się właśnie nad tym, jaka by była przyszłość tych zjawisk czy społeczeństw, o których mówimy. Ta perspektywa przyszłościowa jest wbudowana w tkankę nowożytnego, podkreślam – nowożytnego myślenia historycznego.

Pana wykład skierowany do słuchaczy szkół doktorskich UMCS był poświęcony m.in. spekulacjom dotyczącym przyszłości humanistyki. Jaka zatem jest przyszłość humanistyki? Jak nowoczesność (m.in. nowe media i technologie, narzędzia cyfrowe) zmieniła uprawianie tej dziedziny nauki? Jaki powinien być współczesny humanista?

Na to ostatnie pytanie nie odpowiem, bo nie mam żadnej sprecyzowanej idei. Natomiast rzeczywiście praktyka humanistyki ulega radykalnym przemianom od jakiegoś czasu w związku ze zmianami instrumentarium badawczego. Te zmiany dla humanistów to jest uboczny efekt, bo nie oni byli tutaj bohaterami. Bo-

haterami byli fizycy, matematycy, ludzie, którzy stworzyli nowoczesną informatykę. Praca humanistów niejako ubocznie uległa i ulega coraz bardziej zmianom, poczynając od oszczędności czasu, którą przynosi np. to, że wystarczy zeskanować stronę tekstu, a nie trzeba jej odręcznie przepisywać, a kończąc na dostępie do źródeł i publikacji, ale również do rękopisów. To z kolei jest efektem wieloletniej digitalizacji zasobów bibliotecznych i archiwalnych i sprawia, że można być w Lublinie i czytać książkę w bibliotece w Nowej Zelandii czy rękopis, który leży w Cambridge. Oczywiście zdarza się, że obraz rękopisu nie pozwala wszystkiego odczytać na ekranie i trzeba zobaczyć oryginał. To są jednak sytuacje relatywnie rzadkie i dotyczą głównie osób, które prowadzą szczególnie pogłębione badania nad jakimś tematem.

Internet radykalnie zmienił kwestię dostępu do źródeł i stworzył możliwości prowadzenia prac porównawczych na skalę, o jakiej nam się przedtem zupełnie nie śniło. Kiedyś przedmiotem moich badań były akta sejmikowe, których jest bardzo dużo. Potrzebowałem ustalić znaczenie pewnych słów w politycznej polszczyźnie siedemnastowiecznej. Przeczytałem tych dokumentów kilka i na tej podstawie budowałem moje konkluzje. Ale dzisiaj, jeśli tylko takie dokumenty są

Fot. Bartosz Proń

zdigitalizowane, to tego rodzaju badania można zrobić w kilka dni (mnie to zajęło bardzo dużo czasu, bo musiałem wypisywać na karteczkach terminy, które mnie interesowały) i można prawdopodobnie objąć cały korpus akt sejmikowych polskich opublikowanych i nieopublikowanych, podczas gdy ja pracowałem na niewielkim wycinku. Podaję tutaj najbardziej trywialny przykład, ale inteligentni badacze młodszego pokolenia będą w stanie wymyślić rzeczy znacznie bardziej wyrafinowane, które można zrobić dzięki tym nowym technologiom, które kiedyś były poza naszym zasięgiem.

Był Pan dyrektorem Muzeum Europy w Brukseli i w swoich publikacjach zajmował się Pan historią Europy, tym jak się kształtowała europejska wspólnota historyczna i kulturowa. Jak na tę wspólnotę, Pana zdaniem, wpłynęła wojna na Ukrainie?

Trzeba rozróżnić Unię Europejską jako organizację i tę wspólnotę historyczną i kulturową, którą określamy mianem Europy, a która jest znacznie mniej uchwytna niż organizacja, która zrzesza 27 państw. Myślę, że wojna na Ukrainie będzie miała wpływ na Unię Europejską na pewno i to coraz bardziej widać. I *horresco referens* będzie to wpływ pozytywny. To znaczy wojna na Ukrainie działa w tej chwili jak potężny czynnik integrujący Europę. Prawdopodobnie wbrew oczekiwaniom Putina i wbrew wszystkim naszym „suwerenistom”.

Jeśli chodzi o tę trudno uchwytną wspólnotę, którą określamy mianem Europy, to sądzę, że jednym ze skutków obecnej wojny będzie to, że Ukraina wejdzie, co nie miało dotąd miejsca, w horyzont Europejczyków. Dotąd, jak się mówiło o Europie, to nie bardzo było wiadomo, gdzie zaliczyć Ukrainę. Oczywiście geograficznie to była Europa, religijnie to było chrześcijaństwo, ale wschodnie chrześcijaństwo (w zasadzie można powiedzieć, że granica między wschodnim a zachodnim chrześcijaństwem biegnie m.in. przez Ukrainę). Myślę, że z całą swoją swoistością Ukraina wejdzie w ten horyzont, choć asymilowanie tej perspektywy to sprawa długofalowa, ale prawdopodobnie coś tu zostanie przełamane. Dla przeciętnego zachodniego Europejczyka Europa kończyła się tak naprawdę jeśli nie na Niemczech, to na Polsce, chociaż on świetnie wiedział (lub w szkole go uczono), że kończy się na Uralu (ale to jest pojęcie geograficzne). Wystarczy zrobić mapy europejskiej architektury gotyckiej albo baroko-

wej, które kończą się praktycznie na terytorium Polski, tam, gdzie sięgał katolicyzm na wschodzie. A dalej zaczynał się trochę inny świat. I ten częściowo inny świat, tzn. świat ukraińskiego prawosławia, wejdzie teraz, jak sądzę, w horyzont zachodnich Europejczyków.

Analizował Pan związki filozofii z polityką oraz współczesne znaczenie takich pojęć jak faszyzm, komunizm, totalitaryzm. Czy potrzebne i uprawnione jest ich używanie w kontekście agresji Rosji na Ukrainę?

Zjawiska należy określać w sposób możliwie adekwatny i nowe zjawiska należy określać nowymi terminami. Nie odwoływałbym się do takiego terminu jak faszyzm w języku politycznym w odniesieniu do Putina. Putin jest totalitarystą. Słowo totalitaryzm jest znacznie pojemniejsze niż faszyzm. W mojej ocenie słowo faszyzm powinno być zastrzeżone dla Włoch, nazizm dla Niemiec, a już poglądy czy polityka gen. Franco to, moim zdaniem, nie był faszyzm, ale autorytaryzm, katolicki nacjonalizm.

Podkreślam, trzeba używać terminów możliwie precyzyjnie. Putin reprezentuje jakiś typ, nową odmianę rosyjskiego nacjonalizmu w dużej mierze nam znaną, bo jest tu wiele elementów tradycyjnych. Ale jednocześnie mamy do czynienia z połączeniem gloryfikacji Stalina i ZSRR z prawosławiem i tradycją Rosji carskiej. Trzeba więc znaleźć na to zjawisko jakąś nową nazwę, ponieważ – w mojej ocenie – używanie terminów z lat trzydziestych XX w. w odniesieniu do zjawisk z początku XXI w. nie jest rzeczą dobrą ani dla nauk politycznych, ani dla historyków. Trudno przewidzieć, jaki termin się ostatecznie przyjmie. Może koniec końców będzie się mówiło o putinizmie – tyle przynajmniej zostanie z Putina dla potomności.

Jest Pan doktorem *honoris causa* UMCS, wielokrotnie gościł Pan w Lublinie. Jak zaczęła się Pana współpraca z UMCS?

Ta współpraca zaczęła się od tego, że w latach 90. XX w. zostałem zaproszony na UMCS na wykład i przy tej okazji poznałem parę osób. Bardzo ważną postacią przy nawiązaniu tej współpracy był wydawca Andrzej Peciak, który kierował Wydawnictwem UMCS. Poznałem go w Paryżu jeszcze jako podziemnego wydawcę. Giedroyc mi powiedział, że jest taki młody człowiek, z którym warto się spotkać. Podszedłem do tego sceptycznie.

Powiedziałem nawet żonie, że to pewnie jeszcze jeden z tych wydawców podziemnych, którym się wydaje, że są wydawcami, bo umieją kręcić wałkiem od powielacza. Andrzej przyszedł do nas na kolację i w pewnym momencie rozpoczął rozmowę na temat gramatury papieru. Wtedy wiedziałem już, że to jest prawdziwy wydawca. I z tego wzięła się nasza przyjaźń. Tym, co odegrało ogromną rolę w nawiązaniu ściślejszej współpracy z UMCS, była „Kultura” paryska, z którą byłem związany od lat, a której sprawami Uniwersytet bardzo się zainteresował. Giedroyc i Herling-Grudziński dostali tutaj doktoraty *honoris causa*. Niezwykle ważnymi postaciami, o których należy wspomnieć, byli także prorektor prof. Jan Pomorski i rektor prof. Marian Harasiumiuk.

Jednym z aspektów Pana współpracy z Uczelnią jest praca w Kapitulie Nagrody Jerzego Giedroycia. Nagroda ta jest przyznawana za twórczą kontynuację przesłania Jerzego Giedroycia w dziedzinie nauki. Czym jest, co oznacza w dzisiejszych czasach ta twórcza kontynuacja? Dlaczego warto przypominać i popularyzować dziedzictwo „Kultury” paryskiej?

Twórcza kontynuacja to jest jedno z tych pojęć, których nie umiałbym zdefiniować i może lepiej tego nie robić. To bardzo trudno określić. Na zebraniach kapituły toczą się bardzo zażarte dyskusje i zawsze gdzieś powoli wyłania się wspólne przekonanie, zbiorowa mądrość, że to właśnie dana praca stanowi twórczą kontynuację przesłania Giedroycia. Można to spróbować dookreślić, że jest to np. wyłamywanie się z mitologii historycznych czy podejmowanie tematów, które są źle widziane, ale także jest to pewien typ pracy historycznej. W końcu mamy określoną listę książek, które zostały złożone do nagrody, i dla nas ta twórcza kontynuacja mieści się właśnie w tych granicach i nie musimy ogólnie tego pojęcia definiować.

A dlaczego warto propagować tradycję „Kultury” paryskiej? To jest sprawa, zwłaszcza dzisiaj, niezwykle ważna. „Kultura” paryska wyrosła pod piórem Juliusza Mieroszewskiego i Jerzego Giedroycia jako efekt ich jeszcze przedwojennych zainteresowań. „Kultura” była orędownikiem Polski w jej granicach powojennych. Zostało czarno na białym napisane i to w momencie, kiedy wypowiedzenie takiego zdania dla emigracyjnego pisma było uważane za wyrok śmierci bez mała, że Wilno jest miastem Litwinów, a Lwów jest

Fot. Bartosz Proll

miastem Ukraińców i choć bardzo żałujemy polskiego Wilna i polskiego Lwowa, to z tym faktem trzeba się pogodzić. To zostało wypowiedziane po raz pierwszy w roku 1950 w nieprawdopodobnych zupełnie warunkach. I tej linii „Kultura” pozostała całkowicie wierna. Do tego dochodziło głębokie przekonanie Giedroycia, w którym utwierdził również Zbigniewa Brzezińskiego, że sprawa Ukrainy jest sprawą niepodległości Polski w jakiejś mierze. W związku z tym dziedzictwo „Kultury” paryskiej to jest dziedzictwo Polski w Europie (nie może być mowy o żadnym wychodzeniu z Unii Europejskiej). Jest to także dziedzictwo dobrego współżycia z naszymi sąsiadami (dotyczy to również Niemiec), co było niestety odwiecznym problemem Polaków, że z sąsiadami to im się współżyło tak sobie. Twórcy „Kultury” uważali, że trzeba utrzymać obecny stan polskiej granicy wschodniej i polskiej granicy zachodniej.

Dzisiaj, w warunkach wojny na Ukrainie, przesłanie „Kultury” paryskiej jest bardziej aktualne niż kiedykolwiek. Zwłaszcza że w tym punkcie jest pewna rozbieżność, dość wyraźna, między opinią polską, która znajduje się, o dziwo, na linii „Kultury” w większości (świadczą o tym spontaniczne zachowanie Polaków w obliczu napływu uchodźców ukraińskich), i obecnego rządu polskiego, który do tej pory prowadził politykę pogarszania stosunków z Ukrainą, sprzeczną z całą poprzednią polityką polską od 1989 r. i z polską racją stanu. Z tego punktu widzenia przesłanie „Kultury” nabrało zupełnie nieoczekiwanej aktualności.

Wywiad przeprowadziła Ewa Kawałko-Marczuk

Mamy jedną planetę

Rozmowa z prof. dr. hab. Wojciechem Zgłobickim z Katedry Geologii, Gleboznawstwa i Geoinformacji UMCS

5 czerwca obchodzimy Światowy Dzień Ochrony Środowiska, który został ustanowiony 50 lat temu. To dobra okazja do refleksji nad aktualną sytuacją naszej planety. Ekolodzy biją na alarm, że z roku na rok jest coraz gorzej.

Na pewno jesteśmy teraz w trudnym momencie. Hasło przewodnie Światowego Dnia Ochrony Środowiska brzmi: „Mamy jedną planetę”. Nie istnieje na razie plan B, nie możemy przenieść się na inną planetę, w związku z tym wszelkie niekorzystne zmiany środowiska o charakterze globalnym zagrażają bezpośrednio naszej egzystencji. Mam tu na myśli cały szereg zjawisk związanych np. ze zmianami klimatu, takich jak powódzie, gwałtowne zjawiska meteorologiczne, fale gorąca, susze czy zanieczyszczenie środowiska (np. poprzez emisję mikroplastiku lub metali ciężkich). Te zagrożenia występują obecnie, ale dotyczą również dłuższej perspektywy. Jeśli dalej będziemy zanieczyszczać środowisko, nadmiernie eksploatować zasoby naszej planety, to zagrożenie dla populacji ludzkiej będzie rosło. Człowiek od dawna zmienia środowisko, ale od czasów rewolucji przemysłowej (XVIII w.) te zmiany zaczęły mieć zasięg globalny. Świat jest niebezpiecznie blisko nieodwracalnych zmian atmosfery, hydrosfery, litosfery i biosfery.

Coraz większy nacisk stawia się na ochronę środowiska, pojęcie ekologii stało się modne, ale jednocześnie paradoksalnie coraz bardziej niszczymy nasze środowisko. Przez ostatnią dekadę ludzkość wyprodukowała więcej plastiku niż w ciągu ostatniego stulecia. Jak to wytłumaczyć?

Myślę, że ta sprzeczność jest pozorna. Coraz częściej mówimy o zmianach klimatu i ich konsekwencjach dla

człowieka i środowiska. Duży problem stanowią także zanieczyszczenia środowiska np. plastikiem, metalami ciężkimi, związkami gazów, pyłem np. tym zawieszonym w miastach. W mediach coraz więcej mówi się o ekologii, działaniach prośrodowiskowych, bo zaczynamy dostrzegać, jak mocno niszczymy planetę i czujemy, że musimy coś z tym zrobić. To oczywiście nie stanie się z dnia na dzień, ale musimy być odpowiedzialni. Każdy z nas chciałby żyć w miarę wygodnie, ale ważne jest, żeby nasze działania jak najmniej szkodziły środowisku.

To wiąże się ze świadomą konsumpcją. Na czym ona polega?

Kupowanie każdego produktu ma określone konsekwencje. W przypadku środowiska naturalnego kluczowe jest to, że wyprodukowanie ubrań, samochodów, żywności wymaga zużycia określonych zasobów. Ważne jest, żeby korzystać z dóbr, które oferuje nam gospodarka, i konsumować zasoby przyrody w sposób zrównoważony i świadomy. Możemy np. kontrolować zużywanie wody, nie kupować niepotrzebnych rzeczy, nie marnować żywności, bo do jej produkcji wykorzystywane są m.in. ogromne ilości wody i energii, co dodatkowo emituje do atmosfery różnego rodzaju zanieczyszczenia. Do działań na rzecz ochrony środowiska należy także świadomy wybór środków transportu. Najlepiej byłoby chodzić na piechotę, ale bardziej ekologiczne będzie też rower czy komunikacja zbiorowa. Oczywiście te kwestie wymagają nie tylko naszych decyzji, ale i społecznej współpracy, wsparcia ze strony samorządu.

Z odpowiedzialną produkcją i konsumpcją łączy się idea zero waste. Powstają jadalnie, grupy typu

Fot. Bartosz Prohl

„Uwaga śmieciarka jedzie”, w ramach których ludzie oddają niepotrzebne przedmioty i jedzenie, wymieniają się używanymi rzeczami. W jaki sposób jeszcze możemy zmniejszyć ilość produkowanych śmieci?

Rzeczywiście recykling czy dzielenie się niepotrzebnymi rzeczami to dobry sposób ograniczania ilości odpadów. Rozwiązaniem są również wielorazowe butelki, sztućce czy inne przedmioty wielokrotnego użytku. Niestety w Polsce większość napojów niealkoholowych, wód mineralnych i soków dalej sprzedawana jest w butelkach plastikowych. Okazuje się, że ten mikroplastik jest już praktycznie wszędzie, co ma też swoje konsekwencje zdrowotne dla ludzi i zwierząt. To obecnie jeden z bardzo istotnych problemów środowiskowych. I tu wracamy do świadomej konsumpcji – musimy pamiętać, że to, co kupujemy, nie bierze się znikąd, a dodatkowo nie znika w całości po wykorzystaniu. Każda produkcja ma konsekwencje środowiskowe. Ograniczenie ilości odpadów to na pewno jedno z istotnych wyzwań, przed jakimi stoimy. Korzystajmy z dobrodziejstw świata, ale róbmy to z umiarem.

Czy wszystko eko jest eko?

Niestety termin eko jest często nadużywany, bo dobrze się sprzedaje. Zwykłemu konsumentowi trudno jest oce-

nić rzeczywisty wkład środków i energii potrzebnych do wyprodukowania tego typu dóbr. Na przykład przyjęło się uważać, że samochody elektryczne są bardziej eko, bo nie emitują spalin. Jest to oczywiście prawda na etapie użytkowania samochodu i im więcej kilometrów przejedziemy, tym korzyść dla środowiska większa. Niewątpliwie należy wspierać rozwój tej technologii. Trudno jednak nie zauważyć, że do wytworzenia zaawansowanej elektroniki i baterii również potrzebne są duże ilości energii i materiałów, których produkcja wiąże się z dużą emisją zanieczyszczeń. Ponadto energia do zasilania samochodów elektrycznych powinna pochodzić z OZE, a nie z elektrowni węglowych.

Pojęcie produktów ekologicznych jest złożone. Z jednej strony mamy ekożywność, czyli tę produkowaną bez użycia nawozów, w warunkach naturalnych, ściśle kontrolowanych, jeśli chodzi o jakość, z drugiej strony są różnego rodzaju ekoprodukty, wytwory materialne czy ekousługi, które nie zawsze są ekologiczne. Jest to oczywiście truizm, ale przyszłość naszej planety i przyszłych pokoleń jest w naszych rękach. Nasze codzienne wybory zadecydują o tym, czy Ziemia pozostanie jeszcze na długo naszym domem, czy też będziemy musieli szukać sobie nowego.

Rozmawiała Klaudia Olender

Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej. Okazja do opamiętania się?

Wstęp

Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej został zaproponowany przez ONZ w 1994 r. Ustalono go na 29 grudnia, jednak umiejscowienie w okresie świąteczno-noworocznym utrudniało jego celebrowanie. Po sześciu latach przeniesiono go więc na 22 maja.

Różnorodność biologiczna to jeden z gorących tematów biologii. Wciąż ją poznajemy, analizujemy jej funkcjonowanie oraz znaczenie dla ekosystemów i człowieka. Żyjemy zarazem w czasach jej drastycznego spadku. Filary współczesnej biologii, Edward O. Wilson, już w 1985 r. stwierdził, że „utrata różnorodności biologicznej to »ogromna i ukryta« tragedia Ziemi”. A tracimy ją, zanim zdążyliśmy ją dobrze poznać. Na przykład do dzisiaj opisano ok. 1,6 mln żyjących współcześnie gatunków organizmów (trudno o dokładne dane), tymczasem szacuje się, że jest ich co najmniej 10 mln, a być może nawet ponad 30 mln.

Całe ekosystemy wraz z tworzącymi je gatunkami zanikają, zanim zdążymy je zbadać. Jest to jedna z cech antropocenu, czyli proponowanej nowej jednostki geologicznej definiowanej jako epoka, w której człowiek ma wpływ na ekosystem i system geologiczny całej Ziemi. Jej początek datuje się najczęściej na rewolucję przemysłową XVIII w., choć wpływ człowieka jest widoczny już wcześniej, np. w tzw. Wielkim Zabijaniu, czyli zaniku wielkich zwierząt tam, gdzie pojawiali się ludzie uprawiający gospodarkę zbieracko-łowiecką. Dziś działamy na większą skalę. Przede wszystkim przekształcamy i niszczymy całe ekosystemy, co wynika z lawinowego wzrostu populacji ludzkiej i intensyfikacji gospodarki. Jak dużą ma to skalę, pokazał David Attenborough w najnowszej książce *Życie*

na Ziemi. W 1937 r. (czasie jego dziecięcych fascynacji przyrodą) żyło 2,3 mld ludzi, w 2020 r. – już 7,8 mld, zatem po zaledwie 83 latach było ich aż 3,39 razy więcej. W tym czasie powierzchnia dzikich obszarów skurczyła się z 66 do 35% powierzchni Ziemi, czyli niemal o połowę. Ten szacunek i tak jest bardzo ostrożny, bo niektórzy autorzy podają, że bez ingerencji człowieka pozostaje zaledwie 20% powierzchni Ziemi, a ekstrapolacja obecnych trendów pozwala założyć, że do połowy XXI w. może zostać zaledwie 10%. Na domiar złego ekosystemy naturalne i zbliżone do naturalnych rozpadają się na płyty coraz mniejsze i coraz bardziej izolowane, co samo w sobie jest zagrożeniem (wyjaśniają to teoria wyspy i teoria metapopulacji). W drugiej połowie XX w. do istotnych cech antropocenu dołączyły zmiany klimatu, które są coraz szybsze i które wchodzi w sprzężenie zwrotne dodatnie z innymi procesami zagrażającymi przyrodzie i jej zróżnicowaniu.

Czym jest różnorodność biologiczna?

Dobłą definicję tego pojęcia zawiera Konwencja o różnorodności biologicznej z 1992 r. – jest to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących na Ziemi. Zróżnicowanie to ma najmniej trzy poziomy.

Najbardziej oczywisty jest poziom gatunkowy, utożsamiany przede wszystkim z bogactwem gatunkowym, czyli liczbą gatunków. Bardzo często bierze się tu także pod uwagę zróżnicowanie gatunkowe, czyli wartość jednego lub kilku wskaźników biocenotycznych uwzględniających liczebności względne gatunków, np. zwykle zgrupowanie trzech gatunków jest cenniejsze, gdy ich liczebności względne to 33%, 33% i 34%, a nie 1%, 1% i 98%. Taka nie zrównoważona struktura zgrupowania może świadczyć o zaburzeniach ekosystemu. Oczy-

Fot. Paweł Buczyński

wiecie jest wiele wyjątków, dużo zależy zwłaszcza od siedliska, np. w warunkach ekstremalnych, takich jak bardzo kwaśne wody torfowisk wysokich i przejściowych, w których badam ekologię ważek, najcenniejsze bywają zgrupowania jedno-, dwu-, najwyżej kilkugatunkowe, nieraz z silną dominacją jednego gatunku – specjaliści siedliskowego, a pojawiające się ewentualnie kolejne gatunki to generaliści świadczący o degradacji siedliska.

Powyżej poziomu gatunkowego mamy poziom ekosystemowy, czyli zróżnicowanie ekosystemów. Każdy ekosystem ma swoją specyfikę i pewną liczbę gatunków wyłącznych.

Poniżej poziomu gatunkowego istnieje zróżnicowanie genetyczne – poziom zmienności genetycznej gatunków. Wyróżnia się wiele jej poziomów (ok. 10), jednak jej najważniejszym aspektem wydaje się liczba alleli (wersji) poszczególnych genów.

Przyjmuje się, że różnorodność biologiczna sprzyja stabilności. Sprzyja też zdolności organizmów i ekosystemów do utrzymywania równowagi pomimo zmian środowiska, co określamy w biologii mianem homeostazy.

Różnorodność przyrody i jej znaczenie dla człowieka

Zachowanie różnorodności biologicznej powinno być ważne nawet bez nadawania jej walorów bezpośrednio merkantylnych. Przyroda i jej złożoność to obiekt

podziwu, kontakt z nią sprzyja zdrowiu (w niektórych krajach już proponuje się swoistą terapię przyrodą, np. w Japonii jest to lasoterapia). Podnosi się też powody etyczne – nie mamy prawa niszczyć bytu innych istot żywych.

Chcemy też lepiej poznać przyrodę, bo wiedza o niej pozwala dokładniej planować działania człowieka w przemyśle, rolnictwie czy urbanistyce. Zresztą w ogóle lepiej dmuchać na zimne. Wciąż nie znamy wielu aspektów działania ekosystemów i skutków ich zmian, szczególnie w skali globalnej, a te skutki bywają nieprzewidywalne. Pamiętajmy, że jesteśmy częścią ekosystemu globalnego. Zatem niszcząc różnorodność biologiczną, *de facto* ryzykujemy swoim życiem i zdrowiem. To nie są spekulacje. Negatywne skutki takich zmian są widoczne już dzisiaj.

W dobie degradacji środowiska podnosi się też kwestię prawa człowieka do życia w środowisku odpowiedniej jakości – z czystą wodą, czystym powietrzem, nieskażoną i zdrową żywnością. Najłatwiej to zapewnić, zachowując jak najwięcej i jak najbardziej naturalnej przyrody, z całą jej złożonością.

Wiele działań destrukcyjnych dla przyrody i jej różnorodności wydaje się dziś korzystnych ekonomicznie. Jest tak dlatego, że wciąż za rzadko uwzględnia się tzw. koszty środowiskowe, czyli konsekwencje degradacji środowiska mające skutki ekonomiczne bezpośrednie i pośrednie, choć nieraz odroczone w cza-

Fot. Paweł Buczyński

Fot. Paweł Buczyński

sie lub objawiające się nie w miejscu danego działania gospodarczego.

Natomiast zróżnicowana biologicznie przyroda przynosi także korzyści ekonomiczne. Pomijając aspekty zdrowotne i korzyści ze stabilności ekosystemów, o czym piszę powyżej, organizmy dziko żyjące oddają nam usługi przeliczalne w skali globu na miliardy i biliony złotych. Przykładów jest wiele. Jednym z najlepiej zbadanych jest rola dzikich zapylaczy. Rośliny uprawne dzielimy na wiatropylne i owadopylne. U tych drugich plony drastycznie spadają, gdy obniża się liczebność

w środowisku i różnorodność biologiczna owadów zapylających, a zwłaszcza pszczołowatych (Apidae). Można to rekompensować, dowożąc w kluczowym momencie rodziny pszczoły miodnej (*Apis mellifera*), w wielu krajach wypożyczanie pszczoł to kwitnąca gałąź gospodarki, albo hodując trzmielce (*Bombus* spp.), ale to kosztowne i gorsze rozwiązanie. W Azji, gdzie koszt pracy na wielu obszarach jest niski, przy uprawie niektórych roślin dochodzi nawet do zatrudniania ludzi, którzy z pędzelkiem chodzą od rośliny do rośliny i je zapylają. A wystarczyło zachować różnorodność biologiczną środowisk wokół agrocenoz.

Ciekawym i ważnym zagadnieniem jest też różnorodność biologiczna w rolnictwie. Hodowane dzisiaj rośliny i zwierzęta bardzo różnią się od swych dzikich przodków. Często utrzymuje się też tylko odmiany dające największe i najszybsze przyrosty masy, najwyższe plony, zaś tzw. odmiany i rasy tradycyjne zanikają. Tracimy więc zróżnicowanie genetyczne, w tym geny dające odporność na niekorzystne warunki środowiska, np. pasożyty i organizmy chorobotwórcze. Jakże to ma skutki, pokazuje przykład choroby panamskiej bananów, wywołanej przez grzyba *Fusarium oxysporum*. Uprawa bananów w ogromnych plantacjach kontrolowanych przez wielkie koncerny, które zastąpiły mniejsze gospodarstwa (dla ciekawych: ten proces przewija się w tle historycznym *Stu lat samotności* Gabriela Márqueza), zhomogenizowała genetycznie tę roślinę. Utra-

Fot. Paweł Buczyński

ta starszych odmian mających prawdopodobnie geny odporności na patogen sprawia, że następne pokolenia będą być może o bananach tylko czytać w książkach. Takie kryzysy spowodowane utratą różnorodności genetycznej roślin i zwierząt hodowlanych są znacznie częstsze niż można by przypuszczać. Jedynie rzadko przebijają się do powszechnej świadomości.

Jak możemy chronić różnorodność biologiczną

Na dużą skalę ochrona różnorodności biologicznej to działalność polityczna – decyzje, jak intensywnie rozwijać poszczególne działy gospodarki, jakie przepisy mają ich dotyczyć, gdzie lokalizować inwestycje, czy i gdzie tworzyć obszary chronione (oby jak największe, z dużymi płacami poszczególnych siedlisk). Nasz wpływ na to jest pośredni i niby nieduży. Jednak warto zwracać uwagę, na kogo się głosuje i czy ten ktoś dostrzega obietnic wyborczych. A gdy odbędzie się kolejna konsultacja w gminie, w której mieszkamy, np. czy wyrazić zgodę na powstanie parku narodowego lub rezerwatu, należy to popierać. Nadchodzą czasy, kiedy polityka środowiskowa może stać się ważniejsza od kwestii ideologicznych. Już żyjemy w stanie tzw. długu ekologicznego – model nieskończonego wzrostu i intensywnej gospodarki zbyt obciąża ekosystem ziemski. Powstało kilka antyutopii pokazujących, jakie mogą być skutki w razie braku opamiętania – polecam np. lekturę *Nakręcanej dziewczyny* Paolo Bacigalupiego. Taki

eksperyment myślowy, którego wyniki przedstawiono w tej książce, jest bardzo pouczający.

Jednak możemy też działać na własną, małą skalę, np. nie kośmy trawników w stylu kortów tenisowych w Wimbledonie. Trawnik *à la* łąka kwietna to nasz wkład w różnorodność biologiczną roślin, owadów, drobnych kręgowców. Różnicujmy krajobraz kulturowy – niech nie będzie jednorodny, każdy płat siedliska inny od pozostałych to szansa dla kolejnych gatunków roślin i zwierząt. Jeśli mamy kawałek ziemi, posadźmy parę egzemplarzy starych odmian drzewek owocowych. Takie sady „zabytkowych” odmian powstają coraz częściej także w parkach narodowych, parkach krajobrazowych i skansenach. Piękny przykład można obejrzeć w siedzibie Suwalskiego Parku Krajobrazowego. Dbajmy o obecność kwiatów w naszym otoczeniu, niech pożywią się nimi dzikie zapylacze (miałem okazję obserwować taką działalność prowadzoną na dużą skalę na brytyjskiej prowincji – to działa!). Możemy przyłączyć się do tzw. miejskiej partyzantki, wysiewając zróżnicowane nasiona w różnych miejscach swojej małej ojczyzny. I przede wszystkim, w myśl zasady „naprawianie świata zacznij od siebie”, starajmy się jak najmniej obciążać środowisko – jak najmniej śmiećmy, trujmy etc. Przy ok. 8 mld ludzi na Ziemi rozpowszechnienie takiego podejścia mogłoby przynieść oczekiwane efekty.

Dr hab. Paweł Buczyński, prof. UMCS

Dbłość o jakość kształcenia to zadanie permanentne

Rozmowa z dr Jolantą Rodzoś, prof. UMCS – pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia

14 czerwca na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej po raz pierwszy obchodziliśmy Dzień Jakości Kształcenia. Co to za przedsięwzięcie? Kto jest jego inicjatorem?

Dzień Jakości Kształcenia to wydarzenie o charakterze edukacyjnym, którego celem jest promowanie wśród społeczności akademickiej działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości kształcenia. Zostało zorganizowane na to, aby szerzyć wiedzę na temat jakości pracy dydaktycznej, podnosić jej rangę, ale też żeby podnosić świadomość w tym zakresie i dzielić się dobrymi praktykami. Mogłoby się wydawać, że na ten temat zostało powiedziane już wszystko, ale okazuje się, że ciągle istnieje potrzeba poszukiwania nowych rozwiązań, adekwatnych do nowych sytuacji i zadań, oraz wzajemnej wymiany doświadczeń. Inicjatorką tego wydarzenia jest prof. dr hab. Dorota Kołodzyńska, prorektor ds. studentów i jakości kształcenia. Po dwóch latach pandemii wracamy do życia akademickiego w pełnym wymiarze i potrzebujemy zarówno nowego spojrzenia na kwestię jakości w kształceniu studentów, jak i dobrych pomysłów na efektywną pracę.

Tematem wiodącym pierwszej edycji Dnia Jakości Kształcenia były kompetencje dydaktyczne nauczycieli w kontekście zmian, jakie zachodzą obecnie w szkolnictwie wyższym. Został on wybrany wspólnie z prorektor

prof. Dorotą Kołodzyńską oraz mgr Alicją Borzęcką-Szajner, dyrektorem Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów. Tego dnia odbyły się wykłady oraz warsztaty wzbogacające wachlarz umiejętności nauczycieli, a także dyskusje dotyczące wyzwań stojących przed kształceniem uniwersyteckim. Oddaliśmy głos również studentom, żeby mogli wskazać nam, nauczycielom, jak odbierają nasze starania zmierzające do osiągnięcia dobrej jakości pracy dydaktycznej i opowiedzieć, co im służy, a co przeszkadza.

A czym jest sama jakość kształcenia? Czy da się ją zmierzyć?

Jakość należy do kategorii trudnych do zdefiniowania, zwłaszcza jakość kształcenia jako zjawisko, które wymyka się prostym i jednoznacznym pomiarom. Zdecydowanie łatwiej jest wyjaśnić, czym jest dążenie do wysokiej jakości kształcenia. Są to działania ukierunkowane na jak najlepsze wykształcenie studentów, przygotowanie ich do życia w społeczeństwie, wypełniania ról życiowych, sprawnego planowania własnej pracy i podejmowania decyzji oraz radzenia sobie w różnych sytuacjach. Jest to również dążenie do tego, żeby studenci w jak największym stopniu rozwijali się intelektualnie oraz duchowo, żeby pogłębiali swoje zdolności i zainteresowania, odczuwali satysfakcję ze studiów. Aby takie cele osiągnąć, potrzeba zarówno dobrej or-

Fot. Barbara Prohl

ganizacji kształcenia, jak i stałego monitorowania każdego z elementów, który składa się na ten proces. Dzięki temu możemy dowiedzieć się, czy to, co robimy, jest wartościowe z punktu widzenia założonych celów. Właśnie stałe monitorowanie rozwiązań i działań stanowi sedno systemów zapewnienia jakości kształcenia.

Natomiast jeśli chodzi o kwestię pomiaru jakości kształcenia, to trzeba powiedzieć, że nie ma obiektywnych i niezawodnych mierników, które pozwalałyby w jednoznaczny sposób ocenić wartość całego procesu. Jednym ze stosowanych rozwiązań jest ocena stopnia zatrudnialności absolwentów, ale nie jest to miarodajne, ponieważ losy zawodowe każdego człowieka zależą od wielu czynników, w tym także tych niezwiązanych z wykształceniem. Drugim często stosowanym miernikiem jest poziom satysfakcji studentów lub absolwentów ze studiów. Jak łatwo można się domyśleć, to też nie jest metoda miarodajna, ponieważ postrzeganie czegośkolwiek przez człowieka jest zależne od całej gamy czynników, włącznie z cechami osobowości.

Jest pani dziekanem Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, a jednocześnie pełnomoc-

nikiem rektora ds. jakości kształcenia. Jakimi sprawami zajmuje się Pani w ramach tej drugiej funkcji?

Funkcja dziekana i pełnomocnika ds. jakości kształcenia to dwie odrębne kwestie i dwa różne zakresy odpowiedzialności. Dziekan odpowiada za organizację i jakość kształcenia na wydziale, pełnomocnik natomiast wspiera rektora w realizacji zadań związanych z jakością kształcenia na poziomie całego Uniwersytetu. Doświadczenie wynikające z pierwszej z wymienionych funkcji bardzo pomaga w wypełnianiu obowiązków pełnomocnika. Dobra znajomość organizacji procesu dydaktycznego i jego faktycznych problemów znacznie ułatwia projektowanie rozwiązań na rzecz jakości kształcenia na poziomie ogólnouniwersyteckim i ocenę rozwiązań wdrażanych w poszczególnych jednostkach. Problemem jest natomiast czas, którego przy pełnieniu obowiązków dziekana zostaje trochę za mało.

Na poszczególnych wydziałach są wdrażane wewnętrzne systemy zapewnienia jakości kształcenia. Na czym one polegają? Kto odpowiada za ich realizację?

Wysokiej jakości kształcenia nie uzyskuje się mimochodem. Osiąganie dobrych rezultatów wymaga stworze-

nia systemu zarządzania, który rozsądnie określi zasady i mechanizmy postępowania przez nauczycieli i studentów w odniesieniu do poszczególnych składowych procesu kształcenia oraz pozwoli na stałą ocenę stosowanych rozwiązań. To jest właśnie to, co kryje się pod enigmatycznie brzmiącą nazwą: system zapewnienia jakości kształcenia. Systemy te są różnie konstruowane. Najważniejsze jest jednak to, żeby jednostki prowadzące kształcenie przyjęły jasno wyrażone rozwiązania dotyczące każdego elementu procesu kształcenia, czyli np. konstrukcji programów, zasad obsady zajęć, oceny jakości prowadzonych zajęć, procesu dyplomowania, sposobów wyboru zajęć fakultatywnych itd., a także żeby prowadziły stały monitoring przyjętych zasad, po to, aby wiedzieć, czy są wystarczająco dobre.

Ponieważ w UMCS funkcjonuje 13 wydziałów o zróżnicowanym profilu kształcenia, trudno byłoby stworzyć uniwersalny system dla całego Uniwersytetu, skuteczny we wszystkich przypadkach. Dlatego na naszej Uczelni obowiązuje system zdecentralizowany, to znaczy taki, w którym na poziomie centralnym określone są pewne ramy postępowania, natomiast szczegóły doprecyzowywane są na poziomie wydziałów. Za ich przygotowanie odpowiadają wydziałowe zespoły ds. jakości kształcenia, na czele których stoją dziekani. W ich składzie są również przedstawiciele studentów. Przygotowywane rozwiązania są dyskutowane na forum wydziału, ostateczne wersje poszczególnych procedur zatwierdza kolegium dziekańskie. Stosowane procedury podlegają ewaluacji przez pracowników, studentów, a raz na kilka lat również przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Ten system zapewnienia jakości kształcenia jest najlepszym rozwiązaniem dla tak dużego Uniwersytetu, jakim jest UMCS, bo przecież trudno wyobrazić sobie, że te same zasady sprawdząby się w jednakowym stopniu np. na studiach artystycznych i na kierunkach ścisłych. Zresztą co pewien czas dziekani wydziałów są pytani o to, jaki sposób zarządzania kształceniem jest w ich opinii bardziej odpowiedni i dotychczas zawsze przeważały głosy, że właśnie ten zdecentralizowany, oparty na rozwiązaniach wypracowanych na poziomie wydziałowym, tym bardziej że każda z jednostek ma już swoje sprawdzone metody.

Pewne działania należące do systemu zapewnienia jakości kształcenia są jednak realizowane na poziomie ogólnouniwersyteckim. Należą do nich badania

prorowadzone wśród nauczycieli i studentów, jak choćby ankieta oceny zajęć czy badania opinii na tematy związane z kształceniem wśród kadry dydaktycznej. Prowadzi je Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów. Wydziały otrzymują gotowe, często już przetworzone wyniki, które można wykorzystywać do formułowania wniosków i projektowania nowych rozwiązań.

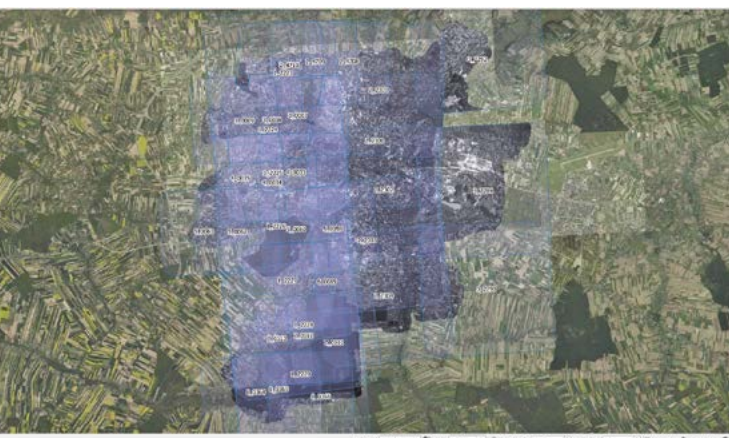
Jakość kształcenia można doskonalić, a nasz Uniwersytet bardzo dba o to, aby jej poziom był jak najwyższy. Czy zatem może Pani zdradzić, w ramach podsumowania, jakie działania są obecnie i będą w przyszłości w tym zakresie podejmowane?

Dbłość o jakość kształcenia to zadanie permanentne, zwłaszcza w tak dynamicznej sytuacji, z jaką mamy do czynienia. Obecnie mimo że wydziały mają już duże doświadczenie w zapewnianiu jakości kształcenia, Uniwersytet stale podejmuje działania wspierające i zachęcające do dalszych wysiłków w tym zakresie.

Cały czas trwają dyskusje nad jedną z najważniejszych kwestii wpływających na jakość kształcenia, a mianowicie nad zasadami konstrukcji wartościowych i atrakcyjnych programów studiów. Na szeroką skalę organizowane są także różnorodne szkolenia metodyczne dla nauczycieli, które mogą podnosić jakość prowadzonych zajęć oraz kontaktów ze studentem. Po dwóch latach skupienia uwagi na kształceniu zdalnym będziemy wracać do dyskusji nad skutecznością systemów zapewnienia jakości kształcenia w czasach popandemicznych, które tworzą odmienne warunki kształcenia w stosunku do okresu sprzed pandemii. Stąd też pomysł na wydarzenie podnoszące rangę problematyki kształcenia, na nowo promujące działania projakościowe, jak Dzień Jakości Kształcenia. Chyba nie zdradzę tajemnicy, jeśli powiem, że ma to być wydarzenie cykliczne, organizowane w każdym semestrze. W jego przygotowanie, i to nie tylko organizacyjne, ale przede wszystkim merytoryczne, mają być włączane kolejne wydziały. Liczymy na to, że dzięki tego typu działaniom wzrośnie świadomość potrzeby stałej dbałości o jakość kształcenia i gotowość do działań w tym kierunku.

Jesteśmy przekonani, że jakość dydaktyki w UMCS jest na odpowiednio wysokim poziomie, ale żeby utrzymać ten stan albo osiągnąć jeszcze więcej, potrzebna jest duża wrażliwość i stała refleksja nad tym, co robimy.

Rozmawiała Magdalena Cichocka

Ortofotomapa Lublina 1983 już dostępna

System Informacji Przestrzennej Lublina wzbogacił się o kolejną niezwykle cenną warstwę dokumentacji historycznej – ortofotomapę z 1983 r.

Ortofotomapa 1983 jest efektem współpracy Miasta Lublin z Instytutem Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UMCS w ramach porozumienia podpisanego w lutym br. Jest to już trzecia, po Mapie Ewidencyjnej 1928 i Ortofotomapie 1944, warstwa danych archiwalnych opracowanych przez UMCS.

Ortofotomapa 1983 została opracowana na bazie 36 zdjęć lotniczych z okresu maj–sierpień 1983. Czarno-białe zdjęcia lotnicze w skali 1:16 000 i 1:25 000 zostały wykonane w ośmiu seriach nalotów z wysokości ok. 2,5 km i ok. 4 km, aparatami o ogniskowych od 152 do 153,2 mm. Zdjęcia pochodzą z, będących w dyspozycji miasta, zbiorów Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGiK). Skompletowanie zdjęć było możliwe dzięki zaangażowaniu pracowników Wydziału Geodezji i Wydziału Planowania. Proces publikacji danych wspierali specjaliści z miejskiego Wydziału Informatyki i Telekomunikacji.

Opracowanie Ortofotomapy 1983 to w dużej mierze zasługa członków Studenckiego Koła Naukowego Geoinformatyków „GeoIT”. Przygotowaniem i kalibracją (dopasowaniem) arkuszy zajmował się zespół kilkunastu osób, podzielonych na mniejsze zespoły o ściśle przydzielonych rolach (opracowanie, weryfika-

cja i korekta, koordynacja). Ze względu na charakter zbioru każdy arkusz wymagał indywidualnego podejścia i bardzo starannego oznaczenia korespondujących punktów na zdjęciach lotniczych i na danych referencyjnych – średnio ok. 100 punktów na każdy arkusz. W skali całego miasta to blisko 4000 kliknięć i 200 godzin zaangażowania zespołu. Jest to benedyktyńska praca, którą w niewielkim stopniu udało się zautomatyzować. Scalenie zdjęć i opracowanie produktu końcowego było moim zadaniem. Plik produkcyjny przekracza 70 × 60 tys. pikseli. Rozdzielczość ortofotomapy to 0,25 m, a dokładność wpasowania obiektów wynosi powyżej 1 m na całej powierzchni miasta. Na ten moment zdjęcia pokrywają 99% powierzchni Lublina. Planujemy uzupełnienie brakującego fragmentu po uzyskaniu dodatkowych materiałów z GUGiK.

Historyczne ortofotomapy Lublina są dostępne do przeglądania za pośrednictwem aplikacji Porównywarka (<https://geoportal.lublin.eu/porownywarka/#/>). Do celów badawczych można skorzystać także ze standaryzowanych usług WMS, umożliwiających podłączenie danych do programów analitycznych. Oprócz warstw opisanych powyżej w miejskim Geoportalu znajdują się także zdjęcia lotnicze z lat 1973 i 1997 oraz kilkanaście ortofotomap z lat 2000–2021. W przygotowaniu są kolejne warstwy przedstawiające miasto w latach 50., 70., 80. i 90.

Jakub Kuna

IX Polsko-Ukraińskie/Ukraińsko-Polskie Forum Naukowe nt. edukacji w okresie pandemii COVID-19

W dniach 10–13 maja 2022 r. odbyło się IX Polsko-Ukraińskie/Ukraińsko-Polskie Forum Naukowe „Drogi i bezdroża edukacji w okresie pandemii COVID-19”¹, które zgromadziło liczne grono przedstawicieli nauk o wychowaniu (choć nie tylko) z najważniejszych ośrodków akademickich obydwu krajów. Fora odbywają się cyklicznie, naprzemiennie co dwa lata w Polsce i w Ukrainie, na podstawie umowy o współpracy pomiędzy Komitetem Nauk Pedagogicznych PAN i Narodową Akademią Pedagogicznych Nauk Ukrainy, przy wsparciu Pedagogicznego Towarzystwa Naukowego „Polska – Ukraina”. Gospodarzem tegorocznej edycji wydarzenia był Instytut Pedagogiki UMCS.

IX Forum odbyło się w szczególnych okolicznościach, związanych z pandemią COVID-19 i wojną w Ukrainie. Oba te fakty spowodowały głębokie zmiany zarówno w sposobie, jak i formach edukacji szkolnej i kształcenia akademickiego oraz prowadzonych badaniach naukowych. Okazało się bowiem, jak ważna staje się wirtualizacja procesu edukacyjnego oraz wykorzystanie nowoczesnych technik i narzędzi kształcenia na odległość.

Program Forum był niezwykle intensywny i bogaty zarówno pod względem aktywności naukowej, jak i dodatkowych atrakcji i wydarzeń. Pierwszego dnia odbyła się uroczysta kolacja powitalna w Dworcu Kościuszków, ufundowana przez rektora UMCS prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego.

Drugiego dnia przedstawiciele władz UMCS oraz reprezentanci strony ukraińskiej złożyli wiązanki kwiatów pod pomnikiem Marii Curie-Skłodowskiej. Następnie uczestnicy udali się na obrady plenarne. Pierwszym akcentem posiedzenia było uroczyste otwarcie IX Polsko-Ukraińskiego/Ukraińsko-Polskiego Forum Naukowego. Dyrektor Instytutu Pedagogiki UMCS dr hab. Stanisława Byra, prof. UMCS zwróciła uwagę na szczególne warunki, w jakich odbywa się spotkanie. Wyraziła też uznanie dla silnej woli kontynuowania pracy naukowej i dydaktycznej pedagogów ukraińskich w wojennych okolicznościach.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, kierownik Katedry Pedagogiki Pracy i Andragogiki prof. dr hab. Ryszard Bera powitał imiennie gości z Ukrainy, a także władze UMCS, przedstawiciele władz samorządowych, KNP PAN oraz polskich uczelni. Podkreślił rolę patronów honorowych konferencji (marszałka województwa lubelskiego Jarosława Stawiarskiego, jego zastępcy Zbigniewa Wojciechowskiego, prezydenta Miasta Lublin Krzysztofa Żuka i starosty lubelskiego Zdzisława Antonia) oraz patronów medialnych (TVP3 Lublin, Polskiego Radia Lublin i Wydawnictwa UMCS). Wymienił też sponsorów, którzy wsparli Forum finansowo i materialnie (KWK „Lubelski Węgiel” Bogdanka, Spółdzielnia Pszczelarska „Apis”, Browary Lubelskie „Perła”). Partnerem przedsięwzięcia był Lubelski Urząd Marszałkowski w ramach akcji promocyjnej „Lubelskie. Smakuj życie!”. Prof. R. Bera wystąpienie zakończył prośbą do rektora UMCS o uroczyste otwarcie IX Forum.

Prof. Radosław Dobrowolski w swoim przemówieniu zwrócił m.in. uwagę na wieloletnią współpracę naszej Uczelni z różnymi ośrodkami akademickimi za granicą, a szczególnie na intensywne kontakty z uczelniami ukraińskimi. Podkreślił znaczenie IX Forum jako wydarzenia pogłębiającego wymianę doświadczeń i dokonań naukowo-dydaktycznych pedagogów z obydwu krajów.

Uczestnicy obejrzeli też w formule wirtualnej inauguracyjne wystąpienia prezydenta Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy prof. dr. hab. Wasyla Kremienia oraz przewodniczącej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr. hab. Agnieszki Cybal-Michalskiej.

W dalszej części głos zabierali współorganizatorzy konferencji: rektor APS im. M. Grzegorzewskiej prof. dr. hab. Barbara Marcinkowska oraz przewodniczący Pedagogicznego Towarzystwa Naukowego „Polska-Ukraina” dr hab. Franciszek Szlosek, prof. APS. Ze strony ukraińskiej powitalne wystąpienie wystosowała prof. dr. hab. Nella Nyczkało, członek rzeczywisty Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych, akademik-sekretarz Wydziału Edukacji Zawodowej i Dorosłych Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy oraz lubelscy przedstawiciele lokalnych władz samorządowych.

W tej części obrad wręczono także medale i wyróżnienia (polskie i ukraińskie, przyznane zarówno przez

¹ Link do strony IX Forum: www.umcs.pl/pl/ix-forum-polsko-ukrainskie,24217.htm.

Fot. Bartosz Proń

instytucje naukowe, jak i władze samorządowe). Medalami „Amicis Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” odznaczeni zostali ukraińscy akademicy – prof. dr hab. Wasyl Kremień i prof. dr hab. Nella Nyczkało.

Następnie uczestnicy przystąpili do merytorycznej części posiedzenia. Odbywało się ono w trzech sesjach plenarnych. Wysłuchano łącznie czternastu wystąpień, w tym czterech w formie wirtualnej. Drugi dzień IX Forum kończyły dwa wydarzenia – koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego dedykowany „Bohaterom Ukrainy”, którego gospodarzem i współorganizatorem był Teatr im. J. Osterwy w Lublinie, oraz uroczysta kolacja.

Trzeciego dnia obrady podzielono na pięć zespołów problemowych: Naukowe, metodologiczne i edukacyjne wyzwania spowodowane pandemią; Problemy funkcjonowania uczelni wyższych i doświadczenia studentów w warunkach pandemii; Edukacja zawodowa i kształcenie dorosłych – możliwości i ograniczenia spowodowane pandemią; Kształcenie pedagogiczne i funkcjonowanie zawodowe nauczycieli w warunkach pandemii; Dylematy edukacji dzieci i młodzieży w systemie online w czasie pandemii. Zaprezentowano prawie 70 referatów (w tym wiele wystąpień ukraińskich w formie wirtualnej z tłumaczeniem na język polski). Obrady w zespołach problemowych obejmowały ponadto merytoryczne dyskusje nad sygnalizowanymi w wystąpieniach problemami, również w aspekcie komparatystycznym.

Podsumowanie i zakończenie obrad rozpoczęły sprawozdania moderatorów z przebiegu posiedzeń w poszczególnych sekcjach. Końcowe wystąpienia wygłosili prof. dr hab. Nella Nyczkało oraz dr hab. Franciszek Szlosek, prof. APS. Oficjalne zakończenie konferencji przypadło gospodarzom i organizatorom – dyrektor IP UMCS dr hab. Stanisławie Byrze, prof. UMCS oraz przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Ryszardowi Berze.

Czwartego dnia goście z Ukrainy spotkali się w Trybunale Koronnym z wiceprezydentem Lublina Mariu-

Fot. Bartosz Proń

szem Banachem oraz przedstawicielami Urzędu Miasta Lublin. Zapoznali się z historią i współczesnym dorobkiem społeczno-gospodarczym i kulturalnym Lublina oraz strategią jego rozwoju na przyszłość. Zwiedzili też miejsca ważne dla historii i kultury miasta.

Trwałym dorobkiem Forum będzie kilka publikacji naukowych, ukazujących spektrum problemów, z jakimi boryka się współczesna edukacja Polski i Ukrainy. Jedną z nich jest będąca obecnie w druku monografia pt. *Drogi i bezdroża edukacji w okresie pandemii COVID-19*². Gotowy jest też już tom „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio J, Paedagogia-Psychologia”³. Planowane są dwa kolejne wydawnictwa poświęcone tematyce poruszanej podczas obrad. Ponadto uczestnicy Forum przyjęli rezolucję wyrażającą głęboki szacunek i hołd bohaterom ukraińskim, deklarując pomoc na rzecz rozwoju i odbudowy suwerennej, demokratycznej Ukrainy.

Dr Grzegorz Sanecki

Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki UMCS

Sekretarz IX Polsko-Ukraińskiego/Ukraińsko-Polskiego

Forum Naukowego

² Link do broszury informacyjnej: https://drive.google.com/file/d/1W0PidgYapQqbNTPeEio7Uf4B6L12FYF/_/view?usp=sharing.

³ <https://journals.umcs.pl/j/issue/view/694>.

UMCS na Targach Edukacyjnych w Tanzanii

14 maja 2022 r. na Uniwersytecie w Dar es Salaam (największej i najstarszej uczelni publicznej w Tanzanii, która powstała w 1961 r. jako wydział zamiejscowy Uniwersytetu Londyńskiego, jeszcze przed uzyskaniem przez kraj niepodległości) odbyły się Targi Edukacyjne EU Education Fair. Organizator targów – Delegatura UE w Tanzanii zaprosiła do udziału w wydarzeniu ambasady krajów członkowskich UE. Z zaproszenia skorzystały ambasady: Belgii, Finlandii, Francji, Holandii, Irlandii, Niemiec, Polski, Szwecji i Włoch. Z kolei Ambasada RP w Tanzanii do udziału w targach zaprosiła uczelnie wyższe, w tym Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Po krótkiej prezentacji rządowej oferty stypendialnej przez konsula RP Piotra Kruzego większość czasu przyznanego Polsce została wykorzystana na przedstawienie oferty kształcenia na naszym Uniwersytecie.

Stoisko Polski i UMCS odwiedziło ok. 300 osób. Były one zainteresowane takimi kierunkami jak: Business Analytics, Data Science, Medical Biology, Molecular Biology, International Relations, Chemistry, Intercultural Communication in Education and Workplace. Kandydatom pytającym o kierunki, które nasza Uczelnia oferuje jedynie w języku polskim (m.in. finanse, zarządzanie, informatyka, sztuki muzyczne, matematyka, a nawet filologia polska), został zaproponowany udział w dwusemestralnym intensywnym kursie języka polskiego prowadzonym przez Centrum Języka i Kul-

tury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. Stoisko odwiedziło również kilkoro Tanzańców, którzy uciekli przed wojną na Ukrainie. Byli zainteresowani kontynuacją studiów na UMCS. Ponadto tanzańscy naukowcy pytali o możliwość współpracy w zakresie prowadzenia wspólnych badań. Tym, którzy byli związani z naukami ekonomicznymi, przekazano przygotowaną przez dziekana WE UMCS dr. hab. Mariusza Kicię książkę z profilami naukowymi pracowników badawczo-dydaktycznych, którzy wyrazili chęć współpracy z uczelniami tanzańskimi.

Warto zaznaczyć, że UMCS buduje swoją markę w Tanzanii już od kilku lat. W 2018 r. m.in. w Dar es Salaam, Aruszy, Dodomie, Morgoro i Irindze odbyły się Dni Otwarte, które zaowocowały podjęciem studiów na UMCS przez wiele osób. Obecnie studiuje u nas 21 Tanzanek i Tanzańców. Kolejnych 10 osób pochodzi z innych krajów Afryki Wschodniej. Dziesięć osób już zakończyło studia, ale część z nich nadal jest związana z Uczelnią, np. mgr Robert Ainebyona z Ugandy znalazł zatrudnienie w Zespole ds. Rekrutacji Anglojęzycznej, a mgr Brian Chaggu rozpoczął studia doktoranckie w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych. Studenci z Afryki są bardzo aktywni i wzbogacają studenckie życie kulturalne w Lublinie. Wystarczy wymienić inicjatywy Briana Chaggu (Hakuna Matata), Anny Sangi, Jimmy'ego Okoki i Caleba Manziego (UMCS Butterflies) czy Sheana Magavu (Helping Hand).

Wydział Ekonomiczny UMCS bardzo blisko współpracuje z Jordan University College (JUCo) Faculty of Commerce w Morogoro w Tanzanii. Z tą uczelnią zrealizowano program Erasmus KA107, w ramach którego jedna studentka przyjechała na semestr do Lublina, nastąpiła też wymiana tygodniowa nauczycieli akademickich. Reprezentant Wydziału Ekonomicznego odbył semestralne wyjazdy jako *visiting professor* w JUCo. Ponadto JUCo, UMCS i Uniwersytet w Salzburgu zorganizowały wspólnie konferencję „Changes and Identity”, czego efektem była publikacja współredagowana przez pracownika UMCS.

Zainteresowanie studentów JUCo kolejnymi wyjazdami jest ogromne, dlatego WE UMCS wystąpił z wnioskiem o zwiększenie limitu przyjeżdżających z Tanzanii studentów w kolejnym okresie.

Konrad Czernichowski
Wydział Ekonomiczny UMCS

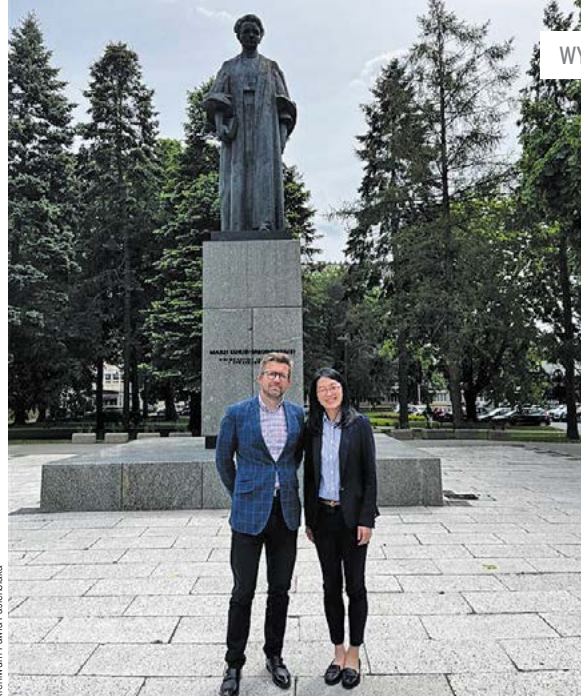
Goście zagraniczni na Wydziale Ekonomicznym

Maj 2022 r. na Wydziale Ekonomicznym obfitował w wizyty zagranicznych gości. Podczas pobytu w Lublinie przeprowadzono rozmowy, w trakcie których ustalano szczegóły współpracy.

W dniach 9–13 maja wydział odwiedzili prof. Yevhen Krykavskyy i dr Svitlana Lykholat z Politechniki Lwowskiej. Wizyta odbyła się dzięki zaangażowaniu dr. hab. Marcina Lipowskiego, prof. UMCS.

W dniach 16–20 maja na Wydziale Ekonomicznym odbyła się wizyta prof. Louise Manning z University of Lincoln w Wielkiej Brytanii. Pani profesor wygłosiła wykład dla pracowników pt. „The role of the university in engaging with business and promoting enterprise at local and national levels”, który rzucił nowe światło na realizację trzeciego kryterium ewaluacji. Prof. L. Manning jest ekspertem w projekcie NCN Sonata „2019/35/D/HS4/00801”, realizowanym pod kierownictwem dr Mileny Bieniek w Instytucie Nauk o Zarządzaniu i Jakości.

W tym samym czasie dziekan Wydziału Ekonomicznego dr hab. Mariusz Kicia gościł delegację z Tanzanii – przedstawicieli Wydziału Handlu z Jordan University College w Morogoro. Dr Raphael Habi, dziekan Wydziału Handlu oraz dr John Tlegray, kierownik Katedry Rachunkowości i Finansów realizowali zajęcia dla studentów programu Erasmus+ oraz kontynuowali rozmowy na temat szerszej współpracy pomiędzy Wydziałem Ekonomicznym UMCS i Wydziałem Handlu JUCo, zapoczątkowane podczas kwietniowej wizyty naszych pracowników w Tanzanii. Podczas blisko tygodniowego pobytu w Lublinie przedstawiciele JUCo spotkali się z rektorem UMCS prof. dr. hab. Radosławem Dobrowolskim i prorektorem prof. dr. hab. Wiesławem Gruszekim, przeprowadzili wykład dla pracowników Wydziału Ekonomicznego nt. obszarów możliwej współpracy, odwiedzili nowo otwarte Welcome Center UMCS oraz poznali dziedzictwo kulturowe Lublina. Wizyta odbyła się dzięki zaangażowaniu dr. Konrada Czernichowskiego z Katedry Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej. Dr Konrad Czernichowski realizuje zajęcia i badania naukowe, przebywając przez kilka miesięcy w semestrach zimowych na Jordan University College. Dzięki jego pomocy zorganizowane zostały spot-

Archiwum Pawła Pasierbiaka

◀ Dr Jinhee Yoo i dr hab. Paweł Pasierbiak

Archiwum Pawła Pasierbiaka

◀ Dr Jinhee Yoo z dr. Mięczyśławem Pawłowskim i studentami kierunku Data Science

Fot. Bartosz Poll

◀ Spotkanie z delegacją z Tanzanii

kania podczas kwietniowej wizyty delegacji WE UMCS w Tanzanii w kilku ośrodkach, w tym w Morogoro.

Wizyty zagraniczne na Wydziale Ekonomicznym zwieńczyły odwiedziny dr Jinhee Yoo z Gannon University w Erie (USA). W dniach 23–27 maja, dzięki zaangażowaniu dr. hab. Pawła Pasierbiaka, studenci mogli wysłuchać wykładów dr J. Yoo. Przeprowadzone rozmowy mają zaowocować rozszerzeniem oferty przedmiotów w językach obcych dla studentów w kolejnych latach. Ponadto dr J. Yoo podczas wizyty zapoznała się z polską kulturą dzięki spotkaniom z pracownikami wydziału oraz odwiedziła Welcome Center UMCS.

Agnieszka Gryglicka

Jubileusz 115-lecia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

W 2022 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie obchodzi piękny jubileusz – 115-lecie swego powstania. Z tej okazji miało miejsce wiele ważnych wydarzeń, w których czynnie uczestniczyły władze i pracownicy Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS, z którym biblioteka ma podpisane porozumienie o współpracy partnerskiej.

Obchody zainicjowano 10 maja otwarciem jubileuszowej wystawy rękopisów ze zbiorów biblioteki pt. „Słowa ulatują, pismo pozostaje...”. Uczestniczyła w nim dyrektor INoKSiM prof. Iwona Hofman. Celem wystawy jest „prezentacja unikatowych manuskryptów, najcenniejszych pod względem treści i wyglądu, ponadto swoją tematyką związanych z Lublinem i Lubelszczyzną”. Prezentowane są rękopisy, które wraz z pozostałymi zbiorami z kolekcji Hieronima Łopacińskiego, decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, weszły do Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Na wystawie można obejrzeć ok. 70 rękopisów, m.in. przywileje królewskie, dokumenty cechowe, ekstrakty z ksiąg staropolskich, sumariusze dokumentów historycznych, zespoły akt personalnych oraz bogatą korespondencję.

W obchody jubileuszu wpisało się również XII Lubelskie Forum Bibliotekarzy, które odbyło się 13 maja. Tra-

Fot. Grzegorz Winiński

dycyjnie podczas tego wydarzenia wręczono nagrody w konkursie „Lubelski Bibliotekarz Roku”, organizowanym przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Funkcję przewodniczącej kapituły konkursu od trzech lat pełni dr Renata Malesa z Katedry Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej UMCS. Celem konkursu jest promocja zawodu bibliotekarza oraz zaprezentowanie tych pracowników bibliotek, którzy w danym roku wyróżnili się ponadstandardowymi osiągnięciami, zasługując na wysoką ocenę i popularyzację dokonań. Tegoroczną laureatką została Joanna Puchacz, dyrektor Miejskiej Biblioteki w Tarnogrodzie.

Kolejne jubileuszowe wydarzenie miało miejsce w siedzibie biblioteki 23 maja. Była to Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Społeczna i kulturotwórcza rola bibliotek w czasie pandemii COVID-19”, w której czynnie uczestniczyły: prof. Iwona Hofman z referatem pt. „Digitalizacja zbiorów Instytutu Literackiego w Paryżu” oraz prof. Anita Has-Tokarz z referatem pt. „Pokolenie »usieciowionych« w bibliotece – rola biblioteki publicznej w rozwijaniu kapitału kulturowego i kompetencji przyszłości u dzieci i młodzieży”. Wystąpienia zaprezentowały również: Izabela Koryś, kierownik Pracowni Bibliotekoznawstwa Biblioteki Narodowej („Ocena skutków pandemii COVID-19 dla funkcjonowania bibliotek w perspektywie krótko- i długoterminowej”), Ewa Hadrian, kierownik Działu Informacji i Promocji WBP im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie („Kultura w czasach zarazy – tradycja w nowej formie”) oraz Jolanta Janiec, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hrubieszowie („*Będąc głodnym, dbaj o smak* – jak Miejska Biblioteka Publiczna w Hrubieszowie działa w zmieniającej się rzeczywistości”). Konferencja zgromadziła wielu gości – przedstawicieli władz samorządowych, świata nauki i kultury, dyrektorów bibliotek wojewódzkich z całej Polski oraz dyrektorów i bibliotekarzy z bibliotek Lublina i regionu.

24 maja odbyła się gala jubileuszowa w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, która była zwieńczeniem uroczystości rocznicowych oraz okazją do przedstawienia najważniejszych osiągnięć placówki i wręczenia odznaczeń państwowych. Instytut Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS reprezentowała prof. Anita Has-Tokarz, która pełni również funkcję zastępcy przewodniczącego Rady Naukowo-Programowej Biblioteki. Na galę przybyło wielu znakomitych gości, m.in. przed-

Fot. Grzegorz Winiński

stawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, władze województwa na czele z wojewodą lubelskim Lechem Sprawką i wicewojewodą Robertem Gmitruczkiem, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta Lublin, Lubelskiego Oddziału NBP, organizacji branżowych takich jak Instytut Książki, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Polski Związek Bibliotek, dyrektorzy bibliotek, poczynając od dr. Tomasza Makow-

skiego, dyrektora Biblioteki Narodowej, poprzez dyrektorów bibliotek wojewódzkich z całej Polski, bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych z Lublina i regionu, przedstawiciele lubelskiego świata nauki i kultury.

Cieszymy się, że pracownicy naszej Uczelni byli obecni na tych ważnych wydarzeniach, a szacownej jubilatce życzymy kolejnych pięknych jubileuszy.

Renata Malesa

Wykładowcy z Instytutu Filologii Polskiej UMCS na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu

W ramach realizacji międzynarodowego projektu dydaktycznego pn. „Obraz świata i człowieka w świetle polszczyzny dawnej i współczesnej. Seminarium i warsztaty (etno)lingwistyczne dla studentów i doktorantów polonistyki Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu (Czechy)” pracownicy Instytutu Filologii Polskiej UMCS odbywali stacjonarne zajęcia dydaktyczne dla studentów Sekcji Polonistycznej Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu. Stanowiły one część specjalnie stworzonego semestralnego kursu przedmiotu pn. seminarium etnolingwistyczne, którego celem było zapoznanie czeskich studentów z opisem języka polskiego w aspekcie utrwalonego w nim obrazu świata i jego związku z kulturą, w tym z wypracowaną na gruncie lubelskim pod kierunkiem śp. prof. Jerzego Bartmińskiego koncepcją językowego obrazu świata i metodami jego rekonstrukcji.

W ramach przeprowadzonych w Ołomuńcu na przełomie kwietnia i maja 2022 r. zajęć seminaryjnych studentom zaprezentowano wybrane wyobrażenia świata i człowieka utrwalone w polskim językowym obrazie świata – stereotypy roślin (dr Anna Kaczan i dr Katarzyna Prorok) oraz stereotypy etniczne i narodowe (dr Monika Łaszkiewicz).

13 maja w Uniwersytecie Palackiego odbyła się sesja naukowa podsumowująca projekt. Wykłady eksperckie wygłosili: prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, która mówiła o wartościach i wartościowaniu w języku Polaków oraz profilowaniu pojęć w polszczyźnie,

Archiwum autora

oraz dr hab. Marta Nowosad-Bakalarczyk, która omówiła obraz świata w kontekście etyki komunikacji. Wyśłuchano też referatów czeskich studentów – autorów najlepszych prac zaliczeniowych wykonanych w ramach seminarium etnolingwistycznego, dotyczących wybranych wycinków polskiego językowego obrazu świata. Stanowiły one dobry przykład aplikacji do opisu polszczyzny narzędzi badawczych wypracowanych w ramach lubelskiej szkoły etnolingwistycznej. Cieszymy się, że stworzone w naszym środowisku koncepcje są przedmiotem zainteresowania środowiska ołomunieckiego polonistyki.

Projekt, w ramach którego zorganizowano wyjazd do Czech, powstał we współpracy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytetu Palackiego. Jest finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu „Promocja Języka Polskiego” (nr umowy BJP/PJP/2021/1/00014/U z 27.10.2021 r.)

Marta Nowosad-Bakalarczyk
Koordynator projektu

Fot. Dariusz Kolkowski. © Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce

„Grundprobleme...” po raz trzydziesty drugi

W latach 80. XX w. czwórka profesorów, ówczesnych luminary europejskiej archeologii – Herwig Friesinger z uniwersytetu w Wiedniu, Kazimierz Godłowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Jarosław Tejral z Akademii Nauk ówczesnej Czechosłowacji z Brna oraz Titus Kolník z Bratysławy – doszła do wniosku, że należy przystąpić do porządkowania poglądów na chronologię zjawisk historycznych w strefie wokół środkowego biegu Dunaju. Założyli interdyscyplinarną tego przedsięwzięcia, wtedy głównie z udziałem historyków starożytności, oraz wciągnięcie do dyskusji młodych naukowców. Projekt otrzymał nazwę „Grundprobleme der relativen und absoluten Chronologie von der Latènezeit bis zum Frühmittelalter” i zakładał coroczne spotkania w ramach konferencji. Odbywały się one w różnych krajach, a ich plonem jest seria opasłych tomów zbierająca najcenniejsze opracowania – w językach kongresowych, rzecz jasna, które wchodziły do obiegu naukowego¹. Dzisiaj każdy szanujący się archeolog po prostu musi być zaznajomiony z tą serią, gdyż inaczej jego pozycja naukowa na rynku nie osiągnie odpowiedniego poziomu.

Wydarzenia polityczne na kontynencie oraz pandemia zachwiały nieznacznie założoną regularnością

spotkań. Niemniej w dniach 27–30 kwietnia 2022 r. odbyło się „32. Internationales Symposium” z cyklu pt. „Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donauraum”, zorganizowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce perfekcyjnie. Na spotkanie przybyli archeolodzy ze Słowacji, z Czech, Węgier, Austrii, Niemiec, Polski i Białorusi (na uchodźctwie). Wysłuchano 17 referatów i dyskutowano nad dwoma posterami. Spotkanie było też świetną okazją do świętowania 80. urodzin jednego z weteranów projektu – prof. Karola Piety ze Słowackiej Akademii Nauk w Nitrze, znakomitego archeologa, prawdziwego autorytetu naukowego, po prostu wspaniałego, obdarzonego niezwykłą życzliwością człowiekiem.

Na atrakcyjności spotkania zaważył również fakt, że pierwszego dnia obrady odbywały się w głębokich podziemiach kopalni soli, a uczestnikom zafundowano jej zwiedzanie. Drugi dzień obrad miał miejsce w Sali Gotyckiej Zamku Żupnego, będącego siedzibą Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. Wszyscy zaskoczeni byli nie tylko gościnnością tej instytucji, ale przede wszystkim klasą zbiorów – kolekcja solniczek nie ma sobie równej w Europie, a wiedza na ich temat przekazana przez pracowników muzeum była uczną samą w sobie.

Instytut Archeologii UMCS reprezentowała dr hab. Barbara Niezabitowska-Wiśniewska z rewolucyjną tezą o możliwości kontynuacji osadnictwa germańskiego na Roztoczu jeszcze w początkach średniowiecza.

¹ Np. A. Kokowski, *Jubileuszowe „Grundprobleme”*. Spotkanie archeologów i niesamowite odkrycie, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 2 (143): 2008, s. 50; tenże – „Grundprobleme...” w Polsce, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 10: 2013 (200), s. 34.

W ogólnym przekonaniu przecież Europa Środkowa winna być już wtedy w pełni słowiańska. Mogła ją postawić po przeprowadzeniu złożonych badań interdyscyplinarnych reliktyw cmentarzyska w Ułowie, dzięki którym „wywróciła” datowanie powstania odkrytych tam monumentalnych platform drewnianych, zbudowanych w przestrzeni cmentarzyska ze schyłku starożytności. Dotąd uważano je za integralną część zagospodarowania strefy grzebalnej, założonej przez przybyłych tutaj Gotów w III w. po Chr. Rewolucyjność tezy zakłada również funkcjonowanie, przez przynajmniej trzy pokolenia (!), na dodatek w relatywnie niedalekim w stosunku do siebie sąsiedztwie, osad przybyłych ze wschodu Słowian z siedliskami zakładanymi

najpewniej przez uciekających znad Dunaju przedstawicieli plemion germańskich, zupełnie prawdopodobne, że legendarnych Herulów.

Zaprezentowano również efekt naukowy dwóch lubelskich projektów – poświęconych korpusowi importów rzymskich i kapitalnemu pomysłowi publikowania tzw. znalezisk luźnych zgromadzonych przez Muzeum im. S. Staszica w Hrubieszowie².

Kolejne spotkanie zaplanowano w Austrii.

Andrzej Kokowski

² Porównaj omówienie – A. Kokowski, *Świetny koniec – jeszcze lepszy początek*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 2/283: 2022, s. 70–72.

Centrum Europy Wschodniej UMCS na rzecz Ukrainy

Od początku inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Centrum Europy Wschodniej UMCS zaangażowało się w rozmaite działania zarówno na rzecz wsparcia osób uciekających przed wojną, jak i w zakresie upowszechniania wiedzy o Ukrainie i wojnie rosyjsko-ukraińskiej.

Poza zaangażowaniem w działania pomocowe na rzecz Ukrainy organizowane na naszej Uczelni dyrektor oraz pracownicy CEW prowadzili również inne działania i aktywności wspierające Ukrainę i Ukraińców. Dyrektor CEW prof. dr hab. Walenty Baluk oraz dr Nadia Gergało-Dąbek zorganizowali m.in. zakup i transport ze Lwowa ukraińskojęzycznych książek Wydawnictwa Starego Lwa (Видавництво Старого Лева) dla potrzeb Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Niech się serce obudzi” im. Jana Pawła II w Lubartowie, które przyjęło ukraińskie dzieci.

Innym działaniem było zorganizowanie 30-godzinnego kursu języka polskiego dla uchodźców w ramach Ukraińskiej Przestrzeni Kulturowo-Edukacyjnej powołanej przez Centrum Europy Wschodniej we współpracy z ACKiM Chatka Żaka, który przeprowadziła dr Nadia Gergało-Dąbek.

Ważnym elementem aktywności Centrum Europy Wschodniej w tym czasie była działalność eksperta dotycząca rosyjsko-ukraińskiej wojny oraz upowszechnianie wiedzy o sytuacji w Ukrainie. Dyrektor CEW prof. dr hab. Walenty Baluk jako ceniony ekspert był uczestnikiem licznych audycji radiowych i programów telewizyjnych. Dr Nadia Gergało-Dąbek przeprowadziła kilkanaście lekcji o genezie i istocie rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie w lubelskich liceach, m.in. w III LO im. Unii Lubelskiej, IV LO im. Stefanii Sempołowskiej, XXIX LO im. cc. mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. Zapor. oraz XXX LO im. księdza Jana Twardowskiego. Zainteresowaniem wśród młodzieży szkolnej cieszyły się również lekcje dr Nadii Gergało-Dąbek o języku, kulturze i tożsamości ukraińskiej.

Działalność Centrum Europy Wschodniej we wspomnianych obszarach była odpowiedzią na zapotrzebowanie na wiedzę o Ukrainie i przyczynach rosyjsko-ukraińskiej wojny, które gwałtownie wzrosło w związku z rosyjską inwazją.

Nadia Gergało-Dąbek

Pogoda kosmiczna, skutki i zagrożenia. Wykład prof. Stefaana Poedtsa

31 maja 2022 r. na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS odbył się popularnonaukowy wykład prof. dr. hab. Stefaana Poedtsa (KU Leuven, Belgia oraz UMCS) poświęcony pogodzie kosmicznej. Wydarzenie zostało zrealizowane przy wsparciu finansowym Gminy Lublin, w ramach programu Visiting Professors in Lublin.

Z wykładu mogliśmy się dowiedzieć, że pogoda kosmiczna to ogół zjawisk obserwowanych na Słońcu oraz w obszarze wnętrza ziemskiej magnetosfery, tj. do 50 000 km od Ziemi. Zjawiska te wykazują wiele analogii względem pogody na naszej planecie, chodzi tu np. o zmiany intensywności wiatru słonecznego. Wskutek zmiennych zjawisk rośnie strumień wysokoenergetycznych cząstek i promieniowania wokół Ziemi. Pogoda kosmiczna ma istotny wpływ na ziemską magnetosferę, jonosferę, a w skrajnych przypadkach także na klimat. Zależy od niej m.in. funkcjonowanie komunikacji radiowej, sieci energetycznych i systemów elektronicznych w kosmosie.

Na badaniach oraz prognozowaniu wpływu aktywności słonecznej na sytuację na Ziemi skupiają się naukowcy i wyspecjalizowane centra, takie jak chociażby MET Office Space Weather Operations Centre w Wielkiej Brytanii czy NOAA Space Weather Prediction Center w USA. Szczególną uwagę zwracają na rozbłysk słoneczny, czyli zespół zjawisk oraz procesów fizycznych, który jest efektem nagłego wydzielania w atmosferze naszej Gwiazdy ogromnej ilości energii. Zjawiska te są efektem anihilacji pola magnetycznego. Czas trwania rozbłysku waha się od kilkunastu minut do aż półtorej godziny. Emitowane są wówczas ogromne ilości energii w postaci fal elektromagnetycznych (od gamma do radiowych) oraz strumienie cząstek (elektronów, protonów, jonów) o prędkościach dochodzących do 70% prędkości światła w próżni.

Profesor mówił także o tym, że każda gwiazda raz na jakiś czas emituje rozbłyski o wyjątkowej mocy, tzw. ekstremalne rozbłyski, np. 3 maja br. Obserwatorium Dynamiki Słońca (SDO) amerykańskiej agencji kosmicznej NASA zarejestrowało ekstremalny rozbłysk ultrafioletowy na Słońcu. Tak intensywne promieniowanie zjonizowało górną część ziemskiej atmosfery, tym samym „zaciemniając” fale radiowe nad Oceanem Atlan-

Fot. Marta Kostrzewa

tyckim oraz Europą. Sygnały radiowe poniżej 30 MHz były tłumione przez ponad godzinę.

Prof. S. Poedts odniósł się również do burzy magnetycznej z 1859 r. Między 28 sierpnia a 2 września obserwowano liczne plamy na Słońcu, a 1 września astronom amator Richard Christopher Carrington zaobserwował rozbłysk, który utworzył tzw. koronalny wyrzut masy. Obłok dotarł do Ziemi w zaledwie 18 godzin (zazwyczaj trwa to od 3 do 4 dni). W efekcie 2 września rozpoczęła się na naszej planecie najintensywniejsza w historii burza magnetyczna. Jej efektem były m.in. awarie sieci telegraficznych w Europie i Ameryce, zdarzały się przypadki zapalania się od isker papieru w telegrafach. Prąd indukowany w urządzeniach telegraficznych był tak silny, że nawet po odłączeniu ich z baterii nadal można było nadawać komunikaty. Kolejnym efektem burzy zwanej dziś zdarzeniem Carringtona była widoczna na całym świecie zorza polarna – dostrzegli ją nawet mieszkańcy Wysp Karaibskich.

Według raportu National Research Council of the National Academy of Science burza podobna do zdarzenia Carringtona mogłaby dziś spowodować globalną katastrofę – istnieje duże prawdopodobieństwo, że zniszczeniu uległby cały system energetyczny krajów uprzemysłowionych.

Temat pogody kosmicznej jest bardzo ciekawy, dlatego na wykład prof. Stefaana Poedtsa przybyło liczne grono osób zainteresowanych wspomnianymi zagadnieniami.

Marta Kostrzewa

Konferencja „Information, Communication, Society 2022”

W dniach 19–21 maja 2022 r. odbyła się online 11. edycja International Academic Conference „Information, Communication, Society 2022” (ICS-2022), zorganizowana przez Department of Social Communication and Information Activity, Lviv Polytechnic National University oraz Department of Management Information Systems Vasyl’ Stus Donetsk National University, w której uczestniczyli pracownicy Katedry Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS.

Czynny udział w konferencji był kolejnym przejawem aktywnej współpracy, jaka od kilku lat ma miejsce między pracownikami INoKSiM i Department of Social Communication and Information Activity z Narodowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika”. Obejmuje ona m.in. staże naukowe i pracę w Komitecie naukowo-programowym kolejnych edycji konferencji. Od trzech lat jego członkiem jest dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS.

Zakres problemowy tegorocznej edycji obejmował takie zagadnienia, jak m.in. informacja i dokumentacja w nowoczesnym systemie nauki i badaniach naukowych; komunikacja społeczna i medialna; technologie w zarządzaniu informacją i przetwarzaniu danych; nowe technologie informacyjno-komunikacyjne, internet i strony WWW; bezpieczeństwo w przestrzeni informacyjnej państwa; e-demokracja i e-administracja; psychologiczne i pedagogiczne aspekty dokumentacji i informacji naukowej; archiwa, biblioteki i muzea w rozwijającym się społeczeństwie informacji.

Podczas konferencji referaty wygłosili: dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS (*Alpha generation in children's libraries in Poland. „Digital Kids – children's digital playground” as an example of a project*); dr hab. Anna Granat (*Human aspects of human-machine dialog*); dr Renata Malesa (*Academic libraries during the COVID-19 pandemic – the use of electronic sources on the example of the Library of Maria Curie-Skłodowska University in Lublin*); dr Renata Malesa, dr Svitlana Lisina (Lviv Polytechnic National University; *Electronic information resources for higher education seekers*); dr Grażyna Piechota (*Gamification in digitization – animated gifs from the collections of digital libraries*).

Prof. Anita Has-Tokarz była też jedną z osób, które otwierały obrady. Podziękowała za zaproszenie do współpracy oraz wyraziła słowa uznania i szacunku za to, że w trudnym czasie wojny pracownicy uczelni ukraińskich nie przerwali procesu edukacji, aktywnie prowadzą badania oraz podejmują ważne inicjatywy naukowe. Słowa wstępu do uczestników skierowali również prof. Pavlo Zhezhnych – prorektor ds. edukacji i informatyzacji Narodowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika”, prof. Olga Anisimova – kierownik Katedry Zarządzania Systemami Informacyjnymi Vasyl’ Stus Donetsk National University oraz Associate Professor Oleksandr Markovets – kierownik Katedry Social Communication and Information Science Narodowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika”.

Podczas konferencji w sesji plenarnej oraz 9 sesjach tematycznych wygłoszono 94 referaty. W wielu z nich przedstawiono wyniki badań odnoszących się do aktualnej sytuacji wojny w Ukrainie, jej wymiaru informacyjnego, medialnego i komunikologicznego. W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 badaczy z Ukrainy i Polski. Jego ważną częścią był również okrągły stół, którego tematem była „Komunikacja społeczna wspólnot wirtualnych”.

Serdecznie gratulujemy wszystkim referentom i organizatorom. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku, na 12. edycji konferencji możliwe będzie spotkanie stacjonarne we Lwowie.

Renata Malesa

Archiwum Centrum Promocji

Archiwum Katedry Dydaktyki UMCS

Archiwum Katedry Dydaktyki UMCS

↑ Wizyta w Helsepedagogisk Steinerskole Ljabru. Od lewej: dr Krystyna Kusiak, dr hab. Teresa Parczewska, dr hab. Beata Bednarczuk, dr hab. Urszula Oszwa

← Sesja wymiany doświadczeń

Wizyta studyjna w Rudolf Steiner University College w Oslo

W ramach realizacji projektu „Rudolf Steiner’s pedagogy in teacher education of the 21st century” pracownicy Katedry Dydaktyki Instytutu Pedagogiki UMCS – dr hab. Teresa Parczewska, dr hab. Beata Bednarczuk, dr hab. Urszula Oszwa oraz dr Krystyna Kusiak – wzięli udział w wizycie studyjnej w Rudolf Steiner University College w Oslo w dn. 23–25 maja 2022 r. Projekt finansowany jest z funduszy Mechanizmu Finansowego EOG 2014–2021 oraz ze środków krajowych (na podstawie umowy nr 19/K1/D1/W/0014). Główne cele wyjazdu to: podniesienie kompetencji dydaktycznych kadry poprzez zapoznanie się ze specyfiką programową, metodyczną, przestrzenną i organizacyjną w steinerowskim modelu kształcenia oraz nawiązanie współpracy dydaktycznej i naukowo-badawczej między wspomnianą placówką a Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. W tym drugim obszarze zamierzeniem było wyłonienie wspólnych pól zainteresowań i rozpoznanie problemów badawczych, których rozwiązania będą mogły się podjąć zespoły utworzone przez pracowników obu uczelni.

Program wizyty obejmował przede wszystkim zapoznanie ze współczesną interpretacją podstaw pedagogiki Rudolfa Steinera (zwanej waldorfską) oraz implemen-

tacją jej założeń na różnych poziomach i w różnych typach kształcenia. W przebieg sesji wprowadzających zaangażowani byli liczni pracownicy RSUC: dyr. Dagny Ringheim, koordynator wizyty Anne-Mette Stabel PHD oraz adiunkci: Frode Barkved, Renate K. Østergaard, Ingvild Skeie, Vilde Stabel, Josefin Winther, Morten Stene, Linda Jolly, Sidsel Hovland. Obok syntetycznego omówienia zagadnień teoretycznych pojawiła się prezentacja specyficznych dla pedagogiki waldorfskiej założeń programów studiów w zakresie kształcenia wychowawców przedszkolnych i nauczycieli oraz pedagogiki społecznej i tzw. programu magisterskiego. Strona polska zrewanżowała się przedstawieniem charakterystyki organizacji i programu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w UMCS.

Ponadto uczestniczki wizyty miały możliwość wzięcia udziału w zajęciach realizowanych przez studentów Rudolf Steiner University College z zakresu ogrodnictwa, muzyki, rękodziela i teatru. Odwiedziły również placówki waldorfskie: Helsepedagogisk Steinerskole Ljabru (szkoła dla dzieci o specjalnych potrzebach) oraz Moss Steinerschool i Moss Steiner Kindergarten (szkoła i przedszkole pracujące według założeń pedagogiki Steinera). Zapoznały się tam z organizacją przestrzeni szkolnej i przyszkolnej, uczestniczyły w zajęciach oraz spotykały się z nauczycielami.

Obiecującymi rezultatami wizyty studyjnej są: uzgodnienie rewizyty w UMCS przedstawicieli Rudolf Steiner University College w Oslo, wstępne zarysowanie wspólnych planów badawczych oraz powstająca koncepcja wykorzystania doświadczeń dydaktyki steinerowskiej dla podniesienia jakości kształcenia nauczycieli na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Krystyna Kusiak

IV Konkurs wiedzy o wykonywaniu zawodu radcy prawnego

20 maja 2022 r. w Ośrodku Dydaktyczno-Szkoleniowym Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odbył się etap finałowy IV Konkursu wiedzy o wykonywaniu zawodu radcy prawnego. Został zorganizowany przez Studenckie Koło Naukowe Profesji Prawniczych UMCS, działające na Wydziale Prawa i Administracji UMCS pod patronatem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, i był skierowany do studentów z całej Polski studiujących prawo na II, III, IV i V roku.

Tegoroczna edycja wydarzenia była bardzo wyczekiwana z uwagi na dwuletnią przerwę w jego organizacji. Zebrała duże grono uczestników. Konkurs składał się z dwóch etapów. Pierwszy rozstrzygnięty został 29 kwietnia 2022 r. i polegał na przygotowaniu pracy pisemnej na temat „Dopuszczalności reklamy usług prawnych świadczonych przez radcę prawnego”. Drugi etap, do którego zakwalifikowało się 5 osób, obejmował krótką odpowiedź ustną polegającą na rozwiązaniu problemu prawnego.

W skład jury weszli: r. pr. dr hab. Arkadiusz Bereza prof. UMCS, dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie i przewodniczący jury; r. pr. Ewa Urbanowicz, rzecznik prasowy OIRP; r. pr. Katarzyna Filipek, prezes Zarządu Fundacji OIRP w Lublinie „Znam Prawo”; r. pr. Andrzej Wrona, fundator głównej nagrody oraz aplikant radcowski Magdalena Piekarczyk, sekretarz jury. W części finałowej uczestniczyła publiczność oraz zaproszeni goście, w tym prodziekan WPiA dr hab. Jarosław Kostrubiec, prof. UMCS oraz byli prezesi SKNPP: mgr Mateusz Derdak i mgr Filip Wolski, aplikant I roku na aplikacji radcowskiej w OIRP w Lublinie.

Rywalizacja między uczestnikami była bardzo widowiskowa – zachwycili publiczność wiedzą i merytorycznym odniesieniem się do zadanego problemu prawnego. Wybór zwycięzcy nie był prosty, jednak po intensywnej naradzie jury ogłosiło wyniki konkursu. I miejsce zajęła Anna Sendejewicz, studentka IV roku prawa UMCS, która wygrała możliwość odbycia miesięcznej płatnej praktyki w Kancelarii Radców Prawnych Piotrowski & Wrona sp.p. w Lublinie. II miejsce

zdołała Aleksandra Sołtys, studentka IV roku prawa UMCS. III miejsce przypadło Ninie Łuczywek, studentce III roku prawa UMCS, która została także wyróżniona przez publiczność w drodze tajnego głosowania i otrzymała nagrodę w postaci vouchera o wartości 200 zł na książki, ufundowanego przez Księgarnię Internetową „Naukowa.pl”. IV miejsce zdobyła Dominika Pszczoła, studentka IV roku prawa UMCS. V miejsce przypadło Joannie Przybyło, studentce V roku prawa UMCS.

Zdobywcy od II do V miejsca otrzymali nagrody rzeczowe w postaci książek, dyplomy i vouchery na książki o wartości 500 oraz 300 zł, a wszyscy finaliści – drobne upominki. Przedsięwzięcie uświetnił patronat merytoryczny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie oraz patronat Fundacji OIRP w Lublinie „Znam Prawo”.

Ideą Konkursu wiedzy o wykonywaniu zawodu radcy prawnego, organizowanego od 2017 r., jest chęć zwrócenia uwagi na zróżnicowane aspekty wykonywania zawodu radcy prawnego wśród społeczności akademickiej oraz pobudzenie aktywności studenckiej.

Studenckie Koło Naukowe Profesji Prawniczych rozpoczęło działalność 11 stycznia 2016 r. Wśród celów działalności SKNPP UMCS są: rozpowszechnianie wiedzy z zakresu wykonywania zawodów prawniczych i administracyjnych oraz poznawanie i rozwijanie praktycznych aspektów działalności zawodów związanych z wymiarem sprawiedliwości, świadczeniem usług prawniczych, a także obsługą administracyjną obywateli. SKNPP organizuje wiele wydarzeń tematycznych, m.in. cykliczne spotkania eksperckie z praktykami czy wspomniany konkurs. Opiekunem naukowym koła jest r. pr. dr Monika Kępa (adiunkt w Katedrze Prawa Informatycznego i Zawodów Prawniczych UMCS).

SKNPP UMCS od początku swojej działalności współpracuje z OIRP w Lublinie, która obejmuje patronatem wydarzenia organizowane przez koło, a także z Fundacją OIRP w Lublinie „Znam Prawo” (deklaracja współpracy została podpisana 2 lutego 2017 r.).

*Dr Monika Kępa, opiekun SKNPP
Aleksandra Strzypek, prezes SKNPP*

Warsztaty laboratoryjne z geografii dla uczniów

27 maja 2022 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej odbyły się warsztaty laboratoryjne z geografii dla uczniów Zespołu Szkół im. gen. J. Kustronia w Lubaczowie w ramach realizacji projektu „Wzrost jakości kształcenia ogólnego w szkołach powiatu lubaczowskiego” (nr wniosku PPK.09.02.00-18-0086/17, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020 dla Działania: 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego, oraz ze środków

Fot. Michał Zembrzycki

Fot. Michał Zembrzycki

budżetu państwa). Gości przywitała prof. dr hab. Irena Pidek, zastępca dyrektora Instytutu Nauk o Ziemi i Środowisku. Warsztaty prowadzili pracownicy naukowcy instytutu. Odbyły się cztery rodzaje zajęć:

- „Piękno skał w mikroskopie” (prow. dr inż. Miłosz Huber) – warsztaty mineralogiczne i petrograficzne obejmujące przygotowanie i obserwację minerałów i skał z użyciem techniki makroskopowej i mikroskopowej;
- „Podróże naukowe – Arktyka” (prow. dr Łukasz Franczak) – warsztaty przyrodnicze pokazujące warunki środowiska przyrodniczego Arktyki i specyfikę prowadzonych tam badań naukowych;
- „Badania z użyciem dronów – teledetekcja niskopułapowa” (prow. dr Marcin Siłuch) – warsztaty teledetekcyjne (jak rozpoznawać obiekty terenowe na zdjęciach satelitarnych i lotniczych) oraz gra terenowa na podstawie ortofotomapy;
- „Badania gleb” (prow. dr hab. Jacek Chodorowski, prof. UMCS) – warsztaty gleboznawcze z rozpoznawania typów gleby, połączone z analizami i eksperymentami w laboratorium oraz malowaniem gleb. Zajęcia umożliwiły zdobycie wiedzy w sposób praktyczny. Zapewniły kontakt z naukowcami, użycie specjalistycznego sprzętu i profesjonalnego programowania.

*Michał Zembrzycki
Justyna Jawiarczyk*

O lubelskim Dniu Afryki w afrykańskiej prasie

W popularnym w Zimbabwe dzienniku „Chronicle” ukazał się artykuł poświęcony Dniowi Afryki świętowanemu w Lublinie. Jednym z inicjatorów wydarzenia jest Sean Magavu, student II roku biologii, spec. biologia medyczna na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Jak sam przyznaje, zaczął organizować wydarzenie, by stworzyć alternatywną formę rozrywki, która pozwoli doświadczyć na żywo afrykańskiej muzyki, tańca oraz poezji, by pamiętać o swoim pochodzeniu, pomimo kilometrów dzielących go od ojczyzny.

Kraje reprezentowane podczas spotkania to m.in. Ghana, Zimbabwe, RPA, Kenia, Tanzania i Eswatini. Artyści z Zimbabwe, którzy wzięli udział w wydarzeniu obok Seana Magavu, to m.in. zespół The UMCS Butterflies.

Dzięki takim wydarzeniom i informacjom, które ukazują się na łamach zagranicznej prasy, pokazujemy, że Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie jest uczelnią coraz bardziej otwartą, umiędzynarodowioną i rozpoznawalną w Afryce.

Agnieszka Gryglicka

XXIV Tydzień Samorządności

W dniach 9–13 maja 2022 r. odbył się online XXIV Tydzień Samorządności, zorganizowany przez Naukowe Studenckie Koło Samorządowców UMCS. W ramach tegorocznej edycji odbyły się dwa spotkania z lokalnymi politykami, debata sołtysów z różnych regionów Polski, wykład ekspercki oraz konkurs wiedzy o samorządzie terytorialnym.

Archiwum Centrum Promocji UMCS

XIV Tydzień Samorządności rozpoczął się od minuty ciszy ku pamięci zmarłego dzień wcześniej prof. Waldemara Parucha. Następnie dziekan Wydziału Politologii i Dziennikarstwa prof. Wojciech Ziętara powitał uczestników, podziękował organizatorom za przygotowanie przedsięwzięcia oraz oficjalnie otworzył wydarzenie.

Głównym punktem pierwszego dnia obrad było spotkanie z najmłodszym prezydentem miasta w Polsce – włodarzem Chełma Jakubem Banaszkim. Gość opowiedział o zmianach, które weszły w życie w czasie jego kadencji (m.in. wprowadzenie bezpłatnej komunikacji miejskiej). Uczestnicy dopytywali o wpływ epidemii na budżet miasta oraz o poziom partycypacji społecznej. Polityk zwrócił uwagę na mniejsze przychody z tytułu podatków oraz zawieszenie działalności firm, co jednak nie spowodowało zagrożenia płynności finansowej miasta. Wydarzenie poprowadził Dawid Błaszczewicz.

10 maja odbyło się spotkanie z burmistrzem Włodawy Wiesławem Muszyńskim. Tematem były kryzysy, z którymi w ostatnim czasie muszą mierzyć się samorządy. Poruszona została kwestia wpływu stanu wyjątkowego na mieszkańców miasta oraz organizacji pomocy dla uchodźców z Ukrainy. Publiczność interesowała się również tym, jak burmistrz ocenia nowelizację ordynacji wyborczej sprzed czterech lat, która zakłada wydłużenie kadencji jednostek samorządu terytorialnego oraz ograniczenie możliwości sprawowania funkcji wójta, burmistrza i prezydenta miasta do dwóch kadencji. Włodarz podkreślił, że wydłużenie kadencji jest bardzo dobrym rozwiązaniem i umożliwi lepszą realizację programu wyborczego.

Trzeciego dnia miała miejsce debata sołtysów, w której udział wzięli Wioleta Dzienniak (sołtys Sławia,

niewielkiej wsi w województwie wielkopolskim, zdobywczyni nagrody „Sołtysa Roku 2020”), Alicja Rogoz (sołtys Nowakowa pod Elblągiem, która w 2019 r., w wieku 19 lat, została najmłodszym sołtysiem w Polsce) oraz Paweł Szakiewicz (sołtys Sołectwa Szyleny, uczestnik programu telewizyjnego „Rolnik szuka żony”). Goście przedstawili swoje największe sukcesy, przybliżyli problemy, z którymi borykają się ich sołectwa, oraz podzielili się planami na dalszą karierę. Wydarzenie poprowadzili Łucja Wieleba i Dawid Błaszczewicz.

Ostatnim spotkaniem otwartym Tygodnia Samorządności był wykład Krzysztofa Jakubowskiego – działacza pozarządowego, prezesa Zarządu Fundacji Wolności, który moderował przewodniczący Naukowego Studenckiego Koła Samorządowców Marcin Szemraj. Gość zaprezentował cechy przejrzystości samorządu oraz omówił problemy, z jakimi musi mierzyć się organizacja w procesie pozyskiwania informacji publicznej.

Zwieńczeniem wydarzenia był konkurs wiedzy o samorządzie terytorialnym. W skład komisji konkursowej weszli: dr Justyna Wasił (opiekun koła), mgr Ewelina Makoś, Arkadiusz Plewik oraz Marcin Szemraj. Zwyciężył Rafał Kozłowski (politologia, II rok studiów I stopnia), drugie miejsce zajął Jakub Sarek (dziennikarstwo i komunikacja społeczna, III rok studiów I stopnia), a trzecie przypadło Jolancie Jaroń (politologia, II rok studiów I stopnia).

XXIV Tydzień Samorządności patronatem honorowym objęli: Prezydent Miasta Lublin, Fundacja Wolności, Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw oraz Europe Direct Lublin. Patronat medialny sprawowali Radio Lublin, Radio Centrum, TV UMCS oraz magazyn studentów politologii i dziennikarstwa UMCS „Polformance”.

Marcin Szemraj

Archiwum SKN Matematyków „Akademia Platońska”

Studenci UMCS na konferencji matematycznej

W dniach 13–15 maja 2022 r. członkowie Studenckiego Koła Naukowego Matematyków „Akademia Platońska” w składzie: Ignacy Zająć, Józef Ząpařka, Michał Adamczyk, Piotr Kosela wzięli udział w Ogólnopolskiej Konferencji Studentów Matematyki „Oblicze”, zorganizowanej na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przedstawiciele naszej Uczelni przygotowali trzy referaty oraz zaprezentowali dwa plakaty.

Pierwszego dnia referat pt. „Zasada energii swobodnej – czy mózg jest statystycznym silnikiem wnioskującym?” wygłosił Michał Adamczyk. Student przybliżył w nim tytułową zasadę sformułowaną przez brytyjskiego neuronaukowca Karla Fristona, który próbował za pomocą matematycznego formalizmu tłumaczyć działanie procesów poznawczych mózgu.

Drugiego dnia Józef Ząpařka wygłosił referat pt. „Konstrukcje klasyczne i teoria Galois”. Opowiedział o problemach matematycznych nurtujących już starożytnych Greków oraz przedstawił ich rozwiązanie, które powstało całkiem niedawno i wymagało rozwinięcia pewnych metod algebry abstrakcyjnej. Tego samego dnia odbyła się również sesja plakatowa, podczas której Michał Adamczyk i Piotr Kosela przedstawili plakat pt. „Matematyka jako nauka quasi-empiryczna”. Ukazali na nim inny sposób widzenia samej matematyki i tego, jak jest rozwijana.

Popularnością cieszył się także poster Ignacego Zająć pt. „Matematyka w muzyce”, który zapewnił mu

drugie miejsce w konkursie na najlepszy plakat. Ignacy Zająć opisał powiązania między matematyką a muzyką. Wykorzystał także kody QR, które umożliwiły odsłuchanie przykładów.

Ostatniego dnia Piotr Kosela przedstawił referat pt. „Automaty komórkowe Pedersena”, którego tematyka balansowała między matematyką a informatyką teoretyczną. Zaprezentował swoje badania nad automatami komórkowymi i opisał ich szczególną klasę, która ma potencjał do wykonywania uniwersalnych obliczeń. Podczas sesji uczestnicy mogli również posłuchać referatów poświęconych algebrze abstrakcyjnej czy teorii mnogości. Pojawiła się także topologiczna analiza danych oraz teoria informacji kwantowej.

Ignacy Zająć, Józef Ząpařka, Michał Adamczyk oraz Piotr Kosela zapewniają, że Ogólnopolska Konferencja Studentów Matematyki „Oblicze” była dla nich ciekawym i kształcącym doświadczeniem. Będą miło ją wspominać, mając jednocześnie nadzieję, że w przyszłości pojawi się okazja, by wybrać się na kolejną edycję.

Zapraszamy wszystkie osoby zainteresowane matematyką do uczestnictwa w Studenckim Kole Naukowym Matematyków „Akademia Platońska”. Opiekunem koła jest dr Eliza Jackowska-Boryc (eliza.jackowska-boryc@mail.umcs.pl).

Studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Matematyków „Akademia Platońska”

Warsztaty dla dzieci z Ukrainy

Studenckie Koło Naukowe Chemików „Bioaktywni” we współpracy z pracownikami akademika „Helios” zorganizowało warsztaty dla dzieci z Ukrainy, w których brali też udział ich rodzice.

Na początku uczestnicy, pod okiem członków naszego koła, mieli okazję własnoręcznie wykonać mydła oraz kremy do rąk. Dzieci wykazały się ogromnym zaangażowaniem oraz ciekawością. Chętnie brały udział w kolejnych etapach tworzenia kosmetyków. Następnie odbyły się pokazy naukowe we współpracy z pracownikami Katedry Chemii Nieorganicznej. Uczestnicy mieli okazję m.in. zobaczyć takie doświadczenia, jak: „Chemiczny ogród”, „Trąba słońca” czy „Lokomotywa”. Wszystkie eksperymenty zostały przeprowadzone z zachowaniem środków bezpieczeństwa. Jedno z doświadczeń dzieci mogły wykonać własnoręcznie. Poprzez mieszanie ze sobą niegroźnych związków chemicznych w probówkach obserwowały, jak zmienia się zabarwienie roztworów. Na zakończenie każde dzie-

Fot. Weronika Józwicka

cko otrzymało mały upominek oraz wykonane przez siebie kosmetyki.

W imieniu koła dziękuję dziekan prof. dr hab. Annie Deryło-Marczewskiej, prorektor prof. dr hab. Dorocie Kołodyńskiej, prof. dr hab. Zbigniewowi Hubickiemu, prof. dr hab. Barbarze Gawdzik oraz dr. Przemysławowi Pączkowskiemu za sfinansowanie upominków dla dzieci. Specjalne podziękowania kieruję także do dr. hab. Grzegorza Wójcika oraz pracowników Katedry Chemii Nieorganicznej, którzy z ogromnym zaangażowaniem przeprowadzili pokazy.

Rodzice serdecznie podziękowali za możliwość uczestnictwa dzieci w warsztatach. Mamy nadzieję, że w przyszłości uda nam się zorganizować więcej tego typu akcji.

*Kamila Otto, studentka III roku chemii podstawowej i stosowanej
Studenckie Koło Naukowe Chemików „Bioaktywni”*

Spotkanie z Absolwentem pt. „Rogowscy w podróży”

24 maja 2022 r. w Auli Małej Wydziału Historii i Archeologii UMCS odbyło się pierwsze wydarzenie z cyklu Spotkanie z Absolwentem pt. „Rogowscy w podróży (Klaudia & Krzysztof & Bodek)”. Gośćmi byli mgr Klaudia Rogowska, absolwentka studiów historycznych na UMCS, obecnie doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego (dyscyplina historia) i dr hab. inż. Krzysztof Rogowski z Wydziału Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej.

Państwo Rogowscy opowiedzieli, czym są dla nich podróże, jak zaplanować wycieczkę z psem, co ciekawego warto zobaczyć w najbliższej okolicy, z jakimi kosztami

należy się liczyć, planując wyjazd za granicę, czy warto prowadzić bloga i czy da się czerpać z niego korzyści, w jaki sposób studia w zakresie historii lub turystyki historycznej mogą stać się odpowiedzią na tzw. rynkowe zapotrzebowanie. Mówili także o tym, że warto dokumentować wspomnienia/relacje z podróży, prowadząc profil na Facebooku oraz Instagramie. Zainteresowani mogli zapoznać się z pięknymi zdjęciami z wypraw. Goście odwiedzili także Chatkę Żaka, aby udzielić krótkiego wywiadu redaktorowi naczelnemu Akademickiego Radia Centrum UMCS Markowi Skowronkowi i zwiedzić siedzibę radia.

Adresatami cyklu Spotkanie z Absolwentem są uczniowie i studenci, a jego głównym celem jest pokazanie, że czas studiów stwarza możliwość spełnienia marzeń, osiągnięcia upragnionych celów, realizacji własnych pomysłów i rozwoju zawodowego. To także promocja kierunków na Wydziale Historii i Archeologii oraz pokazanie możliwości rozwoju i szans wobec wyzwań współczesnego rynku pracy.

Dziękujemy za udział w majowym wydarzeniu i zapraszamy na Spotkanie z Absolwentem w październiku.

Dr Paulina Litka

Powrót „Analogowego Grania”

Pandemia nie oszczędziła nikogo, teraz jednak powoli wszystko wraca do normalności, w tym życie studenckie. Również „Analogowe Granie” powróciło na Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki. Organizowane jest przez Rady Wydziałowe Samorządu Studentów Wydziałów: Politologii i Dziennikarstwa, Ekonomicznego oraz Matematyki, Fizyki i Informatyki. Studentów wspiera także Stowarzyszenie Neverlight. W semestrze letnim odbyły się już trzy edycje imprezy: 27 kwietnia oraz 11 i 25 maja.

„Analogowe Granie” to przystań przyjazna każdemu. Fani gier planszowych, karcianych i innych spotykają się przy stołach, by wspólnie dać się ponieść emocjom i wyborowej zabawie. Można zagrać ze znajomymi albo przyjść samemu – wśród życzliwych osób łatwo bowiem nawiązać nowe, ciekawe znajomości!

Do niedawna nieco zapomniane gry planszowe przeżywają renesans. Aby w nie zagrać, potrzebne jest realne towarzystwo, więc okazja do zagrania często stanowi pretekst do podtrzymywania relacji międzyludzkich. Gry pomagają w nauce starannej komunikacji oraz perswazji, wymuszają też budowanie nowych schematów percepcyjnych, a to z kolei w istotny sposób wpływa na poprawę pamięci oraz budowanie inteligencji emocjonalnej. Gra w planszówkę rozwija logiczne myślenie, a dzięki regularnej grze można świetnie wyćwiczyć pamięć, cierpliwość, pobudzić kreatywność, zaś wiele osób twierdzi, że taka rozrywka pozwala oderwać się na chwilę od rzeczywistości, ukoić nerwy oraz znacząco poprawić nastrój.

Gry planszowe skłaniają do zatrzymania się, odłożenia na bok telefonu i tabletu, wylogowania się z mediów społecznościowych. Dlatego taki rodzaj analogowej gry jest też świetną alternatywą na spędzanie czasu z dzieckiem, które żyje, będąc dosłownie otoczone nowoczesnymi technologiami. Warto pamiętać, że niektóre gry planszowe mają właściwości terapeutyczne.

Organizatorzy „Analogowego Grania” zawsze zapewniają uczestnikom dostęp do ciekawych gier, niezmienną popularnością cieszą się np. „Niedźwiedzie vs. Bobasy”, „Eksplodujące Kotki”, „Odjechane Jednorożce”, „Splendor”, „Szarlatani z Pasikuruwicz” oraz „Tajniacy”. Nazwy tych gier, choć brzmią dość enigmatycznie, skrywają w sobie długie godziny rywalizacji,

Fot. Paweł Paluch

Fot. Sebastian Tyda

śmiechu i główkowania. Podczas ostatnich trzech edycji przy stolikach zasiadało średnio od 40 do 50 graczy w różnym wieku i o różnym doświadczeniu.

Nawet nie mając pojęcia o grze, warto odwiedzić Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki podczas „Analogowego Grania” – życzliwi studenci pomogą wdrożyć się w rozgrywkę, a tak świetnie spędzonego czasu można tylko pozazdrościć!

Jubileuszowa 60. edycja „Analogowego Grania” odbyła się 8 czerwca. Wydarzenie zostało podzielone na dwie strefy – turnieje dla zaawansowanych graczy oraz tzw. wolne granie. Już teraz zapraszamy na kolejne edycje „Analogowego Grania”, które będą się odbywać w roku akademickim 2022/2023.

Marta Kostrzewa

Fot. Marta Kostrzewa

Różne oblicza kombinatoryki

31 maja 2022 r. na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki wykład „Różne oblicza kombinatoryki” dla uczniów XXX Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie zaprezentowała dr Eliza Jackowska-Boryc. Spotkanie odbyło się w ramach inicjatywy zakładającej popularyzowanie nauki oraz promocję wydziału w lubelskich szkołach ponadpodstawowych.

Kombinatoryka jest szybko rozwijającym się działem współczesnej matematyki dyskretniej, jedną z najczęściej wykorzystywanych dziedzin matematyki. Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo znajomość narzędzi kombinatorycznych pomaga nam w szacowaniu szans na wygraną w grach planszowych, ułatwia zoptymalizowanie wydatków na zakupy, a także odpowiada na pytanie, na ile sposobów możemy wykonać jakąś czynność.

Kombinatoryka pomaga też udzielić odpowiedzi na takie pytania jak np.: ile jest możliwych wyników w rzucie monetą? na ile sposobów możemy wybrać delegację dwuosobową w klasie, która liczy sobie 28 uczniów? Dlatego często stosowane są wzory na permutacje, wariacje, wariacje z powtórzeniami bądź kombinacje.

W ramach wykładu dr Eliza Jackowska-Boryc przedstawiła prawa oraz metody przeliczania różnych obiektów kombinatorycznych, zaprezentowała schematy wyboru, ciągi binarne oraz niektóre równania rekurencyjne. Wszystkie zagadnienia zilustrowała przejrzystymi przykładami, co ułatwiło uczniom przyswojenie nowych informacji.

W wykładzie wzięło udział ok. 70 osób. Uczniowie wykazywali duże zainteresowanie tematem, często zadawali angażujące pytania.

Marta Kostrzewa

Wygrana Koła Naukowego Studentów Archeologii UMCS

Pod koniec kwietnia 2022 r. „Archeologia Żywa” – jedyne archeologiczne czasopismo popularnonaukowe w Polsce – ogłosiło konkurs, w którym do wygrania był sprzęt marki Cellfast o wartości 1000 zł w cenach hurtowych (o tym, czym jest dobra łopata dla archeologa, po co nam szpadle, sekatory, kielnie i dla czego cieszą nas miękkie podkładki pod kolana, powinien powstać oddzielny artykuł). Zasady konkursu były proste, należało w komentarzu na Facebooku organizatora opisać, do czego użylibyśmy sprzętu w przypadku wygranej oraz zdobyć największą liczbę polubień. Naszą propozycją zostało Czeremno – zespół osadniczy składający się z grodziska, osad oraz cmentarzysk o powierzchni 40–150 ha. Czeremno, identyfikowane z historycznym Czerwieniem, było już przedmiotem badań w XIX w. Archeolodzy wracali do niego w latach 50. i 70. XX w. i w pierwszych dekadach XXI w., zaś kolejne badania ruszają niebawem. Tym razem Instytut Archeologii UMCS wraz z Uniwersytetem Rzeszowskim i Muzeum Narodowym w Lublinie będzie starał się wyjaśnić zagadkę tajemniczego podgrodzia (stan. 2) – gród to czy osada? Kierownikiem projektu jest dr Tomasz Dzieńkowski.

Dzięki szalonej determinacji zakończyliśmy konkurs z liczbą 380 polubień, na drugim stopniu podium uplasował się Uniwersytet Jagielloński z wynikiem 267.

Sprzęt już do nas przyjechał – jest świetny i nie możemy się doczekać, kiedy go wypróbujemy.

*Szozsana Keller
I rok archeologii UMCS*

Archiwum Koła Naukowego Studentów Archeologii UMCS

Z życia Centrum Kultury Fizycznej UMCS

Maj w naszej jednostce rozpoczął VIII Międzynarodowy Turniej Goalballa, który odbył się w dniach 6–7 maja 2022 r. Wzięło w nim udział sześć drużyn juniorskich, cztery kobiece i trzy zespoły młodzików, a zmagania toczyły się na sali nr 1 w Centrum Kultury Fizycznej. W turnieju rozegrane zostały 24 emocjonujące spotkania, które dostarczyły kibicom wielu wrażeń. Swoim udziałem zaszczyliły nas drużyny z Krakowa, Katowic, Wrocławia, UKS Okej z Lublina oraz zespoły z Ukrainy i Rumunii.

W dniach 14–15 maja odbyła się pierwsza edycja Turnieju Marzeń Jaguara w Gdańsku, w którym Drużyna Marzeń Fundacji Akademii Odkrywców Sportu UMCS zaliczyła swój debiutancki występ. Zawody rozgrywały się na obiektach Centrum Sportu Akademickiego Politechniki Gdańskiej. Przebiegały w bardzo przyjaznej, rodzinnej atmosferze, a udział w nich wzięło niemal 180

dzieci z całej Polski. Organizatorzy zadbali o to, by każdy z uczestników został nagrodzony i otrzymał pamiątkowe medale, puchary oraz nagrody rzeczowe, które wręczała Monika Chabior, zastępca prezydenta Gdańska.

19 maja na boiskach CKF do siatkówki plażowej zostały przeprowadzone prace konserwacyjne. Pracownicy Centrum Kultury Fizycznej dosypali 20 ton piasku, który znacząco wpłynie na komfort gry.

20 maja na placu Marii Curie-Skłodowskiej miało miejsce szczególne wydarzenie. W ramach obchodów Dnia Studenta i Doktoranta z Niepełnosprawnością odbył się piknik zorganizowany przez ZSN „Alter Idem” UMCS pn. „Spójrz na świat naszymi oczami”. Po wspólnie spędzonym czasie na świeżym powietrzu uczestnicy udali się na Wydział Historii i Archeologii UMCS, gdzie przez dwa dni trwała Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Aktywni w niepełnosprawności”. Prelegentami byli m.in. dyrektor Centrum Kultury Fizycznej UMCS dr Tomasz Bielecki, prof. UMCS oraz Piotr Jasiulewicz, którzy wygłosili referat pt. „Sport osób z niepełnosprawnościami na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie”.

W dniach 27–29 maja w Zielonej Górze odbyły się VII Integracyjne Mistrzostwa Polski w Bocci, w których udział wzięła nasza sekcja sportowa osób z niepełnosprawnościami prowadzona przez Piotra Jasiulewicza oraz dr. Tomasza Bieleckiego, prof. UMCS. Zawodnicy w klasyfikacji drużynowej zajęli 3 i 4 miejsce, natomiast w indywidualnej złoty medal zdobyła Kinga Kozak, a na czwartym miejscu została sklasyfikowana Anna Stefaniak.

Hubert Kotowicz

Dzień Studenta i Doktoranta z Niepełnosprawnością ➔

Drużyna Marzeń Fundacji Akademii Odkrywców Sportu UMCS ⬇

Fot. Dominika Marek

Fot. Mateusz Skłodowski

Fot. Maciej Kozak, źródło: www.facebook.com/IMPASZ

⬆ VII Integracyjne Mistrzostwa Polski w Bocci

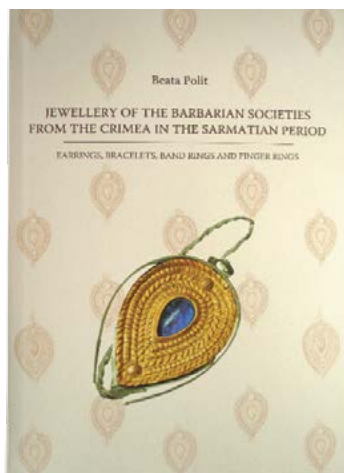
Ostatnia taka książka...

27 maja 2022 r. w Muzeum Narodowym w Kielcach miała miejsce prezentacja książki dr Beaty Polit pt. *Jewellery of the Barbarian Societies from the Crimea in the Sarmatian Period* (Rzeszów 2022). Jest ona drukowaną wersją doktoratu autorki i jednocześnie zwieńczeniem projektu badawczego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Na ponad 417 stronach możemy prześledzić przemiany w modzie dekoracyjnej na Krymie, głównie kobiecej, na przestrzeni czterech stuleci, z szerokim odniesieniem do obszarów sąsiednich. Otrzymaliśmy propozycję porządku typologicznego i chronologicznego często niezwykle w swojej urodzie ozdób oraz interesujące studium pochodzenia wzorów i prób ratowania uszkodzonych egzemplarzy przez zropanowane właścicielki (pewnie tych prób reperowania dokonwali ich mężowie).

Książka przygotowana jest perfekcyjnie edytorsko, ma piękną szatę graficzną, starannie dobrane ilustracje (ponad 100) i niezbędne grafiki komentujące wniośki natury typologiczno-chronologicznej.

O pomnikowości dzieła stanowi jednak przede wszystkim katalog źródeł wykorzystanych przez Beatę Polit. Zgromadziła ona bowiem i zestawiała informacje o bez mała 3500 przedmiotów, odwiedzając w tym celu kolekcje muzealne i archiwa nie tylko na Krymie, ale również w Kijowie, Moskwie i Sankt Petersburgu. Absolutną większość z nich analizowała z autopsji, dokumentując je, wykonując żmudną, niewdzięczną weryfikację ich opisów z dawnych publikacji, konfrontując je z raportami z wykopalisk. Prostowała informacje nie tylko dotyczące chronologii wielu przedmiotów, ale również tych, tak wydawałoby się oczywistych, jak kontekst ich znalezienia, niekiedy nawet rzeczywisty wygląd. Iście mroźna praca, która pochłonęła kilka lat życia młodej badaczki.

Należy sobie jeszcze uzmysłwić, że cały proces gromadzenia źródeł do książki należy oglądać z perspektywy dwóch wyraźnych cezur czasowych odniesionych do zakresu swobody docierania do gromadzonych przez Rosjan kolekcji: aneksji Krymu w 2014 r., która odcię-

ła dostęp badaczom europejskim do odkryć na półwyspie (tych nowych, ale również tych dawnych); w końcu napaści Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r., która na przysłowiowe wieki zamknęła możliwość studiowania dorobku rosyjskiej archeologii. Zarówno tej muzealnej, jak i publikowanej. Po aneksji Krymu przestały przecież docierać do europejskich bibliotek wydawane tam opracowania. Teraz będzie pod tym względem jeszcze gorzej. Tak więc wszyscy, którzy będą chcieli kontynuować wschodnie badania nad starożytnością, będą niejako skazani na katalog Beaty Polit.

Swoją książką złamała też kolejną istotną barierę dla percepcji archeologii wschodnioeuropejskiej. Swobodnie poruszając się po literaturze autorka opublikowała ją po angielsku, bo w młodej komunikacji międzynarodowej króluje ten język.

Beata Polit jest absolwentką archeologii UMCS. Pracę magisterską pisała pod kierunkiem prof. dr. Igora Chrapunova (Khrapunova), byłego, wysoce cenionego pracownika/wykładowcy Instytutu Archeologii UMCS, który, niestety, po aneksji Krymu opowiedział się za Rosją. Przez lata brała udział w wykopaliskach na najważniejszych dla archeologii tego półwyspu stanowiskach. Doktoryzowała się w Uniwersytecie Rzeszowskim. Aktualnie kieruje Działem Archeologii Muzeum Narodowego w Kielcach. Ma na swoim koncie kilkanaście świetnych publikacji¹, ogłaszanych również w wysoko punktowanych czasopismach, co osadza ją w gronie uznanych specjalistów archeologii wschodnioeuropejskiej. Dla UMCS to oczywisty powód do satysfakcji.

W każdym razie zdaje się, że Europa długo będzie czekała na podobne dzieło, z podobnym zakresem wykorzystania źródeł ze wschodnich obszarów kontynentu.

Andrzej Kokowski

¹ Natomiast publikacja, która dała mi osobiście wiele satysfakcji, to studium B. Polit, *Several Remarks on Metal Bracelets from Child Graves on the Late Scythian Culture*, w: B. Niezabitowska-Wisniewska, P. Łuczkiwicz, S. Sadowski, M. Stasiak-Cyran, M. Erdreich (red.), *Studia Barbarica*, t. 1, Lublin 2018, s. 442–455.

Teatry studenckie przejęły Chatkę Żaka

Studencka Wiosna Teatralna, czyli ogólnopolski festiwal teatrów studenckich dobiegł końca. W dniach 18–21 maja 2022 r. Chatka Żaka stała się przestrzenią dla młodych artystów z całej Polski, którzy mogli zaprezentować swoją twórczość przed profesjonalnym jury i lubelską publicznością, a także powalczyć o Grand Prix Festiwalu, czyli 5000 zł. Spektaklom towarzyszyła dyskusja, otwarcie wystawy, spotkania i warsztaty.

ACKiM UMCS Chatka Żaka wypełniło się teatralnymi spektaklami, które pokazali nam studenci z całej Polski. Wraz z zespołem wróciliśmy do wyjątkowej tradycji zapoczątkowanej przez Andrzeja Rozhina i Teatr Gong z, kiedy to UMCS, a tym samym miasto Lublin stawały się stolicą teatru studenckiego. To wyjątkowe zjawisko i szansa na poznanie młodych ludzi, ich pragnień i lęków – mówi Izabela Pastuszko, dyrektor Akademickiego Centrum Kultury i Mediów UMCS Chatka Żaka.

W Chatce Żaka wystąpiło osiem grup teatralnych prezentujących różnorodny repertuar – od „Ballady na 3 biurka”, czyli komedii inspirowanej korporacyjnym życiem, przez słowiańskie „Przesilenia”, które wracały do naszych korzeni, po monodramat „Więcej grzechów nie pamiętam” z rodzinnymi tragediami w tle. Po każdym spektaklu był wywiad i spotkanie z artystami, które prowadził Patryk Pawelec – kurator festiwalu. Na scenach Chatki Żaka wystąpiły: Teatr Politechniki Warszawskiej, BARTER z Chatki Żaka, Teatr ITP, Teatr Chwila, Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, Teatr Imperialny z Chatki Żaka, Martyna Strychalska (Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury) i Teatr Inaczej.

W teatrze studenckim najważniejsze są twórcze poszukiwania. Nigdy wcześniej ani później nie mamy tyle wolności, społecznego przyzwolenia na niezrozumiałe eksperymenty, na wcielanie w życie wizjonerskich projektów – mówi Aleksandra Klimek (Teatr Imperialny).

W teatrze studenckim najważniejsze są: możliwość poznania osób o podobnych zainteresowaniach, ale różnych podejściach twórczych, integracja, dążenie do wyrażenia

siebie poprzez teatr i wymiana doświadczeń, która pozwala się rozwijać – dodaje Nikola Ożóg (Teatr Chwila).

Jury, które obradowało w składzie: Paulina Jamrozik, Grzegorz Kondrasiuk, Irina Lappo, Marek Pasieczny, Monika Reks, Tomasz Rodowicz (przewodniczący) i Ewa Zbroja, po zapoznaniu się z ośmioma spektaklami, podjęło następujące decyzje:

- GRAND PRIX Studenckiej Wiosny Teatralnej – nagrodę w wysokości 5000 zł za umiejętne połączenie tradycji ludowej ze współczesnym językiem teatralnym oraz odnalezienie atrakcyjnej formy plastycznej otrzymali twórcy spektaklu „Przesilenia” z Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi;
 - NAGRODĘ PUBLICZNOŚCI (1000 zł) otrzymał Teatr Imperialny.
- Pozostałe nagrody powędrowały do:
- Malwiny Giedyk – za zbudowanie charakterystycznej, wiarygodnej postaci scenicznej (nagroda w wysokości 1000 zł);
 - Aleksandry Najdy – na początek drogi scenicznej, za uważność w poszukiwaniu środków ekspresji (nagroda w wysokości 1000 zł);
 - Martyny Sabak i Jana Filipa za umiejętność prowadzenia wiarygodnego scenicznego dialogu (nagroda w wysokości 2000 zł);
 - Jagody Stanickiej za odważną fuzję muzyki tradycyjnej ze współczesnymi gatunkami (nagroda w wysokości 1000 zł);
 - twórców spektaklu „Więcej grzechów nie pamiętam” za udaną adaptację wartościowej literatury podejmującej istotny temat i za minimalizm (nagroda w wysokości 2000 zł);
 - Teatru Imperialnego za umiejętność znalezienia inkluzywnej formy teatralnej, która pozwala na integrację osób różnych narodowości i posiadających różne sprawności oraz poszukiwanie własnego języka (nagroda w wysokości 2000 zł).

Łączna pula nagród wynosiła 15 000 zł.

Różnorodność teatrów w pełni nas zaskoczyła. Wiemy, że to, co najważniejsze w tej chwili dla nas, to wskazanie kierunku (lub zapytanie o kierunek), w jakim teatr studencki powinien podążać, co tak naprawdę może wyznaczać życie temu nurtowi. Mam nadzieję, że ta wiosna będzie prawdziwą wiosną teatru studenckiego – mówi Tomasz Rodowicz, dyrektor Artystyczny Teatru Chorea w Łodzi, przewodniczący jury.

Fot. Jan Jezak

Fot. Jan Jezak

Fot. Jan Jezak

Poza spektaklami odbyły się m.in. spotkania z członkami teatru Gong 2 – prof. Leszkiem Mądzikiem i Januszem Opryńskim, podczas których mieliśmy możliwość poznać historię legendarnych spektakli od zaplecza, a także dowiedzieć się, czym inspirowali się artyści, tworząc swoje dzieła.

Teatry każdy konkursowy poranek rozpoczynały od warsztatów prowadzonych przez Tomasza Rodowicza i Elinę Tonewę z Teatru Chore w Łodzi oraz Bartłomieja Ostapczuka – dyrektora artystycznego Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Mimu w Warszawie. Nie zabrakło również warsztatów logopedycznych i psychologicznych.

Był też czas na debatę nad teatrem studenckim, w której udział wzięli: prof. Rafał Wiśniewski – dyrektor Narodowego Centrum Kultury, dr Jarosław Cymerman – wicedyrektor Instytutu Teatralnego, Redbad Klynstra-Komarnicki – dyrektor Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie, Mateusz Grochowski – przewodniczący Parlamentu Studentów RP i Izabela Pastuszko – dyrektor ACKiM UMCS Chatka Żaka. Dyskusję prowadził Kacper Andruszczak z Narodowego Centrum Kultury.

Dodatkową wartość Studenckiej Wiosny Teatralnej stanowiły wieczorne kluby festiwalowe, będące przestrzenią do rozmów, wymiany doświadczeń i inspiracji na linii twórca – artysta oraz pomiędzy samymi twórcami.

Studencka Wiosna Teatralna zaimponowała rozmachem, zaskoczyła ogromnym zainteresowaniem ze strony uczestników i odbiorców, zachwyciła atmosferą twórczego fermentu i nieskrępowanej artystycznej wrażliwości, które na kilka dni naelektryzowały życie miasteczka akademickiego zupełnie nową energią. Prawdziwe tchnienie wiosny – mówi Tomasz Jastrzębski (Teatr Imperialny).

Inicjatywa powrotu do Studenckiej Wiosny Teatralnej była strzałem w dziesiątkę. Organizacja stała na bardzo wysokim poziomie. Warsztaty oraz konsultacje pomagały młodym artystom w lepszym przygotowaniu się do występu. Osobiście czekamy na więcej – podsumowuje Piotr Nojak (Teatr Chwila)

Po więcej zdjęć i informacji zapraszamy na stronę internetową Chatki Żaka: ack.lublin.pl

Paweł Bik

Wystawa prac Janusza Skowrona

13 maja 2022 r. w Galerii Wydziału Artystycznego przy ul. Zana 11 odbył się wernisaż wystawy „Janusz Skowron. 45 lat w sztuce”.

Janusz Skowron w latach 1977–1981 studiował sztukę w Instytucie Wychowania Artystycznego UMCS. Od 1989 r. mieszka i pracuje w Nowym Jorku. Brał udział w ponad 300 wystawach indywidualnych i zbiorowych, m.in. we Francji, w Niemczech, Danii, Czechach, Chinach, Korei Południowej, Stanach Zjednoczonych, Polsce, na Ukrainie i Węgrzech. Od wielu lat promuje w Nowym Jorku sztukę artystów z Polski i nie tylko. Uprawia malarstwo, grafikę, ilustrację, rysunek i fotografię. Jest m.in. współzałożycielem lubelskiej Galerii KONT (1978) i nowojorskiej Shtooka Gallery (2006). W latach 2007–2017 zorganizował 125 wystaw w stworzonej przez siebie galerii sztuki w kawiarni „Starbucks” (Brooklyn). W 2013 r. założył A.R. Gallery, w której w ciągu 6 lat zorganizował 55 ekspozycji. W 2008 r. był współorganizatorem i uczestnikiem międzynarodowej wystawy „Entropy of Art”, a w 2011 r. pomysłodawcą i organizatorem międzynarodowych pokazów sztuki na papierze „Transformations”. Od 1999 r. prezentuje swoje prace wraz z międzynarodową multimedialną formacją Emotionalists Artists Group.

Za wybitne zasługi w działalności na rzecz zachowania dziedzictwa narodowego otrzymał Polski Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. W uznaniu osiągnięć w dziedzinie twórczości artystycznej, popularyzacji sztuki polskiej i działalności charytatywnej Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce przyznał mu Ignacy Paderewski Arts and Music Medal.

Dr hab. Piotr Majewski z Instytutu Nauk o Kulturze UMCS w tekście *Janusz Skowron – artysta spełniony* napisał o ekspozycji: *Wystawa lubelska zatem to znaczący moment symbolicznego powrotu artysty do samych początków jego twórczości, ale także do miejsca, w którym w czasach studenckich mieściła się Galeria Kont. Niezwykle jest to, że również dzisiaj jest to wciąż ważne miejsce debiutu i prezentacji studentów Instytutu Sztuk Pięknych. W przestrzeni tego samego budynku gościmy dziś artystę, którego wielowątkowa i obfita twórczość wydaje się w wielu wymiarach spełniona. Zarazem powraca artysta nienasycony i żądny wciąż nowych przygód i wyzwań, pełen entuzjazmu i pasji. Z pewnością to*

Fot. Julia Maj

Fot. Julia Maj

Fot. Julia Maj

wyjątkowa chwila dla samego artysty, ale też pouczająca lekcja wytrwałości i konsekwencji, z której każdy, czy to dojrzały twórca, czy adept młodego pokolenia kierunków artystycznych lubelskiej uczelni, może wynieść coś istotnego dla siebie.

Julia Maj

IX Polsko-Ukraińskie/Ukraińsko-Polskie Forum Naukowe, 12.05.2022 r.

Fot. Bartosz Proll

Dzień Jakości Kształcenia, 14.06.2022 r.

Fot. Bartosz Proll

Rekrutacja trwa! **Wybierz UMCS**

rekrutacja.umcs.pl

